Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Možnosti čerpání finančních prostředků EU v Programu rozvoje venkova

Kamila Kubíčková

© 2020 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Kamila Kubíčková

Podnikání a administrativa

Název práce

Možnosti čerpání finančních prostředků EU v Programu rozvoje venkova

Název anglicky

Possibilities getting financial resources European union in the Rural Development Program

---

Cíle práce

Cílem práce je přehlednou formou analyzovat možnosti využití dotací z EU v Programu rozvoje venkova na období 2014-2020 se zaměřením na již realizovaný projekt v zemědělské praxi. Na základě provedeného rozboru budou navrženy optimální kroky směřující k maximálnímu možnému čerpání nabízených dotačních titulů.

Metodika

K využitým metodám lze zařadit:

1. studium odborné literatury
2. přehledová analýza
3. analýza časových řad
4. řízené rozhovory

Doporučený rozsah práce

60str.

Klíčová slova

Dotace, Evropská unie, rozvoj venkova, programové období, zemědělské družstvo

---

Doporučené zdroje informací

BEČVÁŘOVÁ, V. *Zemědělská politika.* V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2001. ISBN 80-7157-514-3.

HRABÁNKOVÁ, M. – BOHÁČKOVÁ, I. *Strukturální politika Evropské unie.* Praha: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-111-6.

KANTOR, T. – MAREK, D. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie.* Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-13-8.

PĚLUCHA, M. *Rozvoj venkova v programovacím období 2007-2013 v kontextu reforem SZP EU.* Praha: IREAS, 2006. ISBN 80-86684-42-3.

VILAMOVÁ, Š. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie.* Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0828-0.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Michal Malý, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 27. 2. 2019

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 3. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 07. 11. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Možnosti čerpání finančních prostředků EU v Programu rozvoje venkova" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2020 _____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu své bakalářské práce doc. Ing. Michalovi Malému Ph.D. a zastoupeným osobám zemědělského družstva ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. za jejich podporu, odborné vedení, cenné rady a poskytované informace, které přispěly k vypracování bakalářské práce. Další poděkování patří mé rodině a blízkým za jejich trpělivost a podporu.

Možnosti čerpání finančních prostředků EU v Programu rozvoje venkova

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá možnostmi čerpání finančních prostředků EU v Programu rozvoje venkova na období 2014-2020 se zaměřením na již realizovaný projekt v zemědělské praxi. Práce je rozdělena do tří částí. První část zahrnuje úvod, tedy seznámení s daným tématem. Dále cíl, ve kterém je přesně specifikované, k čemu práce směřuje a metodiku, v níž jsou popsány jednotlivé metody aplikované při psaní práce. Ve druhé a třetí části je přehled dělen na literární rešerši a vlastní práci, ze kterého jsou ve výsledné části vyvozeny závěry. Literární rešerše se nejprve zaobírá charakteristikou agrární politické sféry, kde je nastíněna jak zemědělská politika České republiky, tak SZP. Definována je struktura dotací, jejich členění, zdroje financování a nabízené dotační tituly. Téma práce je zasazeno do kontextu týkajícího se aktuálního programového období 2014-2020 s bližším zaměřením na Program rozvoje venkova, kde jsou popsány cíle, priority a opatření tohoto programu. Vlastní práce je tvořena analýzou hospodaření vybraného zemědělského podniku ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. Provedena je struktura provozních a investičních dotací, které podnik čerpal v minulých letech. V rámci Programu rozvoje venkova je uvedena konkrétní investiční žádost na realizaci projektu daného zemědělského družstva. Poslední část vlastní práce je založena na rozboru celkových investic podniku. V návaznosti na výsledky získané při zpracování vlastní práce, je zhodnocen vliv dotací na družstvo. Počítáno je s již zmíněnými provozními a investičními dotacemi z jejichž analýzy vyplývá, že podnik využívá více provozních než investičních dotací. Finálním zhodnocením je zjištěno, že podnik by bez finanční podpory nebyl schopen ve své činnosti i nadále pokračovat a dosahoval by nízké rentability. Na základě toho jsou formulovány tři investiční návrhy, které by podniku mohly zlepšit jeho finanční situaci a zajisti vysokou rentabilitu. Závěr práce je pak věnován celkovému souhrnu všech dosažených výsledků.

Klíčová slova: dotace, Evropská unie, rozvoj venkova, programové období, zemědělské družstvo

Possibilities getting financial resources European union in the Rural Development Program

Abstract

The bachelor thesis analyses the opportunities of drawing EU funds from the European Agricultural Fund for Rural Development 2014-2020 with the focus on already existing agricultural project. The thesis is divided into three parts. The first part includes an introduction, overall objective and applied methodology for writing the thesis itself. Furthermore, the overview is divided into a literature recherché and body, which is the basis of a conclusion. Firstly, the literature recherché deals with the characteristics of agrarian political environment which explains both, the agricultural policy of the Czech Republic and the Common Agricultural Policy – CAP. It defines the structure of subsidies, their classification, sources of funding and offered subsidies. The topic of the thesis is implemented into the context of the current programme period 2014-2020 with the focus on Rural Development Program. Secondly, the body analyses drawing of operating and investment funds by selected farm ZD Krásná Hora nad Vltavou. The structure of operating and investment subsidies, which the company has drawn in previous years, is implemented. Under the Rural Development Program, a specific investment application for the implementation of the project of the given agricultural cooperative is introduced. The last part is analysing the overall investments of the company. Lastly, in relation to the results obtained during the elaboration of the body, the impact of subsidies on the chosen farm is evaluated. The analysis shows that the operating subsidies are used more commonly in comparison to the investment subsidies. The final evaluation reveals that the company would not be able to continue its activities without financial support due to low profitability. Based on this conclusion, three investment proposals, which could improve the company's financial situation and ensure high profitability has been introduced. The conclusion is devoted to the overall summary of all achieved results.

Keywords: subsidy, European Union, rural development, programming period, collective farm

Obsah

1 Úvod ... 13

2 Cíl práce a metodika ... 16

2.1 Cíl práce ... 16

2.2 Metodika ... 18

3 Teoretická východiska ... 23

3.1 Agrární politika ... 23

3.1.1 Charakteristika českého zemědělství ... 24

3.1.2 Společná zemědělská politika ... 25

3.2 Pojem „Dotace“ ... 28

3.3 Struktura dotačních zdrojů ... 28

3.3.1 Národní dotace ... 28

3.3.2 Evropské dotace ... 31

3.3.3 Provozní dotace ... 35

3.3.4 Investiční dotace ... 38

3.4 Programové období 2014-2020 ... 38

3.4.1 Program rozvoje venkova 2014-2020 ... 40

4 Vlastní práce ... 49

4.1 Charakteristika ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. ... 49

4.2 Struktura dotačních zdrojů pro podnik v období 2014-2020 ... 52

4.2.1 Provozní dotace podniku ... 53

4.2.2 Investiční dotace podniku ... 61

4.2.3 Investice podniku ... 66

5 Zhodnocení výsledků ... 68

5.1 Analýza hospodaření podniku ... 68

5.2 Návrhy a vlastní doporučení pro podnik v oblasti čerpání dotací ... 69

5.2.1 Návrh projektu na rekonstrukci bourárny a výstavbu prodejny masa ... 70

5.2.2 Návrh na realizaci projektu ubytovací zařízení pro agroturistiku ... 74

5.2.3 Návrh na realizaci projektu výstavba skleníku pro pěstování bylin ... 78

5.3 Možná řešení na získání většího objemu dotací pro podnik ... 83

5.4 Zemědělství „bez dotací“? ... 84

6 Závěr ... 86

7 Seznam použitých zdrojů ... 89

7.1 Odborná literatura ... 89

7.2 Internetové zdroje ... 90

Seznam obrázků

Obrázek 4 Logo ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. 49
Obrázek 5: Přímé odvětvové řízení 50

Seznam tabulek

Tabulka 1: Půdní fond ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s., v letech 2014-2018 51
Tabulka 2: Provozní dotace podniku za období 2014-2018 53
Tabulka 3: Úhrn provozních dotací a výsledku hospodaření (v tis. Kč) 59
Tabulka 4: Přehled celkových investic podniku za období 2014-2018 (v Kč) 66
Tabulka 5: Základní informace o projektu 70
Tabulka 6: Údaje o programu na investování projektu 73
Tabulka 7: Odhadované náklady na realizaci projektu 73
Tabulka 8: Základní informace o projektu 75
Tabulka 9: Údaje o programu na investování projektu 77
Tabulka 10: Odhadovaný návrh nákladů na vybudování projektu 78
Tabulka 11: Základní informace o projektu 78
Tabulka 12: Údaje o programu na investování projektu 83

Seznam grafů

Graf 1: Alokace pro ČR dle jednotlivých zdrojů financování 35
Graf 2: Alokace ESI fondů (EUR) mezi tematickými programy v období 2014-2020 40
Graf 3: Předpokládané alokace finančních prostředků (v % vyjádření) do jednotlivých oblastí 43
Graf 4: Srovnání půdního fondu ZDKH v letech 2014-2018 52
Graf 5: Celkové provozní dotace podniku za období 2014-2018 54
Graf 6: Čerpání dotací podnikem za rok 2014 55
Graf 7: Čerpání dotací podnikem za rok 2015 55
Graf 8: Čerpání dotací podnikem za rok 2016 56
Graf 9: Čerpání dotací podnikem za rok 2017 57
Graf 10: Čerpání dotací podnikem za rok 2018 58
Graf 11: Vývoj provozních dotací a výsledku hospodaření za období 2014-2018 60
Graf 12: Přehled celkových investic podniku v letech 2014-2018 67

Seznam použitých zkratek

EU	Evropská unie
ČR	Česká republika
SAPARD	Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development)
ČSU	Český statistický úřad
MZe	Ministerstvo zemědělství
ZD	Zemědělské družstvo
ZDKH	Zemědělské družstvo Krásná Hora
PRV	Program rozvoje venkova
SPZ	Společná zemědělská politika
EARFD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
CAP	Společná zemědělská politika (Common Agriculture Policy)
RP	Rozpočtová pravidla
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
FS	Fond solidarity
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EIS	Evropské strukturální a investiční fondy
EGF	Evropský fond pro přizpůsobení se globalizace
ENFR	Evropský námořní a rybářský fond
EÚS	Evropská územní spolupráce
VCS	Dobrovolná podpora vázaná na produkci, tzv. citlivé komodity
PVP	Přechodné vnitrostátní podpory
LPIS	Systém pro evidenci půdních bloků/Registr zemědělské půdy (Land Parcel Identification Systém)
RO SZIF	Regionální odbor SZIF
SAPS	Systém jednotné platby na plochu
VVP	Velmi vysoká pracnost
DPB	Díl půdního bloku
VDJ	Velká dobytčí jednotka
TTP	Trvale travnaté porosty

PVP	Přechodné vnitrostátní podpory
DM	Dlouhodobý majetek
EUR	Euro
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
LEADER	Propojení aktivit rozvoje ekonomiky venkova (Links between Actions for the Development of the Rural Economy)
AEKO	Agroenvironmentálně-klimatické opatření
LFA	Méně příznivé oblasti (Less Favoured Areas)
ANC	Méně příznivé oblasti (Areas with Natural Constraints)
DPH	Daň z přidané hodnoty
KBTPM	Krav bez tržní produkce mléka
ŽV	živočišná výroba
ŽD	žádost o dotaci
ŽP	životní prostředí
VH	výsledek hospodaření
tzn.	to znamená
např.	například
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
popř.	popřípadě

1 Úvod

Zemědělství je jedním z nezastupitelných odvětví pro národní i světové hospodářství. Má jak produkční, tak neprodukční funkci, která slouží pro potřeby lidské produkce. Je jedním z odvětví, které se díky svým specifickým znakům odlišuje od ostatních odvětví. První diference spočívá v klimatických podmínkách, které nelze žádným způsobem ovlivnit nebo změnit, a kterým se zemědělci musí přizpůsobit, aby svou práci mohli vykonávat, co nejefektivněji a s co nejnižší možnou ztrátou. Stejně tak to můžou být živelné pohromy, které nelze předpokládat. Kromě podnebí mimo jiné pečuje a udržuje krajinu a její kulturní rozvoj na optimální úrovni a pomáhá zlepšovat kvalitu venkovských oblastí.

Obory českého zemědělství musely obstát řadu proměn ovlivňující její rozkvět ve vývojové sféře. Jednou z nejvíce zásadních změn pro Českou republiku byl zejména rok 2004, kdy vstoupila do EU a spolu s ostatními kandidátskými zeměmi se zařadila do evropského společenství a začala se podílet i na společné politice. Toto období i období, které následovalo po vstupu pro Českou republiku vyžadovalo plnění určitých závazků a podmínek souvisejících s přistoupením na jednotný trh EU. Jednalo se ve své podstatě o proces, kdy se Česká republika propojila v jednu ucelenou společnost s vlivem sociálních, ekonomických, politických či kulturních hledisek. Také to znamenalo volný přístup k plnému využívání značně velkého objemu finančních prostředků. Tyto prostředky jsou podporou pro operační programy, ze kterých je možno žádat o dotaci na konkrétní činnost či projekt. Existuje velké množství takových programů. Před vstupem do EU zde byly tzv. předvstupní programy, které plnily funkci efektivnějšího a rychlejšího přizpůsobení českého hospodářství na evropské. A neboť se tato práce týká zemědělského odvětví, tak předvstupním programem byl právě program SAPARD a po vstupu do EU jej nahradil Program rozvoje venkova, který se týká hlavně zemědělských, potravinářských a lesnických subjektů. Je užitečný hlavně díky svému podílu na zlepšování přírodních zdrojů, životní úrovně a rozvoji venkovských oblastí. Do tohoto programu putuje velká část finančních prostředků z rozpočtu EU, která se pohybuje v miliardách eur. Tyto prostředky zajišťují ekonomickou a sociální funkci oborům týkajících se lesnického či dřevozpracujícího průmyslu, poskytované zejména na nové technické vybavení jako je například software, hardware či výstavba provozovny atd. nebo také vybavení pro zemědělské produkty. Dále také podporují stálou potravinářskou výrobu, díky které podniky zavádějí své produkty na

trh a dosahují tím nových postupů a cílů. Tzn., že čerpat mohou zemědělské, lesnické nebo potravinářské subjekty.

Hlavním prvkem této bakalářské práce, která nese název „Možnosti čerpání finančních prostředků EU v Programu rozvoje venkova“, jsou dotace v zemědělství, které se v posledních letech staly jedním z nejdiskutovanějších témat. Díky tomu, že Česká republika přistoupila do evropského společenství a začala čerpat z evropských fondů mělo ve většině případů výhody, avšak najdou se zde i negativní dopady tohoto kroku, které se objevují v konkurenceschopnosti mezi jednotlivými státy. Vstup ČR do EU zajistil možnost využívat dalších dotačních podpor, ale zároveň pro ČR nastala situace, kdy musela začít čelit řadě dalších konkurenceschopných států (Rakousko, Německo atd.), které jsou větší a mají možnost využívat více finančních prostředků, a tak jsou ve větší výhodě, oproti těm menším státům, jako je právě ČR.

Smyslem práce je zaměření na oblast dotační politiky a na její jednotlivé vazby mezi ČR a EU. Uvedeny budou možnosti, jak využít dotace na rozvoj venkova v zemědělství. Celý obsah se bude zaměřovat na roky 2014-2020, tedy hlavně na aktuální období, kde bude charakterizován Program rozvoje venkova. Vysvětleno bude, jak funguje dotační politika a celý tento systém, jak Česká republika nakládá s poskytnutými financemi z evropského rozpočtu do zemědělství. Budou navrženy postupy pro maximální využití dotačních titulů, kde vše bude ukázáno na praktickém příkladu u konkrétního projektu daného Zemědělského družstva a bude ukázáno, jak se mohou poskytnuté prostředky využít. Vymezena bude struktura celého podniku, tzn. jak podnik funguje, do čeho vkládá investice a jak je čerpá, jaké to má dopady a zda se vyskytují nějaké problémy. Na základě toho bude navržen způsob, jak tyto případné nedostatky minimalizovat.

Téma ohledně dotací je velmi široké a orientace v této oblasti je poměrně složitá. U tohoto spektra musíme věnovat velkou pozornost části dotacím poskytovaným z Evropské unie, jelikož se jedná o finanční podpory, které lze získat nad rámec zdrojů získaných ze státního rozpočtu čili z národních zdrojů. Pro každé programové období je stanovena určitá výše finančních podpor z EU, kterou pak ČR musí doplnit o část prostředků ze svých zdrojů. Je na každé zemi, jak s těmito finančními prostředky naloží. Schopnost umět tyto prostředky dobře vynaložit je cesta, jak si zajistit to správné členství mezi vyspělými státy EU.

Bakalářská práce byla vypracována na České zemědělské univerzitě v Praze, na fakultě Provozně ekonomické. Jak již vyplývá z názvu školy, výběru tématu předcházel fakt, že téma je v souladu se zaměřením na studium, široce souvisí s ekonomikou a oborům se

stejnou nebo podobnou povahou. Právě obor ekonomiky je zaměřen na činnosti týkající se podnikání, řeší problémy související se začleňováním do EU z kulturního, sociálního, politického, a hlavně ekonomického hlediska. Soustřeďuje se na analýzu projektů ve výzkumné sféře, které se vyskytují v různých sektorech, zejména v agrárním, kde se řeší problematika jejich výkonnosti. S již zmíněnými problémy se potýká právě toto téma, kde bude řešena jejich podobnost, s větším zaměřením na dotační politiku jak v literární rešerši, tak v praktické části.

2 Cíl práce a metodika

K bakalářské práci budou aplikována data z různých zdrojů, která budou sloužit jako podklad pro zpracování jednotlivých kapitol. Z čerpání těchto zdrojů dále budou vyhodnocovány teoretická východiska, ze kterých bude vyvozen závěr. Zahrnuty budou metody pozorování, analýza dat směřovaná k aktuálnímu stavu o dotacích, časové řady a řízené rozhovory či vyhledávání dokumentů studiem internetových zdrojů souvisejících s dotační politikou. Příkladem těchto zdrojů mohou být SZIF, eAGRI, Ministerstvo financí, ČSÚ, či portál dotaceeu.cz a další. V literární rešerši se také budou vyskytovat odborné články různých autorů, jejichž názory bude možné hodnotit a vyvozovat z nich závěry k dané oblasti týkající se tématu.

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce je přehlednou formou analyzovat možnosti využití dotací z EU v Programu rozvoje venkova na období 2014-2020 se zaměřením na již realizovaný projekt v zemědělské praxi. Na základě provedeného rozboru budou navrženy optimální kroky směřující k maximálnímu možnému čerpání nabízených dotačních titulů. Z tohoto pohledu bude vysvětlen pojem dotace, dotační zdroje a možnosti jejich čerpání.

Pro znázornění bude využit zemědělský podnik ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s., který se zabývá, jak rostlinnou, tak živočišnou výrobou. V práci bude manipulováno s provozními i investičními dotacemi a vzhledem k poskytnutým materiálům od zástupců firmy měl autor práce přístup k informacím o podniku, ze kterých bylo následně čerpáno zejména v praktické části, ale částečně i v teoretické.

K naplnění hlavního cíle bakalářské práce slouží teoretická a praktická východiska. Tyto části se budou vzájemně doplňovat a společně plnit úkol zaměřený na rozbor problematiky v oblasti čerpání dotací. Spektakulární část je zaměřena na agrární politiku ČR a SPZ. Rozebírat se bude pojem dotace, struktura dotačních zdrojů a jednotlivé dotační tituly a možnosti, jak je v současném programovém období 2014-2020 čerpat. Dále bude uveden Program rozvoje venkova s vysvětlením, jak tento program funguje, jaké jsou jeho priority, opatření a co je potřeba k jeho žádosti. V praktické části je pak provedena analýza využití dotací podniku na základě prostudovaných východisek z teoretické části a jejich následný rozbor.

Výše uvedeného hlavního cíle bude dosaženo pomocí jednotlivých dílčích cílů, jimiž bude blíže popsat, doplnit a rozebrat části tématu.

Prvním dílčím cílem je vymezit agrární sféru dotační politiky a nastínit možnosti a cíle zemědělské politiky v EU a ČR, kde bude specifikovaná souvislost této politiky s rozvojem venkova. Dalším cílem bude vymezení struktury dotačních zdrojů. Rozdělení odkud pocházejí a jaké jsou základní nástroje, jejich členění z hlediska národní a evropské a dále provozní a investiční, kde budou uvedeny jednotlivé možnosti dotačních titulů. Součástí budou také strukturální a investiční fondy evropské unie a jejich členění. Klíčovou částí je uvedení do problematiky dotačního Programu rozvoje venkova uceleného do programového období 2014-2020. Popsány budou jednotlivá opatření a priority daného operačního programu PRV. Rozepsány budou kroky, jak postupovat při žádosti o dotaci, tedy vytvoření postupu ke splnění podmínek na získání dotace a jejího úspěšného čerpání. Tyto kroky budou popsány v samostatné kapitole vlastní práce. Vlastní zpracování je zaměřeno na zemědělský podnik ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s., u kterého bude provedena analýza hospodaření, zpracována jeho struktura dotačních zdrojů za období 2014-2020 v rámci provozních a investičních dotací, kde bude uvedena a podrobně popsána konkrétní investiční žádost na projekt podniku s přesnými hodnotami finančních prostředků, které byly potřeba k jeho uskutečnění.

Ve výsledné části práce jsou sumarizovány výsledky dosažené při zpracování ve vlastní práci a jsou doporučeny návrhy pro budoucí hospodaření podniku v oblasti čerpání dotací spějící k maximálnímu dosažení dotačních titulů.

V závěrečné části je pak pro přehled stručně shrnut celý obsah práce.

2.2 Metodika

V této části jsou aplikovány metody a jejich definice, kterých bylo využito v průběhu vlastního zpracování. Jednotlivé dílčí cíle jsou řešeny pomocí zvolených odborných metod s využitím odborných zdrojů. Mezi takovéto zdroje lze zařadit odborné literární prameny a jiné internetové zdroje. Hlavní pozornost byla věnována především konzultacím s vedoucím práce a s dalšími konzultovanými lidmi, kteří jsou v tomto oboru odborně zběhlí a mají v dané oblasti vystudovanou praxi, kam směřuje problematika celého tématu.

Přehled bakalářské práce je rozdělen na dvě hlavní části, teoretickou a praktickou. Další části práce jsou pak členěny na kapitoly zhodnocení výsledků a závěr v němž jsou shrnuty výsledky ze zpracování teoretické a zejména praktické části.

V teoretické části budou vymezeny vybrané metody postavené na studii odborné literatury, internetových zdrojů a na základě osobních sděleních, která byla většinou založená na formě řízeného rozhovoru. Tyto prameny budou obsahově korespondovat se zvoleným tématem týkající se možností čerpání dotačních prostředků z evropského zemědělského fondu v Programu rozvoje venkova. Část bude rozčleněna do dalších, několika dílčích částí a bude stavěná na studii odborné literatury a jiných článků doplněných o ověřené internetové zdroje uvedené na konci práce.

V literární rešerši bude nejprve zmíněna charakteristika Českého zemědělství a charakteristika Společné zemědělské politiky. Další části se budou věnovat struktuře dotační politiky, hlavně dotacím Programu rozvoje venkova (dále jen PRV) v programovém období 2014-2020. Tato část bude zaměřena na jednotlivé prvky programu a budou zde popsány jednotlivá opatření se základními cíli a prioritami. Pozornost bude věnována vlivu dotací na hospodaření podniku a na možnosti jejich čerpání podnikem se souvislostí, jak to daný podnik ovlivňuje. Zmíněný bude také Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EARFD) a Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), ze kterého byly informace promítnuté do teoretické a následně praktické části čerpány nejvíce. Dále budou také zmíněny nástroje a podpory dotační politiky a vyjmenovány dotační tituly, jak pro Program rozvoje venkova, tak i základní evropské a národní dotační tituly.

V praktické části práce bude zpracována analýza vybraného zemědělského družstva. Údaje potřebné pro zpracování praktické části budou čerpány z přehledových podkladů daného podniku doplněné o internetové zdroje. Tyto podklady budou získány odpovědným zaměstnancem zemědělského družstva, který umožní náhled a předloží dokumenty s daty a

zodpoví všechny položené otázky. Použita bude konkrétně metoda zaměřená na řízené rozhovory a metoda pozorování. Další získané informace byly poskytnuty ostatními členy zastupující podnikovou společnost. Z těchto údajů budou shrnuty výsledky na základě, kterých bude vyhodnoceno hospodaření podniku a budou navrženy možnosti pro různá opatření či zlepšení v oblasti čerpání dotačních prostředků.

Pozornost ve vlastní práci bude věnována rozboru zemědělského podniku ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s., zaměřená na jeho hospodaření s cílem analyzovat možnosti čerpání finančních prostředků v Programu rozvoje venkova na konkrétní roky 2014-2020. Výsledky daného rozboru budou vycházet z výše zpracovaných teoretických východisek literární rešerše. Hlavní aplikovanou metodou zde bude analýza časové řady, zejména trendová analýza, kde budou sledovány údaje za určité časové období. Obsah vlastní práce bude věnován nejprve charakteristice zemědělského družstva, jeho struktuře a organizační složce, jednotlivým orgánům a předmětu podnikání družstva. Vyobrazen zde bude vliv čerpaných dotací v rámci provozních a investičních dotací v Programu rozvoje venkova na dané zemědělské družstvo s působením na jeho hospodárnost. Pro navržení optimálních východisek k získání, co nejlepších dotačních titulů bude využito poskytnutých podkladů od zástupce firmy.

V poslední části práce budou shrnuty výsledky, které budou zpracovány v průběhu praktické části s navržením optimálního řešení spějící k dosažení cíle.

Vlastní a literární rešerše bude zahrnovat strukturované rozhovory s vedoucím práce, zástupci podniku i s odborníky v oblasti na dotace. V práci budou použity aktuální hospodářské výsledky z materiálních podkladů firmy a data aktuálního období 2014-2020. Hodnoty uvedené ve vlastní práci budou však pouze za období 2014-2018, neboť k datu, kdy má být práce odevzdána ještě podnik nebude mít na roky 2019 a 2020 auditorem schválenou účetní závěrku.

Metodickými postupy, které byly zvoleny pro naplnění cíle práce jsou studium odborné literatury, přehledová analýza, analýza časových řad a řízené rozhovory.

V případě studia **odborné literatury** se jedná o prioritní metodu při získání potřebných dat. Při takovémto studiu musí být brán zřetel na důkladnost a správné ověření údajů. Vyhledávání a dostupnost dokumentů je činností volně dostupnou, jak v různých odborných literaturách, tak na internetových stránkách a dalších veřejných publikací. Důležité je brát v potaz jaké metody a techniky se používají v podniku a na základě nich pracovat a vyhodnocovat výsledky. (Hana, a další, 1965)

Přehledová analýza slouží pro shrnutí a vytvoření přehledu o vývoji a aktuálním stavu ve zvoleném tématu s kladeným důrazem na výsledky výzkumu a literaturu. Umožňuje přístup k bližšímu a podrobnějšímu obeznámení s hlavními myšlenkovými směry a výsledky vyskytující se ve zvoleném tématu. Pomocí přehledové analýzy je zase možné zjistit a dozvědět se informace týkající se daného tématu, které pak budou využity pro zpracování jednotlivých kapitol práce. Ke zkoumání problematiky je důležité zhodnotit dosavadní stav a definovat kritéria – popsat a analyzovat zajímavosti týkající se jednotlivých kapitol. (Hendl, 2016)

Časová řada je proměnná, jejíž posloupnost je chronologicky uspořádaná v čase. Zabývá se sledováním vývoje demografických ukazatelů v čase, a právě tato sledování jsou součástí řady analýz. Jedná se tedy o statistickou metodu, která vychází ze znalostí minulého chování a snaží se podle těchto výsledků odhadnout budoucí vývoj sledovaných hodnot. (Klufová, a další, 2012)

Hodnoty, jež získává jsou dány okamžiky, které jsou od sebe většinou stejně vzdáleny. To může být například denní produkce mléka. Vlastnosti časové řady jako jednoho celku dat určují popisné statistiky, které se můžou vyjadřovat pomocí krabicového grafu nebo stem&Lea. (Artl, a další, 2008)

K analyzování časových řad je důležitá zkušenost a znalost analytika. Neexistuje jednoznačný postup při analýze, je zcela na analytikovy, jaký postup si zvolí, a jak se k výsledkům dostane. Analytik postupuje pode příslušných metod. První metodou je *spektrální analýza* na základě níž, lze identifikovat cyklické složky, a která zkoumá časovou řadu v rámci součtu goniometrických funkcí a bílého šumu. (Klufová, a další, 2012)

Další metodou je *Boxova-Jekinsova metodologie,* která má za úkol rozebrat časovou řadu obsahující pozorování, jež jsou na sebe navzájem závislá, tedy korelovaná a zkoumá vztahy mezi těmito pozorováními. (Cipra, 2014)

Poslední metodou je *dekompozice časových řad*, která vyjadřuje rozklad časových řad do několika složek. Je založena na práci se systematickými složkami časové řady, při čemž se předpokládá že časová řada obsahuje systematické složky, na které je možné ji rozložit. Jedná se o trendovou složku Tt, sezónní složku St, cyklickou složku Ct a náhodnou složku εt. Trendová složka (jinak řečeno trend) zachycuje dlouhodobé změny v chování časové řady, to tedy znamená, že zachycuje dlouhodobý růst či dlouhodobý pokles anebo se může vyznačovat svou monotónností, tedy křivkou bez trendu. Příkladem může být růst teploty během dne z pohledu zemědělce. Trend vzniká v důsledku určitého působení sil, které působí

stejným směrem. Trend lze popsat matematickou funkcí v celé délce časové řady a vyjadřujeme ho pomocí křivky závislé na několika parametrech. Trend může být rostoucí, klesající či konstantní, jelikož hodnoty ukazatele časové řada během sledovaného období kolísají. Při popisu trendu jde tedy o zachycení tendence pohybu časové řady a naopak nezáleží, zda časová řada krátkodobě klesá či roste. Existuje velké množství trendových funkcí, které jsou ve statistice popisovány. V této práci je využita lineární funkce, která je u trendové funkce nejčastěji používaná. Lineární trend, tedy trendová přímka má tvar:

$$T_t = \beta_0 + \beta_1 t,$$

kde β_0 a β_1 představují neznáme parametry a t = 1, 2,…, n je časová proměnná. (Cipra, 2014; Artl, a další, 2008).

Dále jsou jen stručně charakterizovány i ostatní složky. Sezónní složku zase vystihují periodické změny v časové řadě odehrávající se vně jednoho kalendářního roku, jež se každý rok opakují a s tím také souvisí, že v průběhu let u ní může dojít ke změně jejího charakteru. Sezónnost má tedy dopad na střídání ročních období a nejčastěji se projevuje u čtvrtletních a měsíčních časových řad, tzn., že u ročních časových řada se vyskytovat nemůže, jak již vyplývá z názvu. Cyklická složka se zaměřuje na dlouhodobé fluktuace kolem trendu. Zvláště u ekonomických řad je často spojována se střídání hospodářských cyklů. Jelikož její charakter působí dlouhodobě, tak je dost obtížné ji sledovat a popsat. Charakter složky se může v čase měnit a pokud se jedná o krátkou časovou řadu, tak složka nemusí být rozeznatelná a její perioda se může pohybovat až v násobcích let. Náhodná složka je část řady, jež zbyde po eliminaci trendové, sezónní a cyklické složky. na rozdíl od předešlých složek, které patří mezi systematické, tak tato je řazena do nesystematických a představuje náhodné výkyvy. Do složky se řadí vlivy, které nelze systematicky podchytit a popsat. (Hindls, a další, 2000)

Poslední aplikovanou metodou je **řízený rozhovor**. Ten má za úkol zjistit co nejpřesněji a nejrychleji něco konkrétního a dozvědět se požadovanou informaci. Rozhovor vyžaduje čas, přípravu zahrnující otázky k danému tématu, na které chce tazatel získat odpovědi a jisté zkušenosti pro správné vedení rozhovorů k čemuž slouží různé techniky pro správné vedení. Při průběhu řízeného rozhovoru jsou očekávány odpovědi na formulované otázky, někdy se jedná i o typ otázek s možností výběru mezi určenými odpověďmi. Prvním krokem v průběhu rozhovoru je vytvoření příznivé atmosféry. Pokud se dotazovaný cítí příjemně, pak jeho odpovědi pokládané personalistou působí přirozeněji s menším dopadem stresu. Tazatel také klade dotazovanému otevřené otázky týkající se jeho osobnosti, u kterých se

dotazovaný více rozpovídá a řekne více o své osobě. Někteří personalisté během rozhovoru používají metodu tzv. stresových otázek, kde je nezajímá odpověď, nýbrž testují dotazovaného po psychické stránce a snaží se zpochybnit jeho předešlé odpovědi. Po absolvování rozhovoru by mělo následovat shrnutí, co se kdo dozvěděl a co rozhovor každému z účastníků přinesl. K úspěšnému vedení rozhovoru jsou důležité poslechové a tázací dovednosti. Při metodě dotazování se tazatel obrací na dotazovaného a svými dotazy vyvolává verbální výpovědi a sdělení. Zaměřuje se na chování respondenta a zjišťuje stavy, postoje, záměry, plány a další informace. Dotazování, jinak řečeno interview může mít osobní, písemnou či telefonickou formu, kde je možno využít celou řadu otázek, jak přímých, tak nepřímých, otevřených, uzavřených i polozavřených V této práci je uplatněna forma osobního rozhovoru. Princip spočívá ve sběru dat, které slouží pro práci v jednotlivých částech. Jedná se o analýzu, která vychází z provedeného kvalitativního průzkumu s jednotlivými zástupci podniku. Smyslem analýzy je identifikovat a vyhodnotit pohled na názory k problematice čerpaných dotací v oblasti rozvoje venkova se zaměřením na Zemědělské družstvo a ověřovat či kontrolovat tento pohled na danou problematiku s výsledky dalších částí analýzy. Podkladem pro analýzu je kvalitativní výzkum provedený metodou individuálního řízeného rozhovoru, kterého se účastnili zpravidla jeden zástupce podniku. V dalších několika případech se rozhovoru účastnili i další osoby zodpovědné za podnik. Řízené rozhovory probíhaly na předem smluvené schůzce v sídle respondenta. Délka rozhovoru se pohybovala v závislosti na struktuře pokládaných otázek a časovém rozmezí respondenta. Výsledky rozhovoru byly následně zapisovány a dále zpracovány. (Kozel, a další, 2011; Tahal, 2015)

3 Teoretická východiska

V následujících kapitolách bude popsána literatura s odbornými prameny týkající se zemědělské dotační politiky s přihlédnutím na Program rozvoje venkova v programovém období 2014-2020. V První části bude charakterizováno České zemědělství a Společná zemědělská politika, pojem dotace, jejich členění, struktura zdrojů a jednotlivé dotační tituly. Dále bude charakterizováno programové období 2014-2020, se kterým je spojen Program rozvoje venkova, který bude též popsán v samostatné kapitole.

3.1 Agrární politika

Agrární politika je specifickou formou ekonomické politiky států. Zahrnuje všechny nástroje a nadnárodní společenství, jako je evropská unie pomocí, kterých řeší příslušný stát či společenství hospodářské a sociální poměry v oblasti zemědělství a zajišťuje obyvatelstvu stabilní úroveň stravy. Specifičnost tohoto odvětví se odráží na výživě, údržbě krajiny, osídlení venkova, politické citlivosti a dalších. Vzhledem k různým vlastnostem jednotlivých států se liší jejich účast na řešení poměrů v zemědělství, může se jednat o minimální či výraznější zásahy, které jsou ovlivňovány zejména díky specifičnosti každého ze států. Zemědělství je specifické svým národohospodářským charakterem a jeho význam v ekonomice lze vyznačovat jednotlivými ukazateli (Homolka, 2008):

a) Podíl zemědělství na tvorbě hrubého domácího produktu
b) Podíl zemědělství na zaměstnanosti
c) Podíl zemědělství na nových investicích
d) Bilance zahraničního obchodu se zemědělskými produkty

Zemědělství má své speciální rysy, kterými se od ostatních odvětví odlišuje, ale v ekonomickém slova smyslu až tak odlišné svou povahou není, aby jím bylo přisuzováno speciální řešení. Agrární politika však obsahuje důvody nezbytné pro její existenci a těmi se vyznačují důvody vycházející zejména z (Bečvářová, 2001):

- Fungování agrárního trhu rozdílného od těch ostatních a působení určitých faktoru na nabídku a poptávku produkce v zemědělském a potravinářském odvětví
- Nezastupitelnosti agrárního sektoru v národním hospodářství v období, kdy jsou obnovovány životní podmínky společnosti s výjimkou soustavy producentů v zemědělství, které jsou výstižné svým sociálně ekonomickým charakterem

- Výroby biologické zemědělské produkce a výroby související s jejími vazbami na přírodu

3.1.1 **Charakteristika českého zemědělství**

Zemědělství představuje nedílnou součást národního hospodářství. Prvotním úkolem je dostat potraviny k obyvatelům a zajistit jejich produkci pro další zpracování. V minulých letech prošlo české zemědělství několika vývojovými etapami, které mezi sebou mají odlišnou povahu. Vlivný zásah na to mělo období po první světové válce a to rok 1918, kdy došlo k samostatnému vzniku Československa a tím se částečně změnila podnikatelská struktura zemědělství a nastal výrazný rozvoj zemědělství. Vytvářelo se úsilí produkovat větší objem výroby a zajistit tím soběstačnost státu. Významný zásah způsobily pozemkové reformy (1947,1948), které omezily soukromé vlastnictví zemědělské půdy. (Boháčová, a další, 2010; Codl, a další, 2012)

Další radikální změny se projevily přeměnou individuálního soukromého zemědělství na kolektivní, kdy zemědělské půdy obhospodařovaly státní statky a zemědělská družstva, která se v tu dobu začala zakládat. Na české zemědělství měly dopad ekonomické a politické změny. Zemědělská výroba tedy byla ekonomicky nerentabilní, to způsobovalo nízké množství úrody na zemědělské půdě a zemědělci tak tento problém vynahrazovali využíváním průmyslových hnojiv, které sloužily k obohacování zemědělské půdy pomocí živin potřebných pro růst. To mělo negativní vliv na životní prostředí. Tento systém byl podporován a udržován jednotlivými zemědělskými podniky pomocí tzv. dotací ze státního rozpočtu. (agris.cz, 1999)

Zásah do zemědělství se také odrazil přeměnou zemědělství do tržních podmínek. Změnila se struktura půdního fondu, která se projevila poklesem orné půdy zejména v podhorských a horských oblastech. Bylo obnoveno soukromé vlastnictví a majetek byl převeden z vlastnictví státu do vlastnictví nestátních subjektů. Zemědělská družstva se začala přeměňovat na obchodní společnosti, a to přineslo i nové formy zemědělského hospodaření, jako je ekozemědělství a agroturistika. Také se změnil zemědělský dotační systém, kdy začala být dotována mimoprodukční funkce zemědělství, jako je zatravňování a další. Podíl pracovníků v primárním sektoru ekonomiky se změnil a začal se přibližovat průměrům srovnatelným s EU. (Bičík, a další, 2005)

Zemědělský sektor je charakteristický díky své významné vazbě k české ekonomice, podílí se především na zachování kulturní krajiny a ochrany životního prostředí a k jeho

nejdůležitějšímu významu patří výroba potravin a ostatních zemědělských produktů vhodných pro českou klimatickou polohu. Jedná se o pšenici, ječmen, žito, oves, kukuřici, brambory, cukrovou řepu, olejniny, ovoce, zeleninu a další hlavní plodiny rostlinné výroby typické pro české zemědělství. Do živočišné výroby řadíme zejména skot, prasata a drůbež. Mezi vedlejší, ale nedílné součásti českého zemědělství je zahrnován i rozvoj výroby náhrad fosilních paliv, jež jsou řepkový olej, směsná paliva a další. (Fojtíková, a další, 2008)

Celková výměra půdního fondu České republiky k datu 31. 12. 2017 činila 7 887 tis. ha. a z toho 4 205 ti. ha zemědělský půdní fond (ZPF), tj. 53,3 % celkové rozlohy půdního fondu ČR. Z toho je největší část přisuzována orné půdě ve výměře 2 959 tis. ha., což představuje 37,5 % celkové výměry půdního fondu. Vzhledem k situaci za posledních let, zejména od roku 2005 do roku 2017 se její rozloha snížila zhruba o 1 %. To vše záleží na kvalitě půdního fondu, která je průběžně pomocí bonitace, která určí její jakost. Naopak došlo ke zlepšení a nárůstu výměry trvalých travnatých porostů, lesních pozemků a vodních ploch. Toto zlepšení je nejvýhodnější zejména pro oblati jejichž podmínky pro hospodaření nejsou příznivé. (ČÚZK, 2018)

Podstatou a cílem všech těchto oblastí je rozvoj multifunkčního zemědělství, který by pozvedl produkční, mimoprodukční zemědělství, dále lestictví a vodní hospodářství za předpokladu sociálně-ekonomických a přírodních podmínek. Také by měl udržovat a zajistit rovnovážný stav mezi objemem vyprodukované produkce a kapacitou trhu, vzhledem k ochraně venkovského prostoru. (Fojtíková, a další, 2008)

3.1.2 **Společná zemědělská politika**

Úkolem zemědělství vždy byla v nepodstatné řadě produkce určitého množství potravin, které dále putují k občanům. Avšak v současné době se zemědělství čím dál tím více zaměřuje na venkovské oblasti, kde mnoha lidem, zemědělcům i ostatním pracovníkům pohybujících se v tomto odvětví poskytuje stabilní životní úroveň a zajišťuje jejich stálou komunikaci s ostatními. Právě díky zemědělcům je zajištěna ochrana venkovské krajiny, jejich stále obhospodařování má také příznivý vliv na městský život. K hospodaření na venkově je potřeba spousta pracovní síly a tím vznikají volná pracovní místa a díky efektivnímu zemědělství je takových míst dostatek. Situace v zemědělském hospodářství je v průběhu let stále nejistá. Vývoj závistí na spoustě okolností. Jednou z nich je například konkurence závislá na chování ostatních zemí světa, různé hospodářské nebo finanční krize, které způsobují kolísání ceny vstupů paliv nebo hnojiv. Podstata společné zemědělské

politiky spočívá v udržování vztahu mezi zemědělstvím a společností, ve vzájemné sounáležitosti zemědělců s Evropou. Pro stabilitu zemědělství je důležité zajistit zemědělcům odpovídající životní úroveň a spotřebitelům zvýšit produktivitu v zemědělství, aby jejich dodávky potravin byly za přijatelné ceny. Zemědělství se také musí vyrovnat s dalšími výzvami a překážkami, kterými jsou vliv klimatu na hospodaření, zajištění správně životní produkce vedené k uživení celé lidské populace, dále také pečovat o krajinu a zachovat venkovského hospodářství na fungující životní úrovni. Právě proto EU vytvořila společnou zemědělskou politiku, která pomáhá plnit výše uvedené úkoly a cíle, na kterých se podílí všechny členské státy EU. Realizaci těchto cílů splnit lze jen s poskytnutou podporou putující do zemědělství a venkova. Se vznikem SZP souvisejí také společné podmínky na trhu, kdy všem státům byla nastavena stejná pravidla pro obchodní politiku, což zajišťuje stejný rozsah zemědělství a stejný objem finančních prostředků z veřejných zdrojů. Většina občanu z naší populace si zakládá názor na tom, že většina finančních prostředků poskytovaných z rozpočtu EU jde na SZP. Ano, je pravda, že přibližně necelá polovina rozpočtu putuje do zemědělství, a to proto, že společná zemědělská politika není řazena do celkových veřejných výdajů EU. Ostatní veřejné politiky jsou totiž financovány členskými státy, kdežto SZP je z velké části dotována jen z rozpočtu EU. Tzn., že pokud SZP zahrneme v souvislosti s veřejnými výdaji, tak rozpočet již představuje pouhé 1 % veřejných výdajů, což se prezentuje jako velmi malé. I vzhledem k tom, že se v posledních letech EU rozšířila o nové členské státy, což rozšířilo počet zemědělců, tak i přesto se výdaje na jedno zemědělce razantně snížily. (op.europa.eu, 2017)

Vývoj SZP, cíle, nástroje a reformy

Společná zemědělská politika, z anglické zkratky CAP (Common Agriculture Policy) je součástí tří společných politik v hospodářské oblasti EU, jimiž jsou doprava, obchod a zemědělství. Základem k integraci zemědělství byla tzv. Římská smlouva, podepsaná v roce 1958 formulována v článcích 32-38, která stanovila základní cíle, jež byly potvrzeny i Lisabonskou smlouvou. (Pělucha, 2006)

Tyto cíle společné zemědělské politiky jsou vymezeny v Římské smlouvě a týkají se především ekonomických, ale také politických a sociálních oblastí. Zvýšení produktivity zěmědělství, vyšší a lepší výkonnost pracovní síly nebo technické zdokonalování se týkalo zejména ekonomických oblastí. V oblasti sociálních rovin šlo o zlepšení životní úrovně venkovského obyvatelstva a politické cíle zajišťovali stabilizaci trhů a zajištění podmínek

vhodných pro zásobování zemědělských výrobků a zemědělského zboží. Podstatou vymezených cílů SZP je pomoci k naplňování ochrany vnitřního trhu před upřednostňováním ochrany vnějších trhů. (Neumann, 2004)

Z cílů SZP byly odvozeny tři základní principy (Fojtíková, a další, 2008):

- Princip jednotného trhu se zemědělskými výrobky mezi jednotlivými členskými státy, tak aby byla pravidla pro všechny členské státy stejná a zamezila se tím diskriminace.
- Princip preference Společenství spočívající v přednosti domácích produktů před zahraničními.
- Princip finanční solidarity, jež se týká společného rozpočtu a představuje společný zájem všech členských států na příjmech a výdajích spojených s financováním SZP.

Z důvodu zastaralosti některých opatření a liberalizaci světového obchodu bylo nutné SZP reformovat. V roce 1992 byla přijatá McSharryho reforma, která přišla se snížením cen a omezením dotací vázané na výrobu. Reforma ovlivnila pěstování obilovin a produkci hovězího masa. I přes tuto reformu byly ceny vysoké, a tak Komise EU přišla s dokumentem Agenda 2000, která pomohla omezit intervence na trhu, tím, že snížila ceny. (eagri.cz8, 2009)

Přelom také způsobila Fischlerova reforma v roce 2003, která zavedla jednotnou platbu na farmu, takže zemědělci platili jen jednu platbu namísto několika plateb. Vyplácení plateb přímých je podmíněno dodržováním legislativních norem tzv. cross-compliance a při jejich nedodržení jsou stanoveny sankce. Reforma zdůraznila politiku rozvoje venkova, tedy druhý pilíř SZP. Také byl změněn systém financování SZP, kdy pro období 2007-2013 byly určeny dva fondy, a to Evropský zemědělský záruční fond a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova. Poslední změnou v roce 2008 je Health check, tedy prohlídka zdravotního stavu SZP. Nově je hlavním cílem SZP dbát na životní prostředí a podporovat venkov. Pilířová struktura, která v rámci prvního pilíře zůstala stejná, tedy založená na podpoře příjmů a opatření na trhu a druhý pilíř je tvořen rozvojem venkova. (euroskop.cz, 2018)

Rozpočet SPZ pro období 2014-2020

Celkový rozpočet na výdaje SZP představuje 408,313 mld. eur, přičemž 38 % tvoří soukromý rozpočet EU. Tento celkový objem ročního rozpočtu by měl v průběhu období 2014-2020 klesat, z čehož závazky v roce 2020 by měli klesnout přibližně o 15 %. Prostředky vyčleněné na SZP jsou rozdělený do dvou pilířů SZP. První pilíř zahrnuje 75,6

% rozpočtu SZP, z čehož vychází, že jde o 308,726 mld. eur. Druhý pilíř zahrnuje 24,4 % rozpočtu SZP, což odpovídá 99,587 mld. eur. EU postupem času svůj trh liberalizuje a ustupuje u kvótního systému. Jedná se zejména o kvóty na cukr, které byly ukončeny v září 2017 a kvóty na mléko od dubna 2015. (europarl.europa.eu2, 2019)

3.2 Pojem „Dotace“

V českém právním řádu jsou dotace upraveny zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla (dále jen „RP“)) ve znění pozdějších předpisů. Ustanovení podle § 3 písmena a) RP dotace představují peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu, poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel. Typickou vlastností každé dotace je její povinná účelnost a ta při jejím čerpání musí být dodržena. Pokud zákon nestanoví jinak, je určeno, že na dotaci není právní nárok dle § 2 RP. V § 14 RP lze nalézt rozdělení dotací na dvě hlediska „národní“, jež jsou prostředky poskytovány ze státního rozpočtu ČR a „evropské“, kde jsou prostředky poskytované rozpočtem EU, spolufinancované společně se státním rozpočtem ČR. Další definice týkající se dotací lze nalézt v předpisech nacházejících se v oblasti účetnictví, kde je uvedeno, jak dotace správně účtovat. (Zákonč.218/2000Sb.)

3.3 Struktura dotačních zdrojů

Poskytování podpor pro oblast zemědělství v České republice zajišťuje Ministerstvo zemědělství. Zemědělcům jsou v současné době poskytovány finanční prostředky z národních zdrojů, které jsou hrazené plně ze státního rozpočtu a po vstupu ČR do EU taktéž i z evropských dotačních programů hrazených ze státního rozpočtu ČR pouze částečné. Jak evropské, tak národní zdroje jsou vypláceny Státním zemědělským investičním fondem. (eagri.cz5, 2019)

Finanční podporu pro svou činnost mohou zemědělci dále získat v rámci investičních a provozních dotací.

3.3.1 Národní dotace

Právními předpisy, jež tuto oblast upravují, jsou zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů a zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Za národní

zdroje se považuje státní rozpočet nebo také rozpočty územních samosprávných celků, svazku obcí apod. (Zákonč.218/2000Sb.; Zákonč.250/2000Sb.)

Národní dotace jsou poskytovány ze státního rozpočtu ČR a výhradně z těchto zdrojů může Česká republika provozovat řadu aktivit na základě cílených programů. Slouží tedy k podpoře jejího potenciálu a pomocí těchto dotačních programů je možno, aby stát využíval možnost podílet se na udržování výrobního potenciálu zemědělství a jeho podílu na rozvoji venkovského prostoru. (Bussinesinfo.cz, 2019)

Podpůrné programy svou škálu v současné době více stabilizují v závislosti na přechozí roky, kde velký důraz je kladen především na prvky agroenvironmentálního charakteru, čímž je myšleno například biologická či fyzická ochrana, která funguje jako náhrada původní chemické ochrany rostlin či vinice, chmelnice, ovocné sady stavěné na používání kapkové závlahy. Další součástí, které je přisuzován důležitý vliv vedoucí k ustálenému stavu programů mohou být programy určené na podporu ozdravování polních a speciálních plodin např. pomocí prostorových a technických izolátů množitelského materiálu, jimiž jsou plodiny podporovány. Možné je sem zahrnout i programy jdoucí proti rozšiřování nebezpečných nákaz hrozící hospodářským zvířatům a programy, kde jejich výsledky je obtížné přímo kvantifikovat, ale jejich existence je pro jendotlivé komodity žádoucí v oblasti Národních dotací. Těmito aktivitami je myšleno podpora včelařství či zaměření na údržbu a zlepšení genetické schopnosti určných hospodářských zvířat a další. (eagri.cz6, 2019)

Veškeré národní programy, o které lze žádat jsou uvedeny níže (Szif.cz, 2013)**:**

- 1.D. Podpora včelařství
- 1.I. Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách
- 1.R. Podpora restrukturilazace ovocných sadů
- 1.V. Podpora restrukturalizace ovocných sadů v režimu ekologického zemědělství
- 2.A. Udržování a zlepšování genetického potenciálu hospodářských zvířat
- 3.a. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin (biologická ochrana)
- 3.b. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin (izoláty)
- 3.c. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin (testování)
- 3.d. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin (šlechtění)
- 3.e. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin (certifikovaná sadba brambor)
- 3.h. Podpora prevence šíření virových a bakteriálních chorob chmele

- 3.i. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin (uznané osivo, lnu, konopí a pícnin)
- 3.k. Mechanická likvidace plevelné řepy jako náhrada za likvidaci chemickou
- 8.F. Podpora na ozdravení chovů prasat a drůbeže
- 9.A.a. Speciální poradenství – živočišná výroba
- 9.A.b.1.-3. Speciální poradenství – rostlinná výroba
- 9.A.b.4.a.-j. Speciální poradenství – rostlinná výroba (odrůdové zkoušky)
- 9.E. Školní závody
- 9.F.e. Regionální přenos informací
- 9.F.i. Odborné konzultace
- 9.F.m. Demonstrační farmy
- 9.H. Podpora účasti na mezinárodních veletrzích a výstavách zahraničí
- 9.I. Podpora zlepšování praktické výuky v produkčním rybářství
- 9.J. Zlepšování praktické výkuky ve včelařství
- 10.D. Podpora evropské integrace nevládních organizací
- 10.E.a. Podpora české technologické platformy pro potraviny
- 10.E.c. Podpora české technologické platformy pro ekologické zemědělství
- 10.E.d. Podpora české technologické platformy rostlinných biotechnologií (rostliny probudoucnost)
- 10.E.e. Podpora české technologické platformy pro zemědělství
- 13. Podpora zpracování zemědělských produktů
- 15. Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků
- 17. Podpora mimoprodukčních funkcí rybářských revírů
- 18. Podpora činnosti potravinových bank a dalších subjektů s humanitárním zaměřením
- 19.A. Podpora na účast producentů a zpracovatelů mléka v režimu jakosti Q CZ
- 20.A. Zlepšení životních podmínek v chovu dojnic
- 20.B. Zlepšení životních podmínek v chovu drůbeže
- 20.C. Zlepšení životních podmínek v chovu prasat
- 20.D. Zlepšení žitotních podmínek skotu chovaného v systému chovu bez tržní produkce mléka
- 23.A. Podpora obvím na zajištění nákladů péče o zvířata

3.3.2 **Evropské dotace**

Vstup České republiky do Evropské unie umožnil podnikatelským a nepodnikatelským subjektům čerpat finanční prostředky z rozpočtu EU. Tyto prostředky jsou rozdělovány mezi členské státy na základě jejich úrovně rozvinutosti. Principem politiky evropské unie je právě podpora těchto ekonomicky slabších států prostřednictvím evropských dotací. Ty jsou charakterizovány jako druh subvencí, jež jsou poskytovány z fondů Evropské unie. Dotace jsou využívány k vyrovnávání ekonomických rozdílů mezi jednotlivými státy EU. Pro EU je důležité postavení politiky hospodářského sjednocení, kterou zakládá na základě dvou základních fondů. Jedná se o fond soudržnosti a strukturální fondy, s nimiž souvisí existence Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) a Evropský sociální fond (ESF). Tyto fondy slouží jako prostředník, jimiž jsou rozdělovány finanční prostředky. Ty mají podobu dotací či tzv. „eurodotací" a slouží pro vyrovnání zejména ekonomických diferencí mezi jednotlivými státy EU. Z uvedených fondů jsou pak vyčleňovány prostředky pro každý členský stát na stanovené programové období. Aktuálně se jedná o programové období 2014-2020, pro něž je rozpočet stanoven ve výši téměř 24 miliard eur. Proces čerpání dotací klade vysoké nároky na kvalifikaci a vzdělání úředníků a kontroluje efektivitu úřadů. Jedná se tak o složitý proces, který je svou administrativní úrovní velmi komplikovaný. V České republice, tak dochází k nedostatečnému čerpání dotací, zaviněného právě špatnou spoluprací českých úředníků. (aktualce.cz, 2012)

Finanční prostředky rozpočtu EU jsou rozdělovány na základě Víceletého finančního rámce, který představuje dlouhodobý rozpočet EU, podle něhož jsou rozdělovány finanční prostředky, které jsou alokovány, jak celkově, tak i pro různé oblasti činnosti. Tyto limity pro výdaje EU jsou stanoveny na období nejméně pěti let, avšak v posledních letech víceleté finanční rámce tvoří alokované finanční prostředky na období sedmi let, jež jsou 2000-2006, 2007-2013, 2014-2020. Každé z těchto období se liší svými cíli a priority, jimž jsou stanoveny, na nichž se jednotlivé státy snaží dosáhnout svým dodržováním a respektováním. (consilium.europa.eu1, 2020)

Víceletý finanční rámec na období 2014-2020

Nařízení o dlouhodobém rozpočtu EU, které stanoví limity pro výdaje EU na období 2014-2020, přijala Rada 2. prosince 2013 a začalo se uplatňovat od 1. ledna 2014. Rámec na období 2014-2020 umožňuje učinit závazky do výše 959,51 mld. eur. a vynaložit platby do

výše 908,40 mld. eur. Tyto částky představují méně, než ustanovil víceletý finanční rámec na období 2007-2013. (Consilium.europa.eu2, 2019)

Víceletý finanční rámec pro období 2014-2020 je členěn do šesti výdajových okruhů:

Okruh 1 – Inteligentní růst podporující začlenění – okruh se dělí na dva podokruhy:

a. Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost – jsou financovány tzv. „unijní programy“, tedy programy EU zaměřené na konkurenceschopnost.
b. Hospodářská, sociální a územní soudržnost – jsou rozplánovány prostředky pro Politiku soudržnosti pomocí tzv. Evropských strukturálních a investičních fondů mezi nichž patří EFRR, ESF, FS.

Okruh 2 – Udržitelný růst: přírodní zdroje – jedná se o výdaje určené na SPZ EU. Tato politika se dále člení na I. a II. Pilíř. V prvním pilíři jsou financovány přímé platby zemědělských subjektům a jsou podporovány zemědělské trhy. Ve druhém pilíři je financován rozvoj venkova členských států prostřednictvím EZFRV. Dále je financována rybářská politika pomocí ENRF a prostředky na ochranu životního prostředí.

Okruh 3 – Bezpečnost a občanství – zde se nacházejí prostředky na podporu ochrany a bezpečnosti občanů EU.

Okruh 4 – Globální Evropa – tento okruh pospojuje rozvojové země, vnější vztahy EU včetně kandidátských států a států souvisejících s EU.

Okruh 5 – Správa – financuje administrativu EU včetně administrativních výdajů institucí a ostatních orgánů EU, jako jsou výdaje na zaměstnance a evropské školy.

Okruh 6 – Vyrovnávací platby (Náhrady) – prostředky určené pro čerstvě začleněné státy do EU. V období 2014-2020 se jedná o Chorvatsko, jež přistoupilo 1. 7. 2013. (mfcr.cz, 2015)

Finanční prostředky EU

Evropská unie rozděluje prostředky jednotlivým žadatelům, tedy konečným příjemcům o dotaci prostřednictvím evropských fondů. Pro programové období 2014-2020 byla stanovena pravidla týkající se 5 základních fondů, tzv. Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen ESI fondy), prostřednictvím nichž jsou poskytovány finanční prostředky EU, které podporují hospodářský rozvoj a jsou řízeny společně Evropskou komisí a členskými státy. Všechny tyto fondy prostředky investují do vytváření nových pracovních míst a do evropské ekonomiky a životního prostředí, tak aby zajišťovala udržitelný a zdravý stav. (ec.europa.eu4, 2015; Vilamová, 2004)

Jednotlivé oblasti Evrospkých strukturální a investičních fondů jsou uvedeny níže (Vilamová, 2004):

1. Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)

Spravuje nerovnováhu mezi regiony a tím posiluje regionální hospodářskou a sociální soudržnost v EU. Podporování hospodářské a sociální soudržnosti provádí pomocí investic do sektorů, které přispívají růstu, konkurenceschopnosti a vytváření pracovních míst. EFRR své investice cílí do oblastí jako jsou inovace a výzkum, hospodářství stavěné na nízké uhlíkové spotřebě, soustředí se na podporu malých a středních podniků a digitální náplň práce. Zdroje poskytnuté na tyto oblasti jsou závislé na tom v jaké kategorii se region nachází a některé zdroje musí být dokonce směřované k nízkouhlíkové ekonomice. (ec.europa.eu1, 2019)

2. Evropský sociální fond (ESF)

ESF přestavuje klíčový finanční nástroj pro realizování Evropské strategie zaměstnanosti. Své prostředky využívá na podporu rozvoje trhu práce a lidských zdrojů, na rozvíjení a zlepšování příležitostí v zaměstnání se snižováním nezaměstnanosti. Také podporuje sociálně slabší lidi ohrožené chudobou a bojuje proti diskriminaci a nerovnosti na trhu práce. ESF zahrnuje operační programy na období 2014-2020 jimiž jsou OP zaměstnanosti, OP Výzkumu, vývoje a vzdělávání, OP Praha-pól růstu ČR. (Esfcr.cz2, 2019)

3. Fond soudržnosti (FS)

Fond soudržnosti investuje do využívání přírodních zdrojů a udržitelného rozvoje s cílem snížit hospodářské a sociální rozdíly a je určen pro členské státy s HDP nižším než 90% průměru EU. Do Fondu soudržnosti v programovém období 2014-2020 spadají země jakou jsou Česká republika, Slovensko, Slovinsko, Chorvatsko, Estonsko, Řecko, Maďarsko, Bulharsko, Lotyšsko, Litva, Malta, Kypr, Rumunsko, Portugalsko. (Dotaceeu.cz8, 2010)

4. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)

EZFRV je součástí Evropských strukturálních a investičních fondů a představuje zdroj financování druhého pilíře SZP EU. Jedná se o nástroj podporující rozvoj venkova. Svými prostředky pomáhá zvyšovat konkurenceschopnost v zemědělském a lesnickém odvětví, podílí se na zlepšování životního prostředí, stavu krajiny a životní kvality venkovských oblastí a rozšíření venkovského hospodářství. Z tohoto programu jsou financovány projekty putující do Programu rozvoje venkova ČR, kde řídící funkci má orgán Ministerstvo

zemědělství ČR a dalším tzv. zprostředkujícím subjektem je Státní zemědělský intervenční fond. (dotaceeu.cz7, 2019)

Na období 2014-2020 má fond stanovený plán rozpočtu ve výši více než 96 miliard EUR. Tyto prostředky jsou podporou do oblastí již zmíněných oblastí zemědělství, lesnictví a do oblastí soustředěných na ochranu životního prostředí a řízení přírodních zdrojů zajišťující ekonomický rozvoj na venkově. (fi-compass.eu, 2015)

5. Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)

EFNR je fond využívaný pro námořní a rybářskou politiku EU na aktuální období 2014-2020. Trvalé udržení rozvoje evropského rybolovu a akvakultury je jedním z cílů tohoto fondu. Jsou z něj finančně podporovány aktivity související s mořským i vnitrozemským rybolovem, které jsou podporou pro konkurenceschopnost a ochranu se zlepšováním podmínek rybolovu. Jedná se o projekty vytvářející nová pracovní místa a o projekty spějící ke zlepšení podmínek pro kvalitní život na evropských pobřežích. (ec.europa.eu2, 2019)

Dále také existují tzv. ostatní fondy, které zahrnují Evropské územní spolupráce (EÚS). EÚS je nástroje politiky soudržnosti a řeší přeshraniční problémy a rozvíjí potenciál různých území. Do této oblasti se zahrnují programy přeshraniční spolupráce, jejichž cílem je řešit problémy v pohraničních oblastech a nadnárodní a mezinárodní spolupráce, která přispívá a zajišťuje lepší propojení se vzdálenějšími místy a s místy rozsáhlejších evropských regionů. (europal.europa.eu1, 2020)

EU poskytuje podpory pro každý z ESI fondů, které rozděluje podle tematických cílů. Graf č. 1 znázorňuje objem poskytované podpory pro každý z ESI fondů, kde je zřejmé, že největší částku ve výši 11 940 689 631 mld. EUR pobírá Evropský fond pro regionální rozvoj. Druhé místo zaujímá Fond solidarity s částkou 6 143 946 095 mld. Kč, třetí Evropský sociální fond ve výši 3 430 003 238 mld. EUR a dále Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova s částkou 2 305 373 996 mld. EUR, který je pro toto téma bakalářské práce ze všech pěti fondů nejdůležitější, jelikož téma je směřované hlavně na zemědělství v rámci rozvoje venkova. Jako poslední, s nejmenší částkou 31 108 015 mld. EUR je Evropský námořní a rybářský fond.

Graf 1: Alokace pro ČR dle jednotlivých zdrojů financování

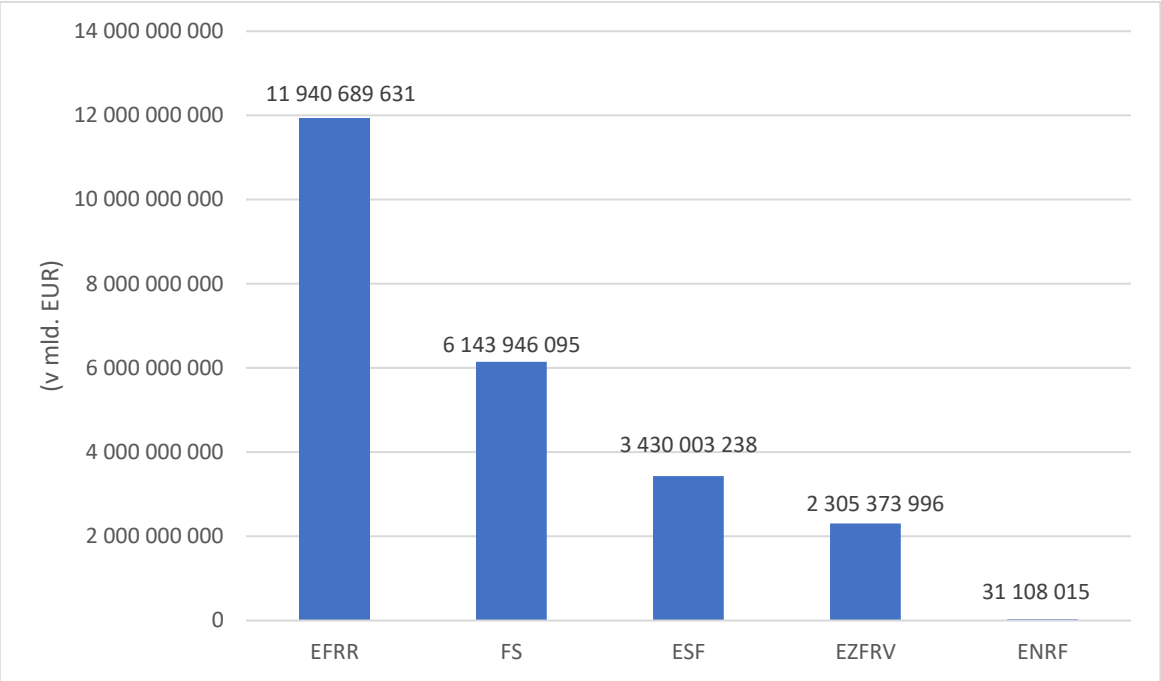

Zdroj: autorská práce dle (mmr.cz, 2015)

3.3.3 **Provozní dotace**

Provozní dotace neboli tzv. „nárokové dotace“ vyplácí Státní zemědělských intervenční fond (dále jen „SZIF“). Do těchto dotací spadá I. a částečně i II. pilíř, který bude popsán v samostatné kapitole „Investiční dotace“. O podpory zahrnované do provozních dotací lze žádat prostřednictvím formuláře „Jednotná žádost“ pro příslušný rok. V této žádosti jsou uvedeny opatření, jedná se o Jednotnou platbu na plochu (SAPS), Greening, Mladý zemědělec, Podpory vázané na produkci VCS či Přechodné vnitrostátní podpory (PVP), o které příslušný zemědělský subjekt může požádat.

Jednotnou platbu na plochu (SAPS)

Platba SAPS je poskytována výhradně z rozpočtu EU za účelem zajistit zemědělcům stabilní příjmy. Žádost se podává v rámci „Jednotné žádosti“ do 15. května daného roku. Pro poskytnutí platby SAPS je zapotřebí dodržovat stanovené podmínky. Jednou z nich je obhospodařovat minimálně 1 ha z. p. s kulturou či DPB, jež musí být vedený v Evidenci využití půdy podle LPIS nejméně od data podání žádosti do 31. srpna roku, ve kterém se žádá o platbu. Zemědělec dále musí dodržovat podmínky dobrého zemědělce a environmentálního stavu a povinné podmínky na hospodaření. (eagri.cz9, 2019)

Výše SAPS v roce 2019 činila 3 394,11 Kč/ha.

„Greening“

Jedná se o platbu na zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí. Je součástí SAPS. Pokud žadatel požádá o SAPS musí dodržovat na všech hektarech zemědělské postupy, které jsou příznivé pro klima a ŽP. Jedná se o (szif.cz7):

- Diverzifikace plodin
- Zachování stávajících trvalých travních porostů
- Vyhrazení plochy využívané v ekologickém zájmu

Mladý zemědělec

Tato platba je určena pro zemědělce, kteří začínají podnikat. Žádat mohou FO i PO, které splňují určené podmínky. (bioreality.cz, 2017)

Podpory vázané na produkci (VCS)

- Podpora na produkci brambor určených pro výrobu škrobu

Tento druh brambor řadíme mezi tzv. citlivé komodity a při jejich pěstování je brán zřetel na udržení a zlepšování životního prostředí. (SZIF.cz, 2019)

- Podpora na produkci konzumních brambor

Toto opatření má za cíl zvyšovat plochy pěstovaných brambor a při jejich pěstování vyrovnávat výnosnost ve srovnání s nízkonákladovými plodinami.

- Podpora na produkci chmel

Tento dotační titul je určen na podporu zemědělců pěstující chmel na zemědělské půdě s kulturou chmelnice o minimální výměře 1 ha. Také musí mít žadatel evidovanou chmelnici v evidenci využití půdy a v evidenci chmelnic nejméně od data podání žádosti a to do 20. srpna daného roku. (SZIF.cz, 2019)

- Podpora na produkci ovocných druhů s velmi vysokou pracností

Zde se jedná o poskytnutí dotace, týkající se produkce na podporu zemědělců, kteří produkují ovoce VVP, jako jsou jabloň, hrušeň, meruňka a třešeň. S tím souvisí i posílení sadů a jejich postupná obnova vzniklá před rokem 1995 a zvýšení počtu produkce životaschopných jedinců. (SZIF.cz, 2019)

- Podpora na produkci ovocných druhů s vysokou pracností

Dotační titul je zaměřen k podpoře zemědělců zaměřených na produkci ovoce VP. Jedná se o slivoň švestka (mimo myrobalánu), broskvoň, višeň, černý a červený rybíz,

maliník a jahodník. Opět související znovuobnovení sadů vzniklých před rokem 1995 a zvýšení produkce schopných jedinců. Výjimkou je porost u jahodníku, který nesmí být starší 3 let. (SZIF.cz, 2019)

- Podpora na produkci zeleninových druhů s velmi vysokou pracností

Jedná se o podporu na vybraných druhů zeleniny košťálové, kořenové, stonkové, cibulové plodové či listové pěstované na zemědělské půdě, jedná se o kulturu standardní orná půda, čili o jinou trvalou kulturu. Pro poskytnutí dotace je nutné dodržet požadavky na minimální výsev nebo výsadby daného zeleninového druhu na 1 ha DPB a minimální délku vegetační doby od výsadby nebo výsevu. (SZIF.cz, 2019)

- Podpora na produkci zeleninových druhů s vysokou pracností

Podpora zaměřená na zemědělce pěstující vybrané druhy listové luskové a plodové zeleniny na zemědělské kultuře standartní orná půda. Pro poskytnutí podpory je opět nutné, stejně tak, jako u zeleniny VVP dodržet základní požadavky. (SZIF.cz, 2019)

- Podpora na produkci cukrové řepy

Podpora je zaměřená na zemědělce, kteří pěstují cukrovou řepu se záměrem jejího následného zpracování na cukru nebo kvasný líh. Při pěstování je nutno dodržet minimální plochu 1 ha s min. výsevem 0,8 VJ/ha. Dále musí být jako zemědělský podnikatel evidován v evidenci zemědělské půdy od data podání žádosti do 31. srpna daného roku. (SZIF.cz, 2019)

- Podpora na produkci bílkovinných plodin

Účelem je podpora producentů bílkovinných plodin, kteří chovají vybrané kategorie hospodářských zvířat. Žadatel je povinen pěstovat na půdě, která má prokazatelný pokryv bílkovinných plodin a jejich směsí v období min. od 1 června do 15. července daného roku. Žadatel musí být zemědělský podnikatel musí na sebe mít evidovanou zemědělskou půdu, jako kulturní standardní orná půda nejméně od data doručení žádosti do 31. srpna daného roku. Dále žadatel musí dodržet min. intenzitu chovu hospodářských zvířat 3 VDJ/ha bílkovinných plodin, a to platí na každý den sledovaného období od 1.6. do 30.9 daného roku. (SZIF.cz, 2019)

- Podpora na chov telete masného typu

Toto opatření je směrované na podporu chovatelů masných telat. Žádost lze vykázat na masná telata, registrovaná v úřední evidenci narození masných telat, a která se narodila na hospodářství žadatele v období od 1.4. roku předcházejícího podání žádosti do 31.3.

příslušného kalendářního roku. Podstatnou podmínkou je zvíře včas nahlásit do systému úřední evidence. (SZIF.cz, 2019)

- Podpora na chov krávy chované v systému chovu s tržní produkcí mléka

Jedná se o chov krav zaměřených na tržní produkci mléka a cílem je podpořit chovatele dojnic. Žádost lze podat na dojnice chované v hospodářství registrovaném v úřední evidenci vedené podle plemenářského zákona k 31. březnu roku, na který je platba požadována. (SZIF.cz, 2019)

- Podpora na chov bahnice nebo na chov kozy

Žádost je určena na podporu bahnic či koz chovaných a pasených na TTP nebo travních porostech na orné půdě evidovaných v evidenci využití půdy na hospodářství registrovaném v úřední evidenci podle plemenářského zákona v období nejméně od 15.5. do 11.9. daného roku. (SZIF.cz, 2019)

Přechodné vnitrostátní podpory (PVP)

Do provozních dotací dále také řadíme podpory PVP, jež jsou poskytované především na zemědělskou půdu, přežvýkavce, o platby na chmel, brambory pro výrobu škrobu, chov krav bez tržní produkce mléka a na chov ovcí či koz, na které lze platbu požadovat. (SZIF.cz, 2019)

3.3.4 Investiční dotace

Investiční dotace nazývané též „nenárokové dotace“ vstupují do pořizovací ceny DM a ovlivňují cash flow. Jedná se o cenu pořízení majetku a s tím související vedlejší náklady na jeho pořízení. Do těchto podpor řadíme II. pilíř, v jehož rámci jsou dotace poskytovány na základě Programu rozvoje venkova. Subjekt žádá o investiční podporu na projekt s určitým záměrem. Jednotlivé dotační tituly, na které získat dotaci v rámci Programu rozvoje venkova budou uvedeny v jedné z následujících kapitol. (eAGRI.cz, 2014)

Tyto dotace jsou zaměřeny na posílení ekonomického potenciálu ve venkovských oblastech. Jedná se o oblasti zpracovatelského průmyslu, stavebnictví, maloobchodu a výzkumu a vývoje. Jsou rozděleny na jednotlivá opatření, o které subjekt žádá dle záměru. Tato opatření budou vymezena v podkapitole „Projektová opatření PRV“ v rámci kapitoly 3.4.1 Program rozvoje venkova 2014-2020.

3.4 Programové období 2014-2020

Výdaje EU na období 2014-2020 stanovil víceletý finanční rámec Evropské unie v maximální výši téměř na 1 bilión EUR. Prakticky polovina této částky byla určena k naplnění ESI fondů. Tyto prostředky jsou určeny pro všechny členské státy EU, mezi něž jsou rozděleny. Alokace pro ESI fondy určená pro Českou republiku představuje více než 5 % z celkové alokace v EU. Tzn., že v aktuálním programovém období 2014-2020 je pro Českou republiku k dispozici celkem 24 mld. eur poskytovaných prostřednictvím Evropských strukturálních a investičních fondů, které jsou již detailně popsané ve „Finanční prostředky EU“. ČR tyto spolufinancované prostředky rozděluje mezi jednotlivé příjemce na základě programů. V programovém období 2014-2020 se jedná o národní operační programy a dále programy přeshraniční spolupráce, nadnárodní a meziregionální spolupráce. (Dotaceeu.cz9, 2019)

Národní operační programy

- Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK)
- Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV)
- Zaměstnanost (OP Z)
- Doprava (OPD2)
- Životní prostředí (OP ŽP)
- Integrovaný regionální operační program (IROP)
- Praha-pól růstu ČR
- Technická pomoc (OPTP)
- Rybářství 2014-2020 (OP R)
- Program rozvoje venkova (PRV)

Tato práce je zaměřena na konkrétní operační program „Program rozvoje venkova“, ke kterému se bude vztahovat následující podkapitola 0., kde budou podrobně popsány jednotlivé cíle a priority tohoto programu.

Níže je uveden graf s hodnotami celkových alokací každého programu, tedy rozdělení finančních prostředků pro danou oblast podpory v období 2014-2020. Graf znázorňuje postavení PRV mezi ostatními programy v rámci rozdělení finančních prostředků ESI fondů v progrmovém období 2014-2020.

Graf 2: Alokace ESI fondů (EUR) mezi tematickými programy v období 2014-2020

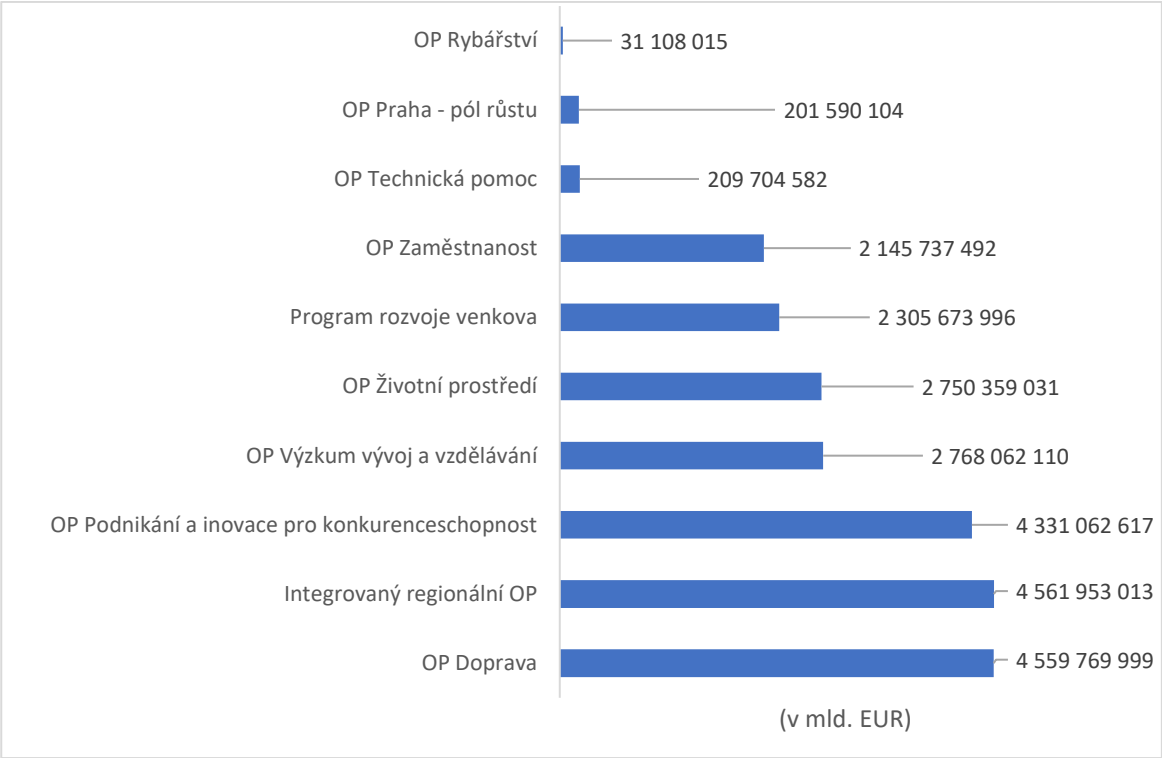

Zdroj: autorská práce dle (dotaceeu.cz, 2019)

Program rozvoje venkova, který je klíčovým programem pro toto téma, se v grafu č. 2 nachází přibližně uprostřed a vykazuje částku 2 305 673 996 mld. EUR. S největší částkou vyčnívá OP Doprava, a to ve výši 4 559 769 999 mld. EUR, a naopak nejméně zde figuruje operační program rybářství s částkou 31 108 015 mld. EUR. OP Životní prostředí a OP Výzkum, vývoj a vzdělávání vykazují podobnou výši přidělených finančních prostředků, okolo 2,7 mld. EUR.

3.4.1 **Program rozvoje venkova 2014-2020**

Základní informace

Program rozvoje venkova na období 2014-2020 byl schválen dne 26. 5. 2015. Orgánem, který tento program schválil je Evropská komise a jeho řídícím orgánem je Ministerstvo zemědělství ČR. Na základě tohoto programu poputuje do českého zemědělství téměř 3,5 miliardy EUR, tj. více než 96 miliard korun českých. Z toho 2,3 miliardy EUR bude pocházet z unijních zdrojů a zbývajících 1,2 miliardy EUR bude z českého rozpočtu. (szif.cz3, 2014)

Cílem a účelem programu je stanovit strategie, priority a opatření pro účinné a efektivní využívání prostředků Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova v České republice. Program byl také vytvořen a realizován na základě výhodného podílení se na naplňování cílů Společné zemědělské politiky a hlavní hospodářské reformní agendy s názvem Strategie Evropa 2020. Program rozvoje venkova byl zpracován na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a součástí jsou i další právní předpisy s tím související. Dále se tento program musí řídit dalšími důležitými nařízeními a ustanoveními, kterými jsou například již zmíněný Evropský parlament, Fondu soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a rybářství a další. Součástí Programu je i strategický dokument s názvem Dohoda o partnerství, který stavoví právě ty zmíněné strategie, priority a opatření důležitá pro účinné a efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů, jež jejich účel spočívá v dosahování cílů Strategie Evropa 2020. (eagri.cz2, 2014)

PRV k cílům strategie 2020 přispívá prostřednictvím níže uvedených šesti následujících priorit Unie pro rozvoj venkova. (ec.europa.eu3, 2019):

- Podpora předávání poznatků a zdokonalení výroby v zemědělství, lesnictví a venkovských oblastech
- Zvýšení životní úrovně zemědělských podniků a úrovně konkurence v zemědělské činnosti a podpora nových zemědělských technologií a udržitelného fungování hospodaření lesů
- Podpora potravinového řetězce se zpracováním zemědělských produktů a jejich následným uvedením na trh, zajištění životních podmínek pro zvířata a také podpora řízení rizik v zemědělství
- Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím
- Podpora využívání zdrojů a podpora při procesu přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v zemědělském, potravinářském a lesnickém odvětví
- Podpora sociálního a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech se souvisejícím snižováním chudoby

Výše uvedené priority vycházející ze tří nejzákladnějších cílů SZP, kterými jsou udržitelná produkce potravin a zacházení s přírodními zdroji a klimatem a územní rozvoj udržující se na vyrovnané úrovni vedoucí k zachování venkovských oblastí vedoucích

k dosažení vyšší úrovně produkce bezpečných a kvalitních potravin při zachování přírodních zdrojů, i na rozvoj venkova, na kterých je zemědělství závislé. (eagri.cz2, 2014)

PRV bude podporován finančními prostředky z EZFRV a z EZIF. V programovém období 2014-2020 bude Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, ze kterého je spolufinancován Program rozvoje venkova, součástí návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně Evropských strukrutálních a investičních fondů („nařízení ESIF“). (eagri.cz3, 2015; szif.cz4, 2019)

Program rozvoje venkova je zaměřen na obnovu, zachování a zlepšení ekosystémů, jež jsou závislé na zemědělství. Také pomůže oblastem zaměřeným na inovace zemědělských podniků, k ochraně životního prostředí či k činnostem v oblasti klimatických změn. Také se program zajímá o zemědělce a zemědělská družstva, která se snaží pomocí svých sil podpořit. Neopomíjí ani schopnost prosadit se na trhu v porovnání s ostatními konkurenty či jeho snaha snižovat venkovskou nezaměstnanost obyvatelstva. Každý z těchto cílů je součástí výše uvedených priorit platných pro celou EU. (szif.cz2, 2019)

Podpora bude také uznána programu LEADER, který je zaměřen především na zlepšování podmínek pro kvalitní život obyvatelstva na venkově. Stará se i o posílení tvorby pracovních míst a zavedení nových forem zhodnocení místních přírodních a kulturních zdrojů. (eagri.cz1, 2004)

Pro správné splnění a realizaci všech jmenovaných kroků pro dosažení cílů je Strategický realizační plán. (szif.cz2, 2019)

Podporované aktivity

V Programovém období 2014-2020 má PRV k dispozici přibližně 81 mld. Kč. Žadatele mohou získat dotaci v rozmezí 25-100 % (prehleddotaci.cz, 2020):

- Zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh
- Činnosti zemědělců
- Agroturistika
- Zahájení činnosti mladých zemědělců
- Poradenství a vzdělávací akce zaměřené na předávání znalostí a inovací v zemědělství a lesnictví
- Zalesňování a obnova lesů
- Technologie pro lesní hospodářství a provozovny zpracovávající dřevo
- Hospodářský rozvoj venkovských oblastí a snižování chudoby

- Účinné využívání přírodních zdrojů a energie z obnovitelných zdrojů
- Pozemkové úpravy – budování cest a rekonstrukce zemědělských objektů
- Omezování přírodních rizik
- Ochrana přírody

Následující graf č. 3 znázorňuje rozdělení finančních prostředků do jednotlivých oblastí zahrnovaných do Programu rozvoje venkova.

Graf 3: Předpokládané alokace finančních prostředků (v % vyjádření) do jednotlivých oblastí

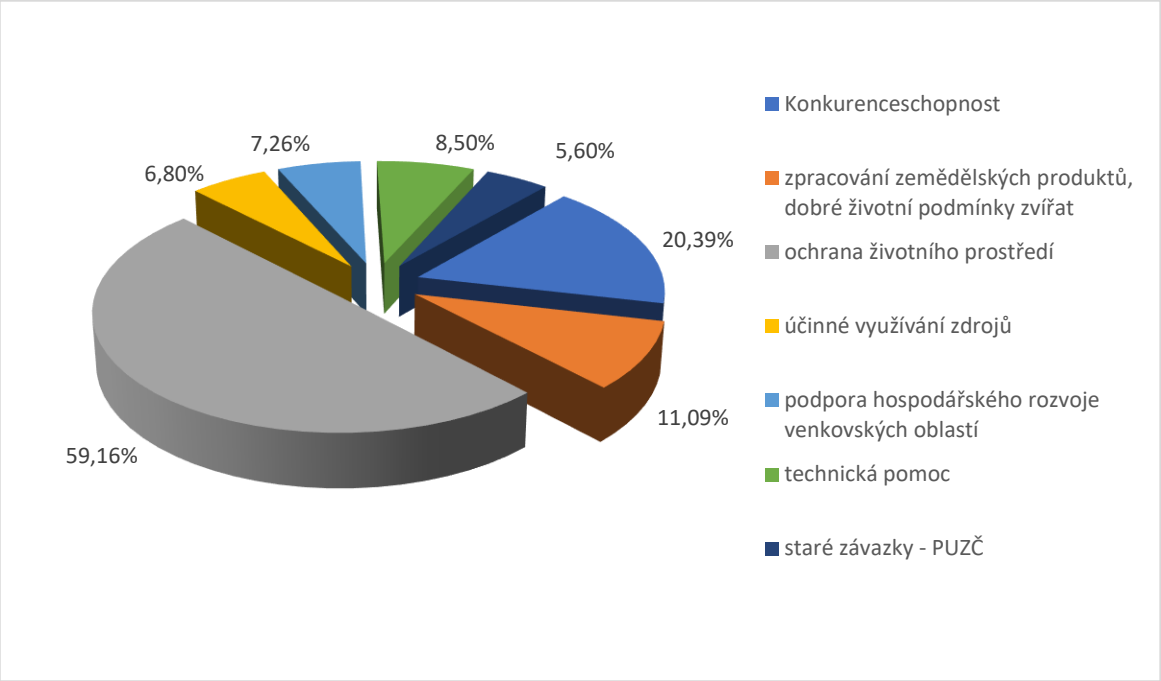

Zdroj: autorská práce dle (szif.cz9, 2013)

Z grafu vyplývá, že největší podíl zde zaujímá ochrana životního prostředí, která je spolu se zaměřením na obnovu, zachování a zlepšení ekosystémů, jednou z hlavních oblastí, pro které byl tento program vytvořen. Představuje podíl s číslem 59,16 %, což přesahuje přes polovinu. Na druhém místě je konkurenceschopnost s číslem 20,39 % a třetím zpracování zemědělských produktů s podílem 11,09 % atd.

Programové dokumenty

Mezi základní programové dokumenty se řadí Společný strategický rámec (SSR), Dohoda o partnerství a PRV 2014-2020. Dokument SSR převádějící cíle a záměry strategie Unie, aby zajistil udržitelný a inteligentní růst, který podpoří začlenění do podoby klíčových akcí pro ESI fondy. Pro každý tematický cíl zřizuje opatření podporovaných z ESI fondů a

mechanismy, které zajistí soulad programování ESI fondů s hospodářskými politikami a politikami zaměstnanosti států EU. ČR a Evropská komise uzavřela Dohodu o partnerství, jejímž koordinátorem je MMR a formuluje hlavní oblasti a priority ČR. Dohoda o partnerství je naplňována jednotlivými programy, mezi něž patří PRV 2014-2020, který navazuje na předchozí programové dokumenty. (szif.cz5, 2013)

Žádost o dotaci z Programu rozvoje venkova

Žádost mohou podávat, jak zemědělci, potravináři či lesníci a obce, jejichž podpora je žádaná např. na obnovu cest. (prehleddotaci.cz, 2020)

Ve vlastní práci budou rozepsány jednotlivé kroky, které popisují předkládání Žádosti o dotaci v rámci Programu rozvoje venkova 2014-2020 se znázorněním na praktickém příkladu konkrétní investiční žádosti vybraného podniku.

Finanční zdraví podniku

Finanční zdraví podniku je aplikováno pro všechna opatření PRV mimo operace 19.3.1 Příprava a provádění činností spolupráce místní akční skupiny a operace 4.3.1 Pozemkové úpravy, jejichž způsobilé výdaje přesahují 1 mil. Kč. Mezi základní ekonomické ukazatele pro hodnocení FZ žadatele patří účetní výkazy a jiné informace, které mohou ovlivňovat riziko úpadku žadatele. V průběhu posuzování FZ jsou hodnoceny finanční i nefinanční ukazatele s jejich vývojem v čase. FZ v období 2014-2020 se provádí za poslední tři po sobou jsoucí období předcházející roku, kdy byla podána ŽD, vyjma u podniků, které byly založeny nebo u zemědělce, který zahájil svou činnost a nemá žádnou podnikatelskou minulost, pak se FZ stanovuje pouze za dva uzavřené roky. (szif.cz6, 2013)

Projektová opatření PRV

Žadatelé o dotaci musí postupovat podle (eagri.cz7, 2019):

1) Pravidel pro žadatele
2) Příručky pro publicitu PRV 2014-2020
3) Příručky pro zadávání veřejných zakázek
4) Podmínek finančního zdraví, které jsou platné pouze pro některé žadatele

V jednotlivých projektových opatřeních je možné žádat o dotaci na zrealizování konkrétních projektů v rámci Programu rozvoje venkova České republiky. Pro uskutečnění Programu byla vybrána opatření uvedená níže.

M01 Předávání znalostí a informační akce

Cílem je zlepšit znalosti v zemědělství, potravinářství a lesnictví. K naplnění přispívá podpora celoživotního vzdělávání a s tím související odborná příprava v těchto odvětvích.

Opatření se dělí na dvě operace (szfi.cz1, 2019):

- 1.1.1 Vzdělávací akce
- 1.2.1 Informační akce

M02 Poradenské, řídící a pomocné služby pro zemědělství

- 2.1.1 Poradenství

M04 Investice do hmotného majetku

Prioritou je zvýšit konkurenceschopnost malých a středních podniků v zemědělství, potravinářství a lesnictví s cílem dosahovat udržitelného hospodaření s přírodními zdroji. (szfi.cz1, 2019)

- 4.1.1 Investice do zemědělských podniků
- 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů
- 4.3.1 Pozemkové úpravy
- 4.3.2 Lesnická infrastruktura

M06 Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti

Toto opatření napomáhá k obnově zemědělství a současně usnadňuje vstup kvalifikovaným zemědělcům do odvětví. K naplnění je potřeba realizace podnikatelského plánu k zahájení činnosti mladých zemědělců v rámci, které získají prostředky. Dále se jedná o usnadnění diverzifikace do nezemědělských činností a stimulaci tvorby pracovních míst, jež povede k podpoře stavebních a technických investic v zemědělských podnicích. (szfi.cz1, 2019)

- 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců
- 6.4.1 Investice do nezemědělských činností
- 6.4.2 Podpora agroturistiky
- 6.4.3 Investice na podporu energie z obnovitelných zdrojů

M08 Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů

Investice poslouží k ochraně prostředí a podpoře využívání zdrojů, přizpůsobení se změnám klimatu a k opomíjení rizikům s jejich řízením. Přispívá k udržitelnému hospodaření s přírodními zdroji a zvýšení konkurenceschopnosti podniků v zemědělském, rybářském odvětví a v akvakultuře. (szfi.cz1, 2019)

- 8.1.1 Zalesňování a zakládání lesů

- 8.3.1 Zavádění preventivních opatřeních v lesích
- 8.4.1 Obnova lesních porostů po kalamitách
- 8.4.2.Odstraňování škod způsobilých povodněmi
- 8.5.1 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin
- 8.5.2 Neproduktivní investice v lesích
- 8.5.3 Přeměna porostů náhradních dřevin
- 8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství
- 8.6.2 Technická vybavenost dřevozpracujících provozoven

M10 Agroenvironmentálně-klimatické opatření (AEKO)

Podporuje způsoby využití zemědělské půdy s ochranou ŽP a krajiny a zachovávání obhospodařovaných územích s vysokou přírodní hodnotou a zdroji. Je tvořeno jednotlivými podopatřeními (szfi.cz1, 2019):

- 10.1.1 Integrovaná produkce ovoce
- 10.1.2 Integrovaná produkce révy vinné
- 10.1.3 Integrovaná produkce zeleniny
- 10.1.4 Ošetřování travních porostů
- 10.1.5 Zatravňování orné půdy
- 10.1.6 Biopásy
- 10.1.7 Ochrana čejky chocholaté
- 10.1.8 Zatravňování drah soustředěného odtoku

M11 Ekologické zemědělství (EZ)

EZ podporuje systémy, které hospodaří šetrně k ŽP včetně posílení degradace půdy, zachování a obnovení cenných stanovišť na z. p. a zvýšení ekologické stability a estetiky krajiny. Opatření se zaměřuje pouze na ekofarmy a podporovány jsou TPP, orná a trvalá půda. (szfi.cz1, 2019)

M12 Platby v rámci sítě Natura 2000 a podle rámcové směrnice o vodě

Pomáhá zemědělcům při řešení problému týkající se evropských směrnic pro Natura 2000. Opatření zahrnuje podopatření (szfi.cz1, 2019):

- 12.1 Kompenzační platby pro zemědělské oblasti Natura 2000

M13 Platby LFA (ANC)

Platby v těchto oblastech přispívají k zachování venkovské krajiny a podpoře trvale udržitelných systémů zemědělského hospodaření. ANC se rozděluje do tří oblastí (szfi.cz1, 2019):

- Horské ANC
- Ostatní ANC
- Specifické ANC

M14 Dobré životní podmínky zvířat

Jedná se o zlepšení podmínek pro hospodářská zvířata, o naplnění jejich potřeb a zavádění nových inovativních postupů a technologii v rámci jejich chovu. Chov je spjat s dojným skotem a prasaty. Dělí se na podopatření (szfi.cz1, 2019):

- 14.1.1 Zvětšení lehacího prostoru v chovu dojnic
- 14.1.2 Zlepšení stájového prostředí v chovu dojnic
- 14.1.3 Zajištění přístupu do výběru pro suchostojné krávy
- 14.1.4 Zlepšení životních podmínek v chodu prasat
- 14.1.5 Zvětšení plochy pro odstavená selata

M15 Lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů

Opatření se řídí nařízením Evropského parlamentu a Rady EU. (szfi.cz1, 2019)

- 15.1.1 Zachování porostního typu hospodářského souboru
- 15.2.1 Ochrana a reprodukce genofondu lesních dřevin

M16 Spolupráce

Posiluje výzkum, technologický rozvoj a inovace, zvyšuje konkurenceschopnost zemědělských a rybářských podniků a akvakultury. (szfi.cz1, 2019)

- 16.1.1 Podpora operačních skupin a projektů EIP
- 16.2.1 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií v zemědělské prvovýrobě
- 16.2.2 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh
- 16.3.1 Sdílení zařízení a strojů
- 16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů
- 16.6.1 Horizontální a vertikální spolupráce při udržitelném zajišťování biomasy pro výrobu energie a v průmyslových procesech

M19 LEADER

LEADER propojuje aktivity rozvíjející venkovskou aktivitu, jejíž cílem je podpora rozvoje venkova prostřednictvím místních obyvatel. Probíhá prostřednictvím místních akčních skupin (MAS). (szfi.cz1, 2019)

- 19.2.1 Podpora provádění operací v rámci komunitně vedeného místního rozvoje
- 19.3.1 Příprava a provádění činností spolupráce místní akční skupiny

M20 Technická pomoc

Podporovány jsou oblasti přípravy, řízení, monitorování, hodnocení, informování, komunikace kontroly auditu atd. (szfi.cz1, 2019)

Veřejné zakázky Programu rozvoje venkova

Zakázky se vydávají formou výběrového řízení, které vyplývá z pravidel nastavených MZe pro poskytování investičních dotací v rámci PRV 2014-2020. Na základě současného programovacího období spadá povinnosti vybírat dodavatele prostřednictvím výběrového řízení u zakázek nad 500.000 Kč bez DPH. Jedná se o zakázky malé a vyšší hodnoty. U zakázek s vyšší hodnotou se jedná o veškeré zakázky na dodávky či službu, jež přesahují 2 mil. Kč bez DPH. Pokud se jedná o dodávky na stavební práce jejich výše musí přesahovat 6 mil. Kč bez DPH. U zakázek vyšší hodnoty je povinný a u zakázek nižší hodnoty dobrovolný. Výběr dodavatele probíhá prostřednictví otevřené výzvy nebo elektronického tržiště. Povinnost otevřené výzvy mohou žadatelé splnit na základě několika vybraných možností. (eagri.cz4, 2017)

4 Vlastní práce

V této části bakalářské práce bude nejprve provedena charakteristika vybraného podniku, u kterého bude zpracována struktura dotačních zdrojů se zaměřením na provozní a investiční dotace čerpané podnikem během programového období 2014-2020. U investičních dotací bude uvedena a podrobně popsána konkrétní investiční žádost na daný projekt, na kterou podnik v minulosti žádal podporu. Uvedeny budou základní informace o projektu, jaké byly využity zdroje financování a kolik těchto zdrojů bylo poskytnuto pro daný projekt. Vymezeno bude, jaký vliv to mělo na podnik, co to podniku přineslo a čeho bylo projektem dosaženo.

4.1 Charakteristika ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.

Obrázek 1 Logo ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.

Zdroj: (zdkh.cz, 2019)

ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. je společností nacházející se v oblasti Středního Povltaví v okrese Příbram. Jedná se o oblast umístěnou v bramborářsko-ovesné výrobní oblasti s průměrnou nadmořskou výškou okolo 350-450 m a ročními srážkami cca 500 mm včetně průměrné roční teploty 6,7°C. Půdy jsou převážně písčité a pozemky menší, s velkou svažitostí. Průměrná cena zemědělských pozemků k roku 2020 se v České republice pohybuje ve výši 7,13 Kč/m². Zemědělské družstvo Krásná Hora má průměrnou cenu zemědělských pozemků pro daňové účely stanovenou ve výši 3,14 Kč/m².

Vznik zemědělského družstva v letech 1956-1959 probíhal postupným slučováním 9 menších zemědělských družstev. V roce 1977 byla k ZD Krásná Hora připojena farma státního statku s celkovou výměrou 500 ha. V roce 1992 se podnik transformoval z JZD Krásná Hora s výměrou cca 1800 ha a poté v dalších letech přebíral podniky ZD Vysoký Chlumec, ZD Svatý Jan a ZD Třebsko na výměru 3810 ha. Současný název ZD Krásná Hora nad Vltavou a jeho právní formu akciové společnosti získala společnost 1. ledna 2003. S počátkem roku 2004 se společnost dále rozrostla se ZS Petrovice, a.s. o výměře 1540 ha a

stala se tak jednou z významnějších společností na Příbramsku. V roce 2014 si společnost pronajala školní zemědělský podnik JČU v Haklových Dvorech s výměrou cca 700 ha. Základní kapitál společnosti je vyčíslen na 340 109 000 Kč, jehož základ tvoří celkem 31 364 ks kmenových akcií ve formě na jméno a v podobě listinné se jmenovitou hodnotou 100 000 Kč, 10 000 Kč a 1000 Kč, jež náleží 936 akcionářům. Struktura společnosti je tvořena přímým odvětvovým řízením viz následující Obrázek č. 5, kde předsedou akciové společnosti je od roku 1990 Ing. Jiří Zelenka a průměrný počet zaměstnanců za rok 2018 činil celkem 179, z toho 5 řídících pracovníků.

Obrázek 2: Přímé odvětvové řízení

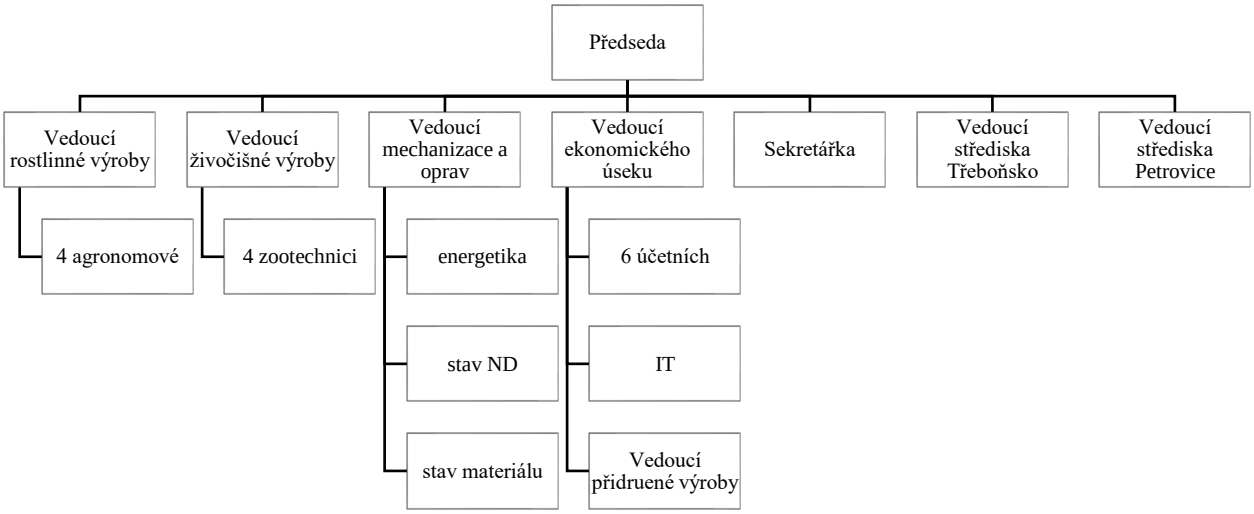

Zdroj: autorská práce dle podnikové dokumentace

Společnost má v předmětu podnikání podle výpisu z obchodního rejstříku jako hlavní činnost uvedenou rostlinnou výrobu, která zahrnuje pěstování plodin na jejich technické využití. Další hlavní činností je zaměření na živočišnou výrobu, tzn. produkce chovných plemen zvířat, jedná se o Český strakatý skot – celkem 4200 ks, z toho 1530 dojných krav a 410 KBTPM, s využitím jejich genetického materiálu. Družstvo dodává přes 15 mil. litrů mléka za rok, kde jeho průměrná realizační cena mléka za rok 2018 činila 8,77 Kč/l. Družstvo také provozuje dvě bioplynové stanice v Krásné Hoře a Petrovicích, které zabezpečující výrobu elektrické energie a tepla, které umožňuje vytápět budovy, či ohřívat vodu. V Petrovicích se také nachází přidružená výroba hydraulických hadic. Družstvo ZD Krásná Hora a.s., dominuje výrobou hnojiv a výrobou genetického materiálu rostlin, osiv a sadeb. Jeho vedlejším předmětem podnikání je provozování čerpacích stanic s palivy a

mazivy, opravy pracovních stojů, zahrnující jsou i různé druhy služeb, jako jsou služby spojené s administrativou, kulturními akcemi provozovanými v Kulturním domě, sloužící k zábavě. Pořádají se různé plesy, jako je ples Agrární komory, či jiné akce, jako jsou např. karnevaly.

V následující tabulce č. 1 jsou uvedeny hodnoty celkového půdního fondu zemědělského družstva Krásná Hora na období 2014-2018, tzn. celková zemědělská půda, ze které je dále vyčíslena orná půda a trvalé travnaté porosty. Všechny tyto hodnoty za jednotlivé roky jsou uvedeny v hektarech. Z tabulky lze vyčíst, jak se tyto stavy v jednotlivých letech 2014 až 2018 pohybovaly a kdy jejich plocha byla největší a kdy naopak nejmenší. Jednotlivé stavy, jak se půdní fond vyvíjel v letech 2014-2018, jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 1: Půdní fond ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s., v letech 2014-2018

Rok	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Zemědělská půda (ha)	5 494	5 388	5 295	5 271	5 250
Orná půda (ha)	3 748	3 648	3 599	3 588	3 578
TTP (ha)	1 746	1 740	1 696	1 683	1 672

Zdroj: autorská práce dle účetní závěrky podniku

Z tabulky vyplývá, že celkový půdní fond k roku 2018 představuje plochu o výměře cca 5 250 ha. Z toho vykazuje 3 578 ha orná půda a trvalé travní porosty, jako jsou louky a pastviny činí zbylých 1 672 ha. Cca 620 ha zemědělské půdy spadá do vlastnictví podniku a zbylá část zemědělské půdy spadá do dlouhodobého pronájmu jiným subjektům, za které podnik platí pachtovné vykazující cca 3 500 Kč/ha z. p. V programovém období 2014-2020 z důvodu vydávání pozemků soukromým zemědělcům množství využívané půdy ubývá.

Hodnoty jsou následně promítnuty v následujícím grafu, kde jsou mezi sebou porovnány.

Graf 4: Srovnání půdního fondu ZDKH v letech 2014-2018

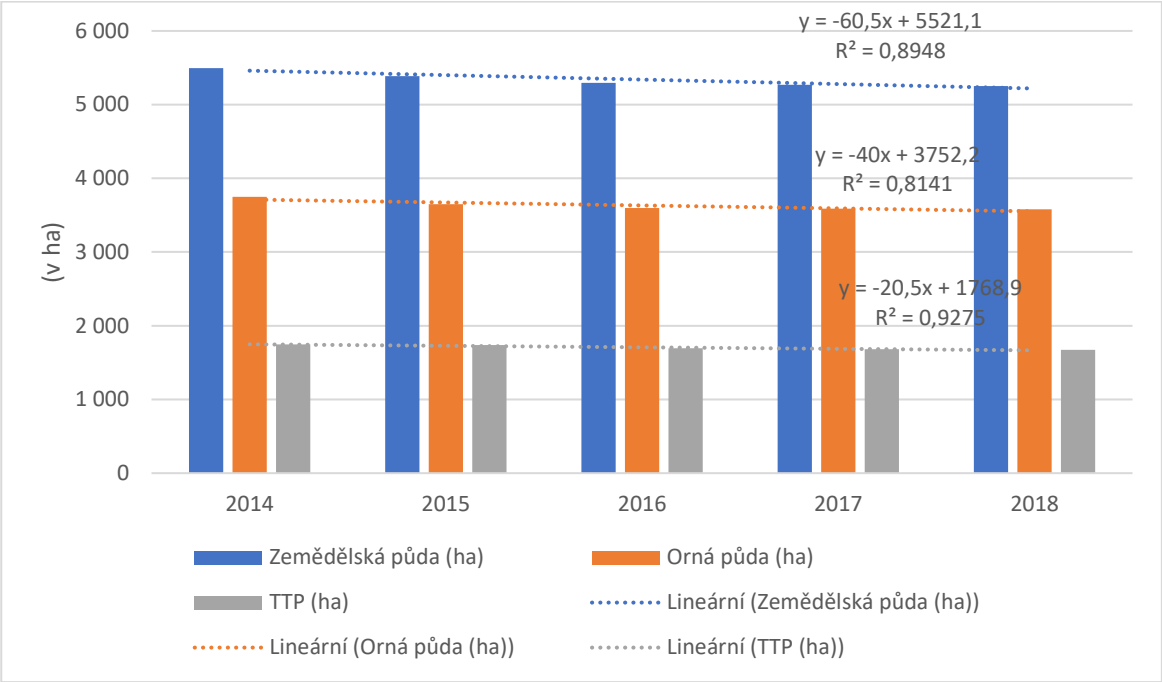

Zdroj: autorská práce dle Tabulka 1

Graf vycházející z tabulky č. 1 představuje srovnání stavů zemědělské půdy za jednotlivé roky 2014-2018. Z porovnání je zřejmé, že plocha zemědělské půdy každým rokem klesá, zatímco v roce 2014 plocha vykazovala 5 494 ha, tak v roce 2018 vykazovala, již s poklesem 5 250 ha. To samé se projevuje i u orné půdy a TTP, u kterých jejich velikost též každým rokem klesá.

Spojnice lineárního trendu v jednotlivých letech 2014-2018 určuje, že průměrné tempo u zemědělské půdy, orné půdy i TTP se mírně snižuje, a to v průměru o -60,5 u zemědělské půdy, o -40,0 u orné půdy a o -20,5 u TTP. Hodnota spolehlivosti R^2 se u všech třech případů pohybuje okolo 0,8-0,9.

4.2 Struktura dotačních zdrojů pro podnik v období 2014-2020

Ke zhodnocení objemu čerpaných dotací a využívání dotačních titulů podniku je důležité soustředit se na dodržování určitých kritérií. Jedním z nich je velikost podniku, jelikož od tohoto prvku se odráží obrat a objem dotačních prostředků podniku. Dále je důležité znát možnosti čerpání finančních prostředků, znát konkrétní projekty s jejich zaměřením a důležitostí pro podnik, na které žádal dotaci a mít přehled o dostupných prostředcích pro financování těchto projektů. A následně mít přehled a sledovat úspěšnost

či neúspěšnost realizovaných projektů v podobě tržeb či konkurenčního postavení na trhu apod.

Aby byl podnik ZD Krásná Hora a.s. se svými komoditami produktivně a konkurenčně schopný na trhu, musí čerpat stejně jako ostatní zemědělské podniky dotační prostředky z evropských a národních zdrojů. Přehled jednotlivých dotačních titulů čerpaných podnikem v letech 2014-2020 je uveden v následujících kapitolách, které jsou rozděleny na provozní a investiční dotace čerpané podnikem. Jelikož je tato práce zaměřena zejména na čerpání dotací v rámci PRV, tak pozornost bude věnována hlavně investičním dotacím, kde bude podrobně popsán postup na realizaci projektu a podání žádosti o dotaci.

Na závěr této kapitoly budou uvedeny celkové investice podniku za období 2014-2020, aby bylo zřejmé do čeho a kolik finančních prostředků daný podnik v jednotlivých letech investoval.

Jak již bylo zmíněno na začátku v metodice, tak následující hodnoty vzaté z evidence podniku pro programového období 2014-2020 budou uvedeny pouze za roky 2014-2018, neboť k datu 23. března 2020, kdy měla být odevzdána bakalářská práce, podnik ještě neměl na roky 2019 a 2020 auditorem schválenou účetní závěrku, tudíž s těmito roky v práci nebude kalkulováno.

4.2.1 **Provozní dotace podniku**

Následující tabulka s grafy zobrazuje čerpání provozních dotací podnikem v jednotlivých letech 2014-2018. Hodnoty jednotlivých dotačních titulů zobrazených v tabulce a grafech, na které podnik dostal podporu jsou uvedeny v tis. Kč.

Tabulka 2: Provozní dotace podniku za období 2014-2018

Název dotace	**Rok**				
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Provozní dotace (tis. Kč)	52 740	57 916	64 313	54 202	68 690

Zdroj: autorská práce dle účetní závěrky podniku

Tabulka č. 2 zobrazuje souhrn provozních dotací čerpaných podnikem za roky 2014 až 2018, ze které je vytvořen graf pro lepší znázornění a přehled. Je zde vidět, v jakém roce měl podnik dotace nejvyšší a naopak, v jakém nejnižší. V roce 2014 byly podniku poskytnuty dotace ve výši 52 754 tis. Kč, které byly ze všech sledovaných let nejnižší.

V roce 2015 a 2016 dotace rostly a až s rokem 2017 přišlo značné snížení oproti předcházejícímu roku 2016 o 10 111 tis. Kč. Následující rok 2018 opět přinesl navýšení dotační podpory na částku 68 690 Kč, která je ze sledovaných let nejvyšší. Všechny tyto údaje jsou promítnuty a okomentovány v následujících grafech s celkovým vyhodnocením.

Graf 5: Celkové provozní dotace podniku za období 2014-2018

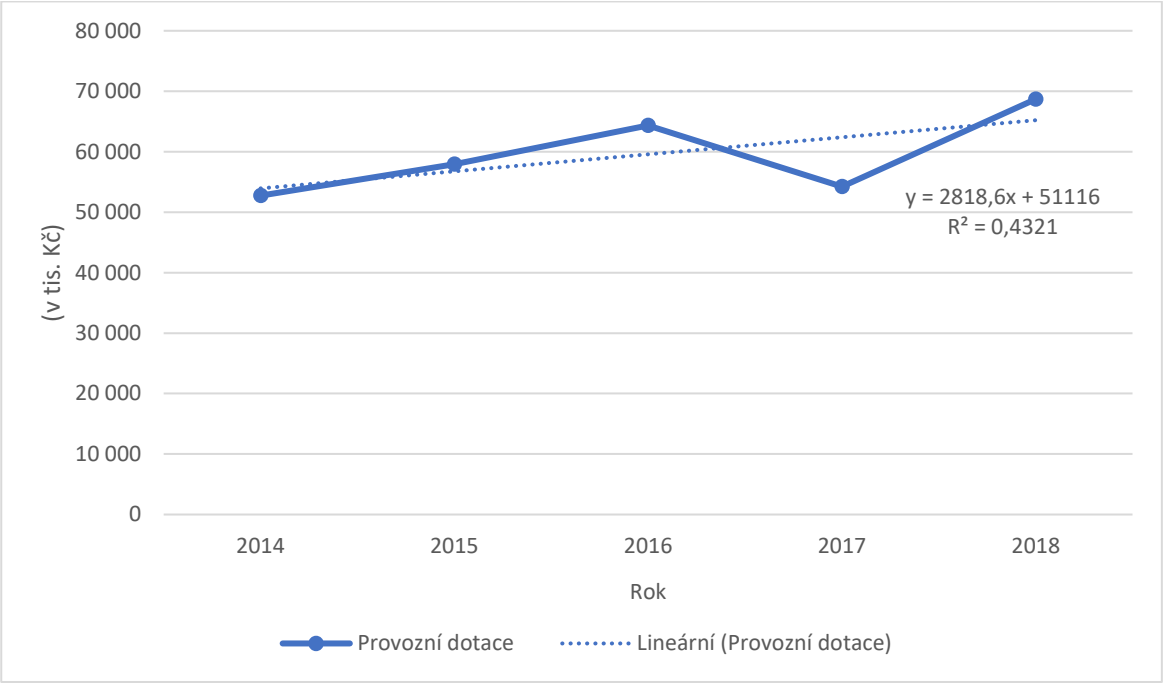

Zdroj: autorská práce dle Tabulka 2

Z grafu č. 5 lze vyčíst, že průměrné tempo provozních dotací se mezi jednotlivými obdobími zvyšovalo, a to v průměru o 2818,6 tis. Kč. Hodnota spolehlivosti značená v grafu písmenkem R^2 se u spojnice trendu vyznačuje číslem 0,4321.

V následujících několika grafech budou uvedeny provozní dotace podniku v letech 2014 až 2018, které jsou rozšířené od předchozího grafu o jednotlivé dotační tituly, na které v každém roce podnik čerpal dotaci.

Graf 6: Čerpání dotací podnikem za rok 2014

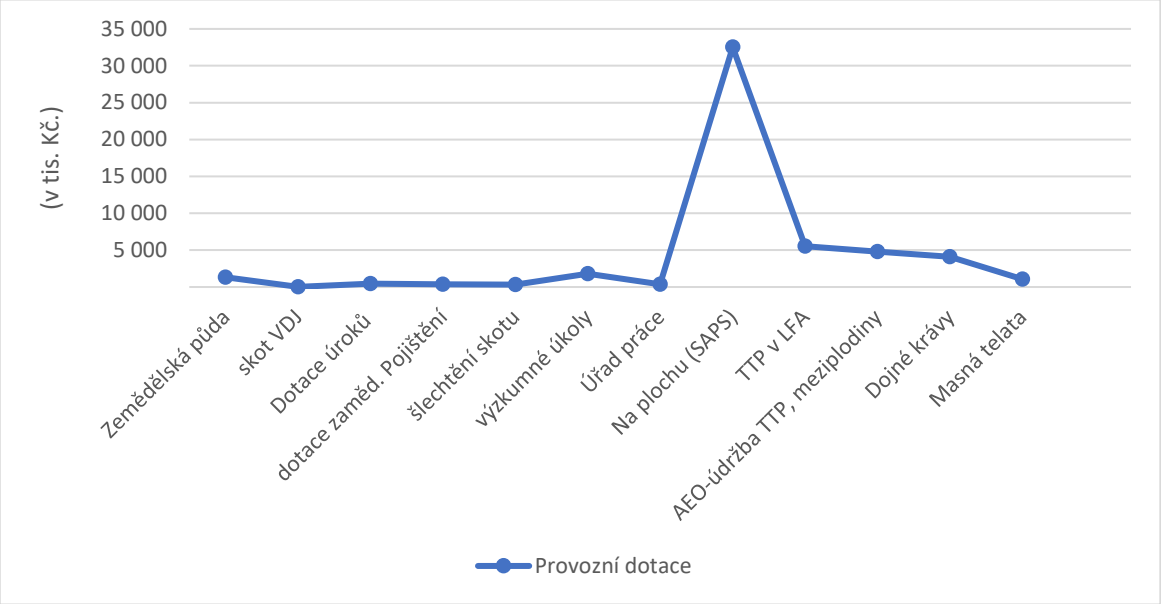

Zdroj: autorská práce dle účetní závěrky podniku

V grafu č. 6 jsou uvedeny dotace, které podnik čerpal za rok 2014. Dotace se pohybovaly v celkové výši 52 740 tis. Kč, kde nejvíce prostředků bylo poskytnuto na přímé platby, konkrétně na Jednotnou platbu na plochu (SAPS) ve výši 32 523 tis. Kč. V tomto roce byla zima mírná, a to mělo příznivý vliv na plodiny, kde jejich výnosnost byla takřka rekordní. Léto bylo studené a vlhké, a tak nebyly potřeba dotace na sucho, avšak na druhou stranu vlhko a zima mělo špatný vliv na kukuřici, jejíž sklizeň se oddálila.

Graf 7: Čerpání dotací podnikem za rok 2015

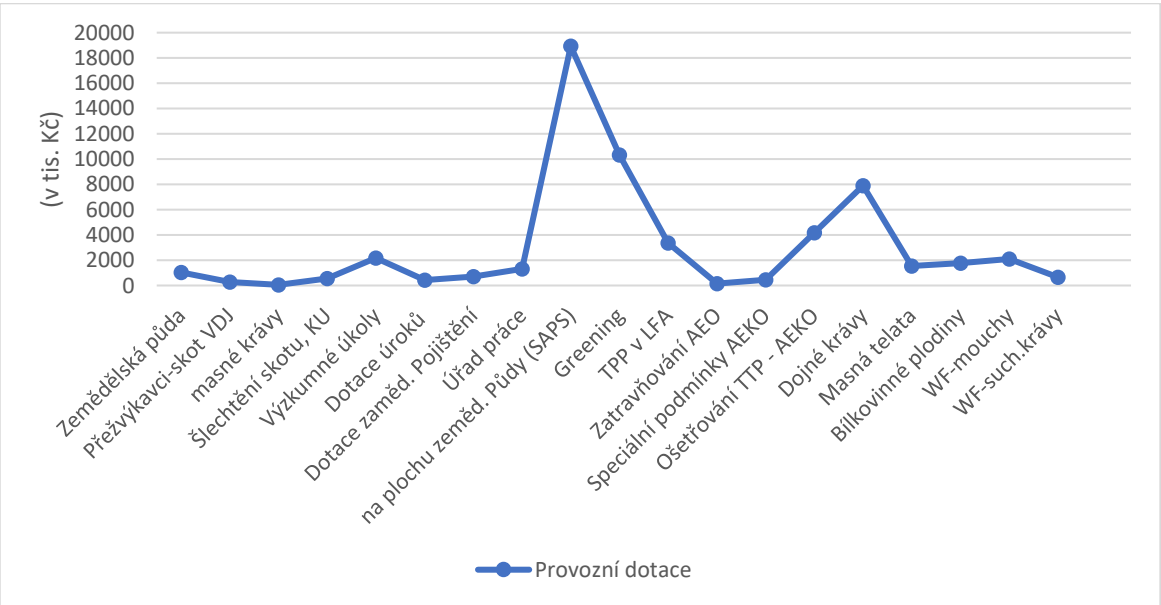

Zdroj: autorská práce dle účetní závěrky podniku

Graf č. 7 poukazuje na podnikem čerpané dotace v roce 2015 jejichž celková výše dosahovala hodnoty 57 916 tis. Kč. Z grafu je opět vidět, že nejvíce převládají dotace na plochu zemědělské půdy (SAPS) ve výši 18 927 tis. Kč. Je zde také vidět, že vyčnívají i dotace na Greening ve výši 10 330 tis. Kč, na dojné krávy ve výši 7 900 tis. Kč, LFA ve výši 3 368 tis. Kč a AEKO – ošetřování TTP s částkou 4 175 tis. Kč, které podnik čerpal více než všechny ostatní. Právě po loňské příznivém roce byl tento rok extrémní. Po mírné zimě následovalo chladné jaro, což mělo příznivý vliv na seči krmných plodin, avšak problém nastal v červenci, kdy teploty vystoupaly přes 30 °C a srážek, tím pádem bylo minimum, což postihlo především kukuřici, kde výpadek byl velmi citelný s horší kvalitou a musely se využít zásoby z minulých let.

Graf 8: Čerpání dotací podnikem za rok 2016

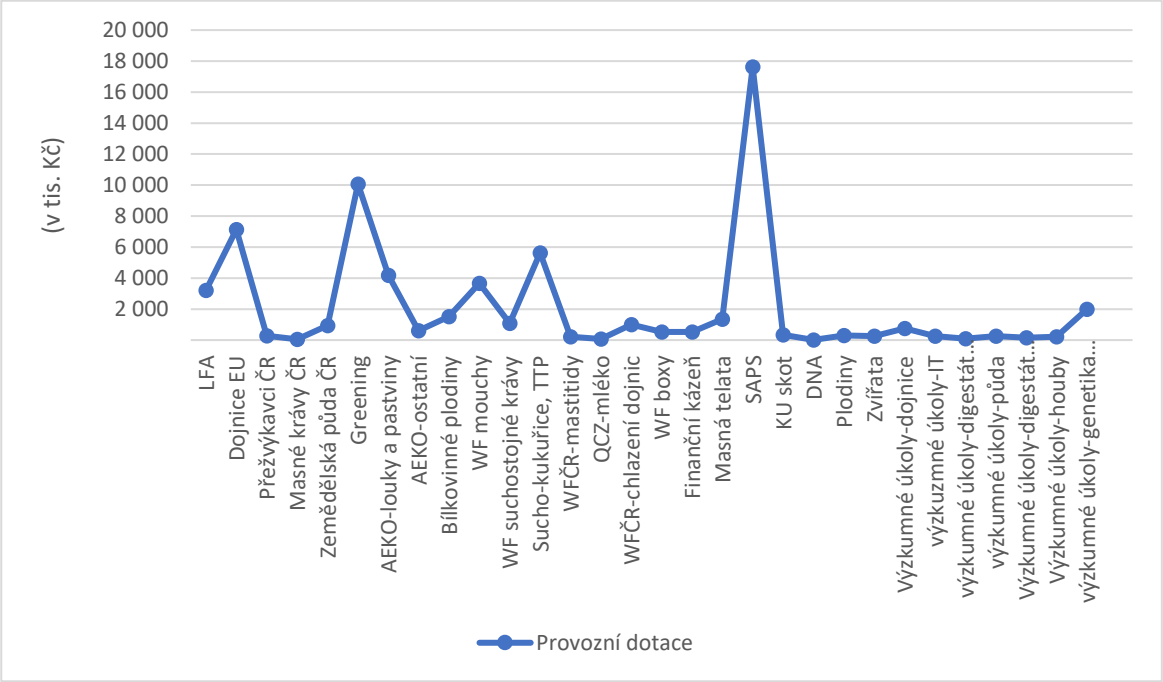

Zdroj: autorská práce dle účetní závěrky podniku

V uvedeném grafu č. 8 lze sledovat provozní dotace čerpané podnikem za rok 2016 v celkové výši 64 313 tis. Kč., které byly vyšší než v předchozím roce 2015, přibližně o necelých 6 500 tis. Kč a celkově, tak dotace představovaly jednu z nejvyšších částek za období 2014-2018. Platba na plochu opět zaujímá místo s nejvyšší částkou ve výši 17 626 tis. Kč, na kterou podnik čerpal dotaci. Dále je to Greening s částkou 10 070 tis. Kč a dojnice EU s částkou 7 129 tis. Kč. Začátek tohoto roku byl příznivý, zima byla mírná, srážky přijatelné a plodinám se dařilo. Také jaro splnilo své očekávání a bylo chladnější, ovšem zvrat přišel v srpnu, kdy teploty přesahovaly 30 °C, a to mělo vliv zejména na kukuřice,

které prakticky uschly a byla nutnost dřívější sklizně. Celkově výnosy obilovin byly naštěstí vysoké, neboť sucho ovlivnilo pouze ozimé plodiny a jařiny. Z grafu je vidět, že dotace byly také využity právě na sucho, které postihlo již zmíněné kukuřice a také TTP. Jejich částka byla vyčíslena na 5 632 tis. Kč.

Graf 9: Čerpání dotací podnikem za rok 2017

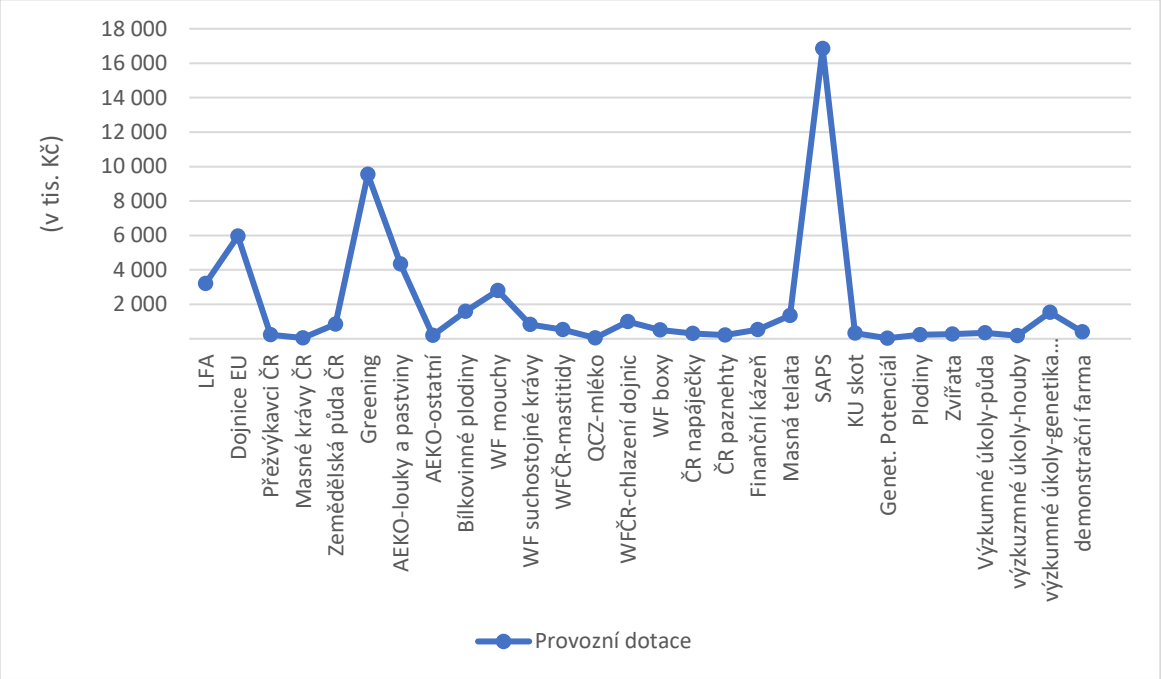

Zdroj: autorská práce dle účetní závěrky podniku

Graf č. 9 vyznačuje dotace čerpané podnikem za rok 2017. Tento rok přinesl opět suché podnebí, které negativně ovlivnilo produkci RV, obzvláště řepky a pícnin, které se projevilo na jejich kvalitě. Naopak u výroby mléka došlo k navýšení produkce i jeho prodejní ceny. V grafu lze vidět, že byly poskytnuty dotace právě na Dojnice EU, což mohlo přispět ke zvýšení produkce mléka. Všechny dotace čerpané podnikem za rok 2017 byly v celkové výši 54 202 tis. Kč. SAPS zde zabíral opět nejvyšší pozici s částkou 16 859 tis. Kč., po něm následoval Greening s částkou 9 543 tis. Kč a také louky a pastviny zde vyčnívaly s celkovou finanční podporou 4 346 tis. Kč.

Graf 10: Čerpání dotací podnikem za rok 2018

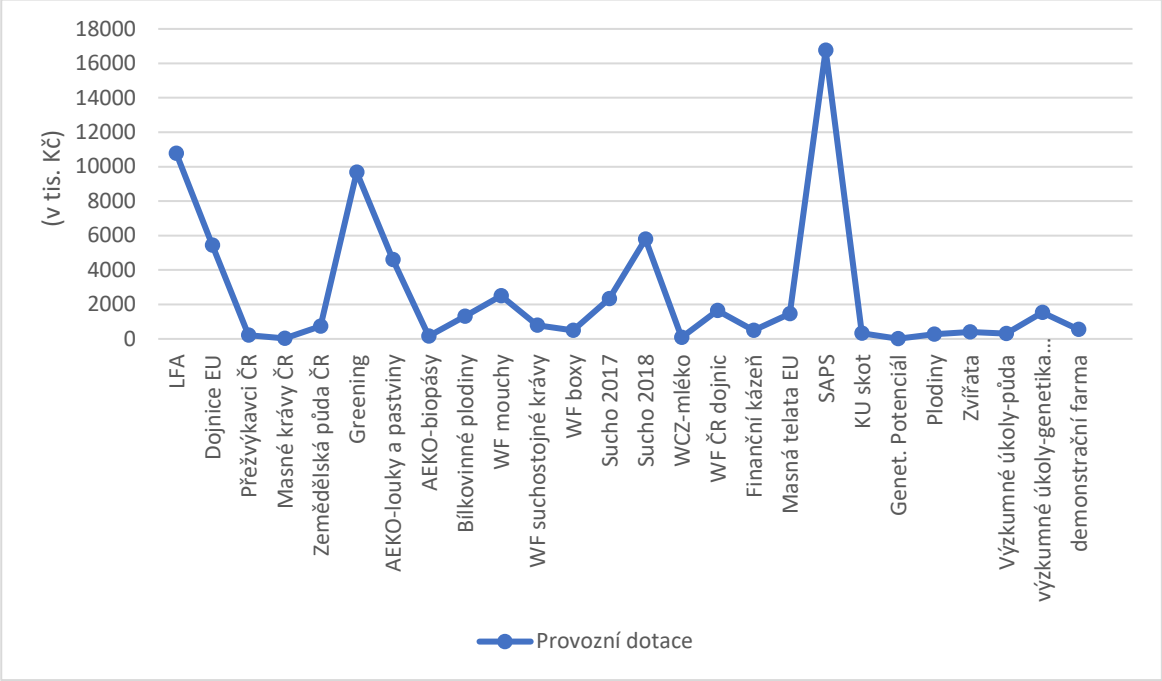

Zdroj: autorská práce dle účetní závěrky podniku

Jak je již zřejmé z grafu č. 10, který znázorňuje dotace poskytnuté pro podnik za rok 2018, tak v porovnání s předešlými roky dosahovaly poskytnuté finanční prostředky nejvyšší částky, celkem 68 690 tis. Kč. Prostředky pro SAPS byly vyčísleny v celkový výši 16 7960 tis. Kč, na které navazují LFA (dnes již s pozměněným názvem ANC), jejichž prostředky přispěly výnosnosti zemědělské půdy a k zachování venkovské krajiny. I letošní rok byl postižen opakovaným suchem, které mělo vliv na produkci krmných plodin z hlediska objemu i kvality. To ovlivnilo zejména výnosy řepky a obilí. Na tyto školy způsobené suchem byly státem poskytnuty finanční náhrady formou dotací, a to za rok 2017 i za rok 2018, v celkové výši 8 126 tis. Kč. Nakonec i přes klimatické problémy bylo hospodaření podniku v celku příznivé.

Z celkových výsledků všech grafů je vidět, že zemědělských podnik Krásná Hora nejvíce čerpá z Jednotné žádosti, a to konkrétně z žádosti na Jednotné platby na plochu (SAPS). Částka SAPS se ve všech letech pohybovala okolo 20 mil. Kč, kromě roku 2014, kde jeho výše přesahovala 30 mil. Kč a byla tak nejvyšší ze všech sledovaných let. Mezi další důležité dotační tituly vynikající mezi ostatními jsou podpory vázané na „Greening“, podpory vázané na produkci (VCS), jako jsou dojné krávy, jejichž prostředky zajistily dobrou výnosnost mléka nebo masná telata či TTP. Také každoroční škody způsobené

suchem, které se projevily na produkci spousty plodin vedly k velké ztrátě a díky zásobám podniku z minulých let a podporou finančních zdrojů ze státu se ztráty vykompenzovaly.

V následující tabulce je uveden přehled čerpaných a podnikem v daném roce zaúčtovaných dotací z hlediska vztahu mezi VH a provozními dotacemi v letech 2014-2018. Ke zhodnocení čerpaných dotací podnikem byly použity přijaté provozní dotace a srovnány s výsledkem hospodaření podniku, a to celé v letech 2014-2018. Hodnoty v tabulce a grafu jsou uvedeny v tis. Kč.

Tabulka 3: Úhrn provozních dotací a výsledku hospodaření (v tis. Kč)

	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Výsledek hospodaření (VH)	50 231	16 700	34 461	33 201	49 591
Provozní dotace	52 741	57 916	66 713	55 562	68 864
Rozdíl	- 2 510	- 41 216	- 32 252	- 22 361	- 19 273

Zdroj: autorská práce dle účetní závěrky podniku

Tabulka č. 3 znázorňuje hodnoty provozních dotací a VH s jejich rozdílem v jednotlivých letech od roku 2014 až 2018, ze kterých lze vypozorovat, ve kterém roce měl podnik VH s porovnáním provozních dotací nejvyšší a kdy naopak nejnižší. V roce 2015 měl podnik VH nejnižší s částkou 16 700 tis. Kč, což mohlo být způsobeno malou produkcí plodin důsledkem suchého podnebí během léta a bylo za potřebí využít finančních podpor od státu. V roce 2018 měl podnik dotace nejvyšší s částkou 68 690 tis. Kč, a to zejména proto, že podniku byly poskytnuty dotace na sucho za rok 2017 a 2018 a dále na Méně příznivé oblasti, které měly podpořit hlavně výnosnost půdy, která každým rokem klesá.

Pro znázornění a lepší přehled, jak se rozdíl mezi VH a provozními dotacemi v každém roce pohyboval je vytvořen graf, ze kterého lze vidět křivku každé položky i se spojnicí lineárního trendu, která nám určuje průměrné tempo u rozdílu, zda se zvyšovalo či naopak snižovalo.

Graf 11: Vývoj provozních dotací a výsledku hospodaření za období 2014-2018

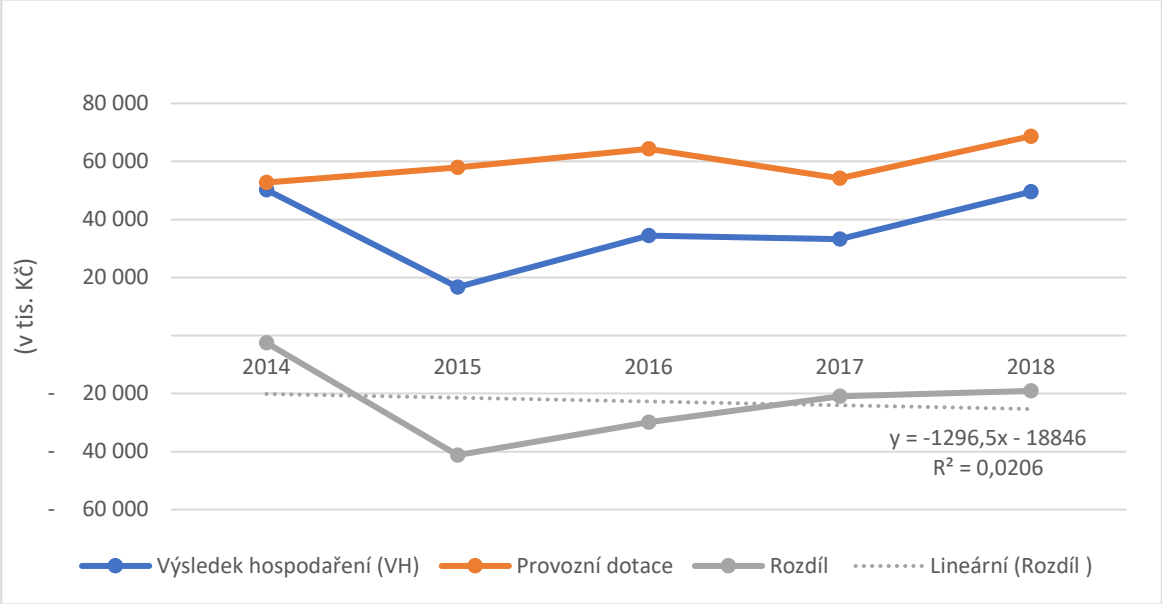

Zdroj: autorská práce dle Tabulka 3

Neboť provozní dotace ovlivňují VH, tak z výsledného grafu č. 11 je zřejmé, že podnik je na poskytování dotací závislý, tzn., že bez dotací by podnik ve svém výsledku hospodaření dosahoval vysoké ztráty, měl by tedy nízkou rentabilitu. Nejvíce podnik čerpal v roce 2018, kdy dosahoval i vysokého VH a zároveň v roce 2015 podnik dosahoval nejnižšího VH z celého sledovaného období, kde byl zaznamenán největší rozdíl a tzn., že bez poskytnutých dotací by podnik dosahoval největší ztráty. Naopak v roce 2014 byl VH podniku nejvyšší, a tak je rozdíl minimální.

Spojnice trendu v grafu č. 11 udává, že průměrné tempo rozdílu mezi Provozními dotacemi a VH se mezi jednotlivými roky 2014-2018 mírně snižovalo, a to v průměru o -1296,5 tis. Kč. Hodnota spolehlivosti R^2 zde vykazuje číslo 0,0206.

Jak již bylo zmíněno, tím, že by družstvo nedostávalo dotace, tak by každým rokem hospodařilo ve ztrátě. Z toho se dá předpokládat, že pokud by družstvo na své činnosti nedostávalo dotační podporu, tak by neinvestovalo až tolik prostředků, a tím by své ztráty značně minimalizovalo.

4.2.2 **Investiční dotace podniku**

Kapitola je zaměřena na možnosti čerpání finančních prostředků v rámci projektových opatření PRV. Budou zde popsány administrativní záležitosti spojené s žádostí o dotaci na projekt v rámci Programu rozvoje venkova na období 2014-2020. Popsán bude obecný postup administrace a realizace projektu s bližším zaměřením na konkrétní investiční žádost o dotaci, o kterou ZD Krásná Hora a. s. v minulých letech žádalo, a to na projet s názvem „Investice do chovu skotu 3“, u něhož bude provedena analýza a v průběhu kapitoly bude popsán celý jeho administrativní a realizační postup.

Obecné předpoklady projektu

Členství v Evropské unii je výhodné z hlediska poskytnutí finanční podpory na daný projekt z jejího rozpočtu. Možnost čerpat prostředky vyžaduje důkladně a kvalitně zpracovaný projekt, který společně s jeho žádostí o podporou bude vyhodnocen jako úspěšný. Jednotlivé oblasti, na které jsou žádané podpory mají určené své žadatele, ať už zemědělské či potravinářské subjekty, fyzické osoby, obce atd., kteří jsou oprávněni podávat projekty a poté, co je žádost schválena se stanou příjemci podpory.

Poskytnutí dotace je závislé na vybraném druhu aktivity určenému k realizaci projektu. Jedná se o projekty investiční, neinvestiční, zaměřené na ochranu krajiny a ŽP, dopravy atd. Dále je získání podpory závislé na tom, kdo z takové záměru bude mít užitek, zda firma nebo jen její zaměstnanci, obce, občané či jiní.

Při podání žádosti se také musí brát zřetel na jeho způsob podání. Každý operační program má své podmínky a specifika, která je nutná znát. S tím souvisí prostudování projektové dokumentace a pravidla vztahující se ke konkrétnímu projektu.

Postup podání projektu a žádosti o dotaci

Základem je, aby žadatel upřesnil projektový záměr, tedy jasná představa o realizaci projektu, na který chce žádat prostředky, určení, čeho chce projektem dosáhnout a co chce řešit. Vymezit aktivity, které tento projekt bude plnit a zjistit informace, které k tomu budou potřeba. K nabití takovýchto informací slouží Programový dokument, jež obsahuje jednotlivá opatření PRV, která svými informacemi přiblíží a upřesní představy o realizaci projektu. S prostudováním jednotlivých opatření souvisí také Pravidla, která stanovují podmínky na tyto opatření pro poskytování dotací na projekty v rámci PRV, tak aby úspěšně sloužila projektu. Každé opatření udává Pravidla pro poskytnutí dotací, která mají specifické a obecné podmínky. V obecných podmínkách se nacházejí obecná ustanovení se základními

pojmy vztahujícími se na definici žadatele a jeho zadávání zakázek k realizaci projektu a výdaje, na které může být dotace poskytnuta. Specifické podmínky jsou zaměřeny na rozbor konkrétního opatření s podrobnými podmínkami, jako je záměr, druh a výše dotace apod., dále způsobilé výdaje, kritéria přijatelnosti projektu, seznam předkládaných příloh a příloh Pravidel pro podávání žádosti o dotaci i proplacení výdajů včetně preferenčních kritérií.

Prvním krokem k podání žádosti o dotaci je registrace žadatele do Portálu farmáře, dostupného na webových stránkách SZIF nebo přímo na portálu farmáře. Pokud žadatel není registrován, lze žádost o dotaci získat osobním podáním o přístup na příslušném regionálním odboru SZIF či centrálním pracovišti SZIF, podle místa realizace daného projektu a výzvou stanoveném termínu. Regionální odbory SZIF se dělí na jednotky NUTS, v Česku se používá CZ-NUTS a jedná se o celky vytvořené pro účely statistiky, posuzování a hodnocení regionů.

Po vyplnění žadatel odešle ŽD prostřednictvím vlastního účtu na Portálu farmáře v termínu žádostí. Za datum podání se považuje datum odeslání ŽD. RO SZIF provede registraci ŽD a o jejím zaregistrování bude informován prostřednictvím Portálu farmáře SZIF nejpozději do 14 kalendářních dnů od ukončení příjmu žádostí. Zaregistrované žádosti jsou zveřejněny v seznamu a seřazeny podle žadatelem požadovaného počtu sestupně. V případě rovnosti bodů je rozhodující výše požadované dotace, tedy přednost mají žádosti s nižší požadovanou dotací, pokud ve specifických podmínkách Pravidel není uvedeno jinak. ŽD jsou rozděleny podle finanční alokace do kategorií „Doporučen“, „Náhradník“ a „Nedoporučen“. Tento seznam lze nalézt na webových stránkách eAGRI a SZIF k určitému datu. Ti žadatelé, jejich žádost byla zařazena do kategorie Doporučen a Náhradník musí předložit povinné či nepovinné přílohy, popř. aktualizovaný formulář ŽD, ke stanovenému datu, uvedenému v obecných podmínkách. V případě, že žadatel neodešle přílohy v termínu, bude administrace ukončena. Předložení příloh se provádí v elektronické podobě, prostřednictvím Portálu farmáře a pouze u vybraných příloh je možnost doložení v listinné podobě na příslušný RO SZIF nejpozději 5 pracovních dnů po odeslání příloh přes Portál farmáře.

Průběh administrace projektu a žádosti o dotaci

Po doručení příloh a po splnění všech náležitostí kladených na žadatele při podání žádosti je jeho žádost zaregistrována a následně SZIF provede administrativní kontrolu, kontrolu přijatelnosti včetně příloh a hodnocení projektů podle preferenčních kritérií. Jedná se o kontrolu obsahu spočívající v úplnosti a správnosti dodaných dokumentů. V případě

zjištění nedostatků ŽD je žadatel vyzván k jejímu doplnění k určitému datu. U neodstranitelných chyb je administrace ukončena a pokud se jedná o chyby, které lze odstranit, tak je žadatel vyzván SZIF o doplnění nedostatků. Odstranění nedostatků musí být provedeno do 21 kalendářních dnů od doruční Žádosti o doplnění neúplné dokumentace na Portálu farmáře. Neodstranění vede opět k ukončení administrace. Projekt postupuje do dalšího procesu, pokud je obsahově a věcně správný a následně je provedena kontrola přijatelnosti projektu, podle stanovených kritérií pro každé opatření zvlášť. Dále postupují žádosti, které prošly bodovým hodnocením. V případě, že na základě kontrol dojde k ukončení administrace z kategorie Doporučen, či klesne bodová hranice pod hranici pro Doporučen, bude schválena ŽD pro Náhradníka, dle bodů další v pořadí. Závěrem je schválení ŽD na základě alokace stanovené Řídícím orgánem PRV a podle počtu získaných bodů, v případě rovnosti opět rozhoduje výše dotace. Výsledkem je schválení či neschválení ŽD, které je uvedené na webových stránkách eAGRI a SZIF. V případě schválení projektu je žadatel vyzván k podpisu Dohody o poskytnutí dotace přes Portál farmáře ve stanovený termín. Podpis žadatel provede osobně nebo pomocí zmocněného zástupce. Vyhotoveny jsou 2 originály a změna je provedena na základě Dodatku k Dohodě nebo Vyrozuměním.

Realizace projektu

Po schválení projektu žadatel přechází na proces realizace projektu, který probíhá tak, jak je stanoveno v projektové žádosti. Příjemce podpory musí dodržovat pravidla, ke kterým se zavázal při podpisu smlouvy. Jedná se např. o veřejné zadávání zakázek, dodržování pravidel pro publicitu. Projekt musí splňovat cíle, které byly stanoveny v projektové žádosti. Podpory na projekty se v úplné většině poskytují zpětně, a to na základě předložené žádosti o proplacení a proplacených faktur. Tzn., že žadatel si projet musí nejprve financovat z vlastních zdrojů a zrealizovat ho v období, které je uvedené v Dohodě. V Pravidlech jsou vymezeny i postupy při provádění veškerých změn na projektu v průběhu jeho realizace. Úpravy musí dodržovat a respektovat účel, pro který byl projet stanoven, jde o výši dotace, stanovené limity a podmínky preferenčních kritérií.

Po ukončení realizace projektu žadatel zasílá řídícímu orgánu monitorovací zprávu, která obsahuje informace o stavu realizace projektu a žádost o proplacení platby. Po skončení projektu se musí výsledky dále monitorovat a kontrolovat. Závěrečná kontrola se provádí podle průběhu realizace projektu a podle její doby. Po úspěšné kontrole a následném

schválení je proplacena a zaslána finanční podpora na účet příjemce dotace a u některých případů se provádí kontrola ex post, tedy kontrola po ukončení projektu.

Níže je uveden konkrétní příklad ŽD u zemědělského družstva ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s., na který tento podnik v minulých letech čerpal dotaci. Projekt nese název „Investice do chovu skotu 3“, u kterého je Provedena analýza a je popsán celý proces administrace a realizace tohoto projektu.

Realizace projektu „Investice do chovu skotu 3“

Žádost o dotaci ke dni 29. 10. 2016 v opatření M04 4.1.1 Investice do zemědělských podniků zaměřené na investice v živočišné a rostlinné výrobě vedoucí ke snížení výrobních nákladů, modernizaci či zlepšení jakosti vyráběných produktů, zvýšení účinnosti faktorů, lepší přístup k technologiím s inovačním potenciálem, podalo zemědělské družstvo Krásná Hora nad Vltavou a. s., v záměru h) projekty nad 5 000 000,- Kč do 150 000 000,- Kč; Skot, žádost o dotaci na projekt „Investice do chovu skotu 3“. Žadatelem na projekt v tomto opatření je právnická osoba, podnikající v zemědělské výrobě, která je plátcem DPH ve vztahu k aktivitám projektu.

Výdaje pro toto opatření byly stanoveny v minimální výši 100 000 Kč na jeden projekt a maximální výše uznatelných výdajů činí 75 000 000 Kč, ze kterých je příspěvek EZFRV stanoven na 49,5 % veřejných výdajů a příspěvek ČR na 50,5 % veřejných výdajů. Družstvo Krásná Hora žádalo o dotaci s celkovými výdaji projektu ve výši 14 053 560 Kč.

Způsobilé výdaje podniku odpovídají výdajům na výstavbu a rekonstrukci ustájovacích prostor a chovatelských zařízeních pro podporu chovu skotu, výdajům na pořízení speciálních technologií pro ŽV a výdajům spojených s nákupem speciálních strojů pro zemědělskou výrobu. S tím souvisejí i výdaje spojené s přípravou a realizací projektu, jedná se o projektovou dokumentaci ke stavebnímu řízení či odborné konzultace k vypracování a administraci ŽD a k přípravě výběrového řízení. Nezpůsobilé výdaje v tomto opatření mohou být předmět dotace sloužící pouze na poskytování služeb nebo výdaje na speciální mobilní stroje pro ŽP nad 49 %.

Administrativní kontrolou včetně všech náležitostí k ŽD byla hodnocena přijatelnost projektu. K tomu, aby byl projekt přijat byla potřeba splnit kritéria, která byla v souladu s kladným hodnocením projektu, realizací projektu na území ČR kromě hlavního města Prahy, dále ZD Krásná Hora přesáhlo stanovenou hranici 1 000 000 Kč způsobilých výdajů, a proto musela být splněna podmínka finančního zdraví u projektu, viz kapitola 0. Neboť pro realizaci projektu nebylo požadováno posouzení vlivu záměru na ŽP, podle zákona č.

1 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, tak Družstvo v ŽD povinně doložilo čestné prohlášení.

Projekt ZD Krásná Hora splnil daná kritéria pro přijatelnost projektu a byl dále doporučen ke schválení. Subjektem, který tento projekt v záměru h) projekty nad 5 000 000,- Kč do 150 000 000,- Kč; Skot, žádost o dotaci na projekt „Investice do chovu skotu 3“ v opatření M04 4.1.1 Investice do zemědělských podniků schválil, byl Státní zemědělský intervenční fond. Dále následovalo sepsání Dohody mezi poskytovatelem dotace a jejím žadatelem, kde místo poskytovatele zaujímal SZIF a místo žadatele ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s. Dohodou stanovené obecné i specifické podmínky Pravidel musí příjemce dotace po celou dobu trvání Dohody dodržet.

Zahájení realizace projektu je možné uskutečnit již od data, kdy je ŽD zaregistrována, s tím souvisí i skutečnost možnosti proplacení způsobilých výdajů.

V roce 2018 byla dokončena fyzická realizace celého projektu a následně, v roce 2019 podnik předložil na příslušný RO SZIF žádost o proplacení včetně všech souvisejících příloh a dokumentací k danému projektu týkající se celého průběhu řízení. Mezi doložené přílohy patří formulář o prokázání podílu příjmů/výnosů ze zemědělské prvovýroby obsahující specifika výnosů z Výkazu zisků a ztrát, která zahrnuje tržby za vlastní výrobky, změnu stavu výrobků, zvířat, ostatní provozní a mimořádné výnosy atd. Další přílohou je příloha o přehledu zaměstnaných osob v podniku a poslední přílohou je hodnocení aspektu efektivnosti, kde je vyčíslen výpočet desetiletého odhadu tržeb a výpočet investiční náročnosti tržeb.

Ve struktuře financování projektu po provedené administrativní a fyzické kontrole byly celkové výdaje projektu vyčísleny na 14 053 560 Kč a sníženy o výdaje, na něž dotace není požadována, ve výši 2 482 342 Kč. Tím pádem se Družstvo dostalo na částku 11 571 218 Kč, ze které byly odečteny neuznatelné náklady a za skutečně financované a uznatelné výdaje, ze kterých se stanovila dotace byla vyčíslena částka ve výši 8 606 000 Kč. Podíl financování projektu byl stanoven na 50 %, z toho vyplývá, že výdaje pro spolufinancování byly vyčísleny na výslednou částku 4 303 000 Kč, z toho byl podíl příspěvku z evropských zdrojů 49,5 %, tzn. 2 129 985 Kč a podíl příspěvku z národních zdrojů 50,5 %, tedy 2 173 015 Kč. Dotovaná částka ve výši 4 303 000 Kč by na pokrytí realizace celého projektu nestačila, a tak Družstvo muselo zbytek výdajů ve výši 7 268 218 Kč, na něž podporu nedostalo, financovat z vlastních zdrojů.

S poskytnutou dotační podporou z PRV se ZD Krásná Hora podařilo realizací projektu vytvořit funkční celek, jehož výsledkem byla modernizace stáje pro odchov býků, 2 stáje pro skot v KH a pro osvětlení, v Petrovicích byla také zmodernizována 1 stáj o osvětlení, která přispěla ke zlepšení stájového prostředí a welfare zvířat. Výsledek byl také směřovaný na pořízení fixační klece pro snazší zacházení se zvířaty při veterinárních zákrocích a zároveň projekt přispěl k obnově zastaralých strojů, aby se předcházelo vynakládání vysokých výdajů na opravy a služby. S ukončením realizace bude předmět projektu i nadále sloužit ke svému plánovanému účelu.

4.2.3 **Investice podniku**

Kapitola shrnuje celkové investice podniku za období 2014-2018. V tabulce jsou přiřazeny hodnoty (v mil. Kč) k položkám, do kterých podnik investoval své prostředky. Vše je znázorněno do jednotlivých let. Pro zhodnocení byl vytvořen graf, ze kterého lze porovnat hodnoty v jednotlivých letech a zjistit, ve kterém roce podnik investoval nejvíce, a ve kterém naopak nejméně.

Tabulka 4: Přehled celkových investic podniku za období 2014-2018 (v Kč)

Název investice	**Rok**				
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Stroje	31 422 626	17 465 720	14 629 000	28 773 769	24 558 330
Dospělá zvířata	19 684 874	17 348 064	19 150 562	19 782 141	17 644 732
Stavby	25 053 148	6 683 783	15 791 163	12 486 450	13 100 426
Pozemky	1 808 253	6 268 868	13 565 027	6 954 294	8 280 873
Celkem	77 968 901	47 766 435	63 135 752	67 996 654	63 584 361

Zdroj: autorská práce dle účetní závěrky podniku

V tabulce č. 4 je uveden přehled celkových investic podniku v letech 2014 až 2018. V každém roce podnik vkládal určitý objem svých finančních prostředků do jednotlivých druhů investic, kde každá z nich v nějaké roce dosahovala nejvyšší částky. Do strojů byl největší objem investovaných prostředků zaznamenán v roce 2014 s částkou 31 122 626 Kč, u dospělých zvířat v roce 2017 s částkou 19 782 141 Kč, u staveb také v roce 2014 a částkou 25 053 148 Kč, kde jejich výše byla o mnoho vyšší než v jich letech, které se průměrně

pohybovaly okolo 11 milionů korun. A pozemky, které měly největší objem v roce 2016 s částkou 13 565 027 mil. Kč. V celkovém srovnání mezi jednotlivými lety podnik investoval nejvíce v roce 2014 a to v částce 77 968 901 Kč.

V následujícím grafu č. 12 jsou zobrazeny křivky konkrétních druhů položek, do kterých podnik investoval prostředky v letech 2014-2018. Lze přehledně vidět, které druhy investic dominují, a které jsou v grafu položené níže, tedy je do nich investováno méně prostředků.

Graf 12: Přehled celkových investic podniku v letech 2014-2018

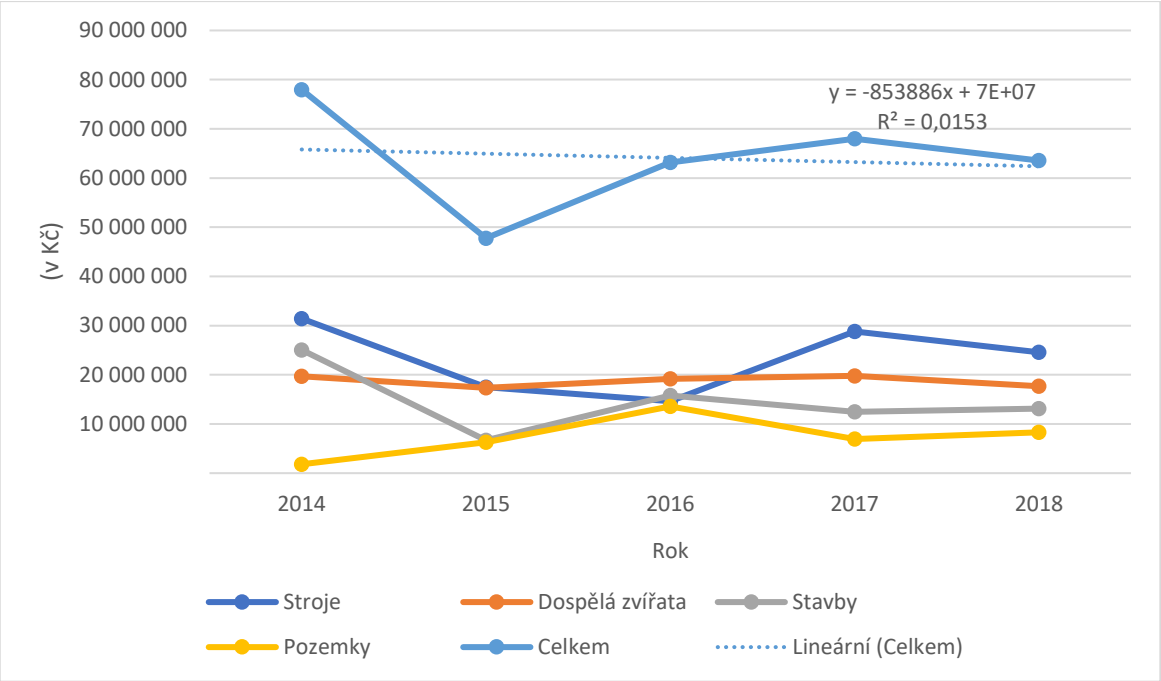

Zdroj: autorská práce dle Tabulka 4

Graf č. 12, ve kterém jsou srovnány jednotlivé druhy investic, do kterých podnik vložil své prostředky, je zpracován na základě tabulky č. 3. Dle srovnání je zřejmé, že v roce 2014 podnik dosahoval nejvyšších, jak celkových investic, tak investic do strojů, které se od ostatních roků liší nejvíce a zároveň měl v tomto roce nejnižší investice do pozemků za celé sledované období. Investice do dospělých zvířat se ve všech letech pohybují na podobné úrovni a to okolo 20 mil. Kč, jen v roce 2018 měl podnik zhruba o 2 mil. Kč investic méně.

V grafu je vidět, že průměrné tempo celkových investic se mezi jednotlivými obdobími snižovalo, a to v průměru o -853886,0 Kč. Hodnota spolehlivosti značená v grafu písmenkem R^2 se u spojnice trendu vyznačuje číslem 0,0153.

5 Zhodnocení výsledků

V této kapitole, která nese název „Zhodnocení výsledků“, bude nejprve provedena analýza hospodaření podniku. Jak se podnik vyvíjí, jaká je jeho hospodářská situace, které silné, a naopak slabé stránky se u podniku vyskytují s případnými riziky hrozící podniku. Následovat budou návrhy a vlastní doporučení pro budoucí čerpání dotačních titulů, které by pro podnik mohly být přínosné a vedly k vyšším příjmům či doporučení, jak čerpat ještě více dotací. Rozvedena také bude otázka ohledně dotací, zda jsou užitečné či by bylo dobré je zrušit.

5.1 Analýza hospodaření podniku

V kapitole bude analyzováno hospodaření podniku. Jak si podnik vede, jaké jsou jeho silné stránky, a naopak slabé stránky a jaká rizika podniku mohou hrozit.

Společnost ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. se prezentuje dobrým hospodářským stavem, jeho finanční stav je stabilní a síly prosperují, zejména v oblasti zemědělských plodin, kde jeho výnosy jsou až nadprůměrné a tzn., že i z hlediska majetkové vybavenosti je na dobré úrovni. Rozebíraný podnik se zabývá smíšenou výrobou, tzn. živočišnou i rostlinnou a mezi další pozitiva patří schopnost podniku poskytovat velké množství služeb. ZDKH dominuje vysokým podílem krmných plodin, to může být způsobeno např. vysokým množstvím chovaných zvířat, jedná se pouze o skot, bez chovu prasat a důležitý podíl na tom také mají bioplynové stanice, jež vlastní Krásná Hora celkem dvě. Z množství chovaného skotu představují zhruba 40 % dojné krávy, jejichž stavy za sledovaná období vzrostly. Největší podíl na tržbách nese výroba mléka, dále následují bioplynové stanice, a pak rostlinná a živočišná výroba.

Pro výnosnost mléka ZDKH je situace kritická a představuje problém. Podíl na tomto zhoršení měl i v roce 2015 pokles mléčných kvót a následkem toho byl i pokles tržních cen mléka, které z celkových tržeb pro podniky představují podstatnou část, a to i do budoucna, kde výnosnost mléka je přímo závislá na dotačních podporách. Zisk však podnik může nabrat v oblasti rostlinné výroby, kde produkce významně roste. Riziko také představuje pokles obhospodařované půdy, kde v posledních letech její výměra klesá, a to z důvodu, že spousty pozemků družstvo nevlastní, ale pronajímá si je od soukromých vlastníků, kterým za ně platí pachtovné, které má ZDKH stanovené ve výši cca 3500Kč/ha. Řešením podniku je tedy udržovat si vlastníky půdy, tím, že bude postupně v určité míře zvyšovat pachtovné, a tím nehrozí, že by přestoupili k jinému podniku, kterému by půdu propachtovali. Otázkou

by pak zůstávalo, zda by podnik na pravidelné zvyšování pachtovného měl dost prostředků a kde by na ně vzal.

5.2 Návrhy a vlastní doporučení pro podnik v oblasti čerpání dotací

Na základě analyzovaných dat v předchozích kapitolách, ve kterých byla nastíněna problematika, týkající se oblasti dotací v rámci PRV a zmíněných dotačních titulů a opatření zaměřené na současné programové období 2014-2020 včetně rozhovorů se zástupcem zemědělského podniku, který poskytl všechny potřebné materiály pro výzkumnou část a zodpověděl otázky, budou navrženy další možnosti čerpání dotačních titulů pro tento podnik. Náplní první části kapitoly tedy budou vymezena doporučení směrovaná na podpory, jichž by měl podnik i nadále využívat a čerpat z nich, a které jsou naopak stěžejní pro tento podnik a až tolik se o ně nevyplatí žádat. Ve druhé části budou navrženy projekty, o jejichž podporu by mohlo zemědělské družstvo v rámci Programu rozvoje venkova žádat. Pro rozvoj venkova je velmi důležitý zájem ze strany obce, k čemuž přispívá právě agroturistika, která jeho cenu zvyšuje.

Zkoumáním v oblasti čerpání dotací u podniku ZD Krásná Hora a.s. bylo zjištěno, že podnik využívá více provozních než investičních dotací. Způsobeno to může být velmi pracnou administrativní přípravou, která je žádána u podávání každé ŽD na realizaci určitého projektu. Z toho vyplývá, že podnik do budoucna nejspíše o investiční dotace vůbec žádat nebude, neboť s každým rokem a s každým programovým obdobím přibývají požadavky na žádost v rámci investičních dotací. Ke splnění všech těchto kladených požadavků je za potřebí spousta času na předložení všech souvisejících dokumentů, a to se podniku mnohdy nevyplácí. Východiskem není tedy upustit od všech dotací, jen nevyužívat ty, pro které se podniku nevyplatí o ně žádat. Jinak samozřejmě platí, že pro podnik je využívání dotací nezbytné a vede k úspěšnosti a vysoké rentabilitě a předchází tak ztrátám v podniku. Doporučením je také stále pokračovat v rostlinné a živočišné výrobě, jak tomu bylo do současné doby. Z toho vyplývá, že doporučením pro tento podnik zůstává i nadále využívání provozních dotací, neboť pro rozvoj podniku jsou přínosné a v jeho příjmu tvoří důležitou součást. Jednalo by se zejména o Podpory vázané na produkci VCS, zejména na dojnice a masná telata, Přechodné vnitrostátní podpory PVP a SAPS, tedy Jednotnou platbu na plochu. Čerpání investičních dotací v rámci PRV má i svá pozitiva, díky velkému množství nabízených titulů má podnik možnost čerpat finanční prostředky na projekty, o které dosud nežádal.

Dále byly dle autorky práce pro budoucí hospodaření podniku doporučeny návrhy, čeho by zemědělské družstvo Krásná Hora mohlo využívat v následujících letech. Jednotlivé návrhy, ve kterých jsou uvedeny částky a detaily pro jejich realizaci jsou jen odhadované.

5.2.1 Návrh projektu na rekonstrukci bourárny a výstavbu prodejny masa

Zemědělské podniky se obvykle věnují pouze jedné činnosti, což může být důvodem jejich malé výnosnosti. Proto je zde nastíněna možnost, jak docílit ještě vyšších příjmů podniku. Záměr spočívá v možnosti vybudovat v místě sídla zemědělského družstva Krásná Hora prodejnu, kde by se prodávalo hovězí maso a hovězí masné výrobky přímo z vlastního chovu zvířat podniku. Jednalo by se o hovězí maso, neboť družstvo se věnuje pouze chovu masného skotu plemene Český strakatý skot. Ovšem v úvahu by připadala by připadala možnost využít dovozu i vepřového masa s okolních zemědělstvích, kde tento druh masa chovají. Řešením by bylo v rámci diverzifikace rozšíření zemědělských činností a podnikatelské aktivity zaměřené na zpracování hovězího masa a prodeje hotových výrobků a zároveň by tak docílilo vyšších příjmů.

Projekt by podpořil zejména produkční funkci zemědělství v ZD Krásná Hora, kde by se produkovaly regionální potraviny, ale zároveň by tím byla podpořena i mimoprodukční funkce v zemědělství, a to z hlediska sociální oblasti, kdy by došlo k navýšení nových pracovních míst a lidé by tak měli možnost zajistit si novou práci.

Následující tabulka č. 8 zobrazuje základní informace o projektu, kde je uveden žadatel a název projektu, operační program, místo realizace projektu, termín a výše dotace.

Tabulka 5: Základní informace o projektu

Žadatel projektu	ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.
Název projektu	Rekonstrukce bourárny masa a výstavba prodejny s masem
Operační program	Program rozvoje venkova, opatření M04 Investice do hmotného majetku 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů
Místo realizace	Sídlo ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.
Předpokládaný termín výstavby	1. 4. 2021-30. 3. 2022
Výše dotace	Maximálně 50 % způsobilých výdajů

Zdroj: autorská práce

Cíle projektu

Podnik již v minulosti bouránu ve svém sídle využíval, a tak prostory by pro ni byly zajištěny. Ale je to již několik let, a tak prostor a technika je zastaralá. Šlo by tedy o to, prostory bývalé bourány zrekonstruovat a vytvořit nové prostředí, které by odpovídalo hygienickým a dalším podmínkám pro znovuzavedení.

Hlavním cílem projektu by tedy byla modernizace a rekonstrukce stávajících, již zastaralého prostoru bourárny. Díky znovuzavedení bourárny a její zprovoznění by zemědělský podnik rozšířil své podnikání o zpracování finálních produktů. Mohl by své výrobky prodávat přímo zákazníkům bez žádných jiných překupnících dobytka, a to by znamenalo, že se více osamostatní a stane se nezávislým hospodářem.

Účelem je vyrábět a zpracovávat kvalitní maso a podpořit tím místní produkci. V poslední době je pro zákazníky kvalita rozhodujících prvkem i navzdory vyšší kupní ceně a lidé si začínají uvědomovat, že maso pocházející z Česka zaručuje větší kvalitu než ty zahraniční.

Rekonstrukcí bourárny a jejím následným zahájením do provozu bude potřeba zaplnit nově vzniklá pracovní místa. To platí i pro vybudování prodejny, ve které by se ze zpracovaného masa vyráběly výrobky a následně se v ní prodávaly. To by znamenalo, že by vznikla i nová pracovní místa v prodejně, kde by musel být člověk, který by maso prodával. Na základě toho by byla podpořena zaměstnanost v regionu, a i v jeho okolí.

Hlavním přínosem projektu by bylo na základě nabídky místních produktů přilákat nové zákazníky a tím zvýšit atraktivitu v regionu, jak pro jeho obyvatele, tak pro nové zákazníky.

Popis projektu

Bourárna by byla v objektu areálu zemědělského družstva, což je i výhodou, že by nenarušovala krajinu a životní prostředí.

Podnik by ke zpracování masa využíval zvířat z vlastního chovu, ale měl by tak možnost využít spolupráci i s ostatními zemědělskými družstvy z okolí, jakou jsou např. jatka v Sedlčanech, které se poráží prasata, od kterých by si dobytek nechal porážet a následně si jej sám zpracovával a produkty z nich vyrobené by pak prodával ve své prodejně.

S rekonstrukcí bourárny bude souviset důraz kladený na čistotu a hygienu, která je v rámci legislativy EU přísnou podmínkou. Tzn., že i vše okolo rekonstrukce a vybavení bourárny by muselo být v souladu se všemi předpisy.

Po tom, co bude skot poražen přímo v bourárně areálu ZD Krásná Hora z něj budou zpracovány výrobky a dány do prodejny s masem. Pokud se bude dovážet maso z jiných jatek, tak by se nechalo rozčtvrtit a dále převézt v chladících boxech do bourárny v Krásné Hoře, kde by se maso zpracovalo a následně dalo opět do prodejny k jejich prodeji. Maso by se prodávalo čerstvé a vakuovaně balené s etiketou, kde budou uvedeny informace o jeho původu. Prodejna by byla kapacitně menší o velikosti zhruba 200 m^2.

Výrobky by se prodávaly zejména v prodejně, která by byla pro tyto účely vybudována a podle případného zájmu by se maso mohlo dodávat do místních obchodů.

Realizace a požadavky projektu

Odhadovaná doba realizace projektu, která je navrhnuta autorkou práce, by trvala cca 12 měsíců. Odhadovaný termín začátku realizace by připadal na datum 1.4.2021 a jeho termín ukončení na 30.4.2022.

V rámci přípravné fáze projektu by byla zpracována žádost o dotaci z operačního programu Program rozvoje venkova. Dále by se musela zpracovat projektová dokumentace k rekonstrukci bourárny a k výstavbě nové prodejny s masem. S tím by souviselo i stavební povolení na vybudování prodejny. Podepsána by musela být smlouva o dílo, a teprve pak by se mohlo začít s výstavnou prodejny. V procesu rekonstrukce bourárny a výstavby prodejny by se musely hlídat všechny související předpisy. Během realizace projektu by se muselo nakoupit potřebné vybavení, jak pro účely bourárny, tak pro účely prodejny, tak aby vše mohlo být uvedeno do provozu a po dokončení fyzické výstavby by byla do bourárny a do prodejny namontována nakoupená technologie a uvedena do provozu. Dále by se rozběhlo výběrové řízení nebo pohovory na nově vzniklá pracovní místa.

Po dokončení fyzické realizace a zahájení provozní fáze by byla zahájena propagace místní prodejny s hovězím, popř. vepřovým masem. Prostory bourárny a prodejny by byly připraveny na případnou kontrolu SZIF, či hygienických nebo veterinárních kontrol, které by podniku mohly hrozit.

Investování projektu

Výdaje spojené s realizací tohoto projektu by zemědělské družstvo Krásná Hora hradilo ze svých zdrojů, popř. v situaci, kdy by mělo nedostatek svých prostředků, by si vzalo úvěr od banky. Poté je podniku doporučeno si následující část nákladů nechat proplatit z dotačních podpor, o které by žádalo prostřednictvím ŽD v rámci příslušného programu.

ZD Krásná Hora by na projekt mohla využít dotace z programu, který je uvedený v následující tabulce č. 6

Tabulka 6: Údaje o programu na investování projektu

Operační program	Program rozvoje venkova
Opatření	M04 Investice do hmotného majetku
Podopatření	4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

Zdroj: autorská práce

Program rozvoje venkova je nástrojem pro čerpání z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Jedná se o přímou nenávratnou dotaci jejíž výše je 50 % výdajů, ze kterých je stanovena dotace pro velké podniky. Částka výdajů, ze kterých je stanovena dotace činí maximálně 150 000 000 Kč. Příspěvek EZFRV činí 49,5 % a ČR 50,5 % veřejných zdrojů.

Odhadovaný návrh rozpočtu

Návrh cen rozpočtu je pouze orientační na základě odhadu a podobnosti již realizovaných projektů. Předpokládané náklady na rekonstrukci bourárny a vybudování prodejny s masem jsou vyčísleny ve výši cca 2 330 000 Kč.

V tabulce č. 7 je uvedeno základní vybavení pro bourárnu a prodejnu. U jednotlivých položek jsou uvedeny odhadované částky, které by byly potřeba k jejich realizaci.

Tabulka 7: Odhadované náklady na realizaci projektu

Bourárna		**Prodejna s masem**	
Název položky	**Částka v Kč**	**Název položky**	**Částka v Kč**
Rekonstrukce stavby	500 000	Prodejna masa	1 500 000
Stroje na zpracování masa	250 000	Chladící zařízení	110 000
Chladící boxy	180 000	Pracovní stoly	20 000
Pracovní stoly	28 000	Váhy na maso	45 000
Regály pro odložení masa	12 000	Kasa	25 000
Celkem	**970 000**	**Celkem**	**1 700 000**

Zdroj: autorská práce

Rizika projektu

V každém takovém projektu se může stát, že se objeví rizika, která mohou ohrozit jednotlivé fáze projektu. Může se vyskytnout chyba, která ohrozí průběh realizace projektu, jako je nedodržení časového harmonogramu během stavebních prací, kdy se může stát, že budou porušeny stanovené termíny či nebudou dodrženy zásady projektové dokumentace. Vinou může být obyčejná nedbalost či špatná komunikace mezi stavebním subjektem a podnikem. Další riziko nastává v provozní fázi, kdy má být žadateli vyplacena dotace, která se může snížit či dokonce může být zamítnuta, a to pro podnik představuje problém. Proto by měl žadatel s touto možností do předu počítat, popř. se jí vyhnout či si zajistit prostředky z jiných zdrojů, jako jsou úvěry apod. Riziko také může nastat z hlediska zájmů zákazníků o prodávané výrobky.

5.2.2 Návrh na realizaci projektu ubytovací zařízení pro agroturistiku

Dále je autorkou práce doporučen návrh na realizaci budoucího projektu pro ZD Krásná Hora, a. s., který se zakládá na možnosti rozšířit stávající služby o nové v oblasti ubytování. V současné době nic takového podnik nenabízí, a proto by tato možnost připadala v úvahu.

ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. patří ve svém okolí mezi ty největší zemědělská družstva a každým rokem žádá o dotace, ať už na zemědělskou techniku, technologie, platby na plochu, Greening, VCS podpory, jako jsou dojnice nebo masná telata či další podpory, které byly jednotlivě uvedeny v kapitole 4.2.1 Provozní dotace podniku. A i přes každoroční nepříznivý klimatický vývoj hospodaří efektivně a dosahuje příznivého výsledku, který spěje ke stabilizaci a rozvoji podniku. To však znamená, že je družstvo závislé na finanční podpoře z národních i evropských zdrojů. Výstavbou ubytovacího zařízení v oblasti pro provozování a podporu agroturistiky by družstvo rozšířilo své podnikání, a to by mělo příznivý vliv i na konkurenceschopnost a celkově by tak podpořilo obec a rozšířilo i agroturistiku. Projekt by směřoval hlavně na podporu mimoprodukční funkce v zemědělství. S vybudováním malokapacitního zařízení by souvisela nejenom možnost ubytování návštěvníků ve družstvu, ale i skutečnost, že by byla podpořena sociální funkce, neboť by se vytvořila nová pracovní místa pro nové či stávající zaměstnance.

Následující tabulka č. 8 zobrazuje základní informace o projektu, kde je uveden žadatel projektu, název projektu, program, že kterého by mohly být poskytnuty finanční prostředky. Dále místo realizace projektu, předpokládaný termín realizace a výše dotace, která je stanovena ve specifických podmínkách u každého opatření v PRV.

Tabulka 8: Základní informace o projektu

Žadatel projektu	ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.
Název projektu	Ubytovací zařízení pro podporu agroturistiky v místě zemědělského družstva Krásná Hora
Operační program	Program rozvoje venkova, opatření M06 Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti 6.4.2 Podpora agroturistiky
Místo realizace	Areál ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.
Předpokládaný termín výstavby	1.1.2021 – 30.5.2022
Výše dotace	Maximálně 25 % způsobilých výdajů

Zdroj: autorská práce

Cíl projektu

Hlavním cílem projektu je vybudovat novou přístavbu ubytovacího zařízení sloužící pro agroturistiku. Vzhledem k prostorám a ochraně krajiny a ŽP je preferováno malokapacitní ubytovací zařízení. Cílem je posílit zejména stabilitu a rozvoj podniku a zvýšit tak jeho dosavadní příjmy v rámci nezemědělské činnosti. Tento záměr by podnik mohl využít ve svůj prospěch vůči ostatním konkurenceschopným subjektům a zvýšit tak svou konkurenceschopnost.

Výhodou by také mohlo být propojení předcházejícího návrhu o zavedení prodejny s vlastními výrobky z hovězího masa. Pokud by se podnik rozhodl prodejnu vybudovat, mohla by to pro něj být dobrá reklama jejich vlastních produktů. Návštěvníci, kteří by se zde ubytovali, tak by měli možnost poznat, jak prostředí samotného družstva a zakoupit si zde výrobky z hovězího masa. Účelem projektu by tedy bylo do obce nalákat, co nejvíce turistů a návštěvníků ze zdejšího i vzdáleného okolí, jako jsou i návštěvníci ze zahraničí. Díky projektu by se zvýšilo povědomí o podniku, ale také o celé obci Krásná Hora, což by mělo příznivý podíl na rozvoji regionu a zlepšilo by to i kvalitu života na venkově.

Vybudováním ubytovacího zařízení by se zvýšila zaměstnanost, neboť by na nová pracovní místa museli být přijati noví zaměstnanci, kteří by se starali a celý jeho chod.

Popis projektu

Za účelem podpory agroturistiky by bylo vybudováno nové ubytovací zařízení v místě zemědělského družstva. Jak již bylo zmíněno, jednalo by se pouze o malokapacitní zařízení vzhledem k prostorám a šetrnosti ke krajině. Kapacita by byla maximálně 15-20 lůžek rozdělených do pěti pokojů. Zařízení by mělo sloužit jen pro účely přechodného ubytování návštěvníků. Součástí by byla společná kuchyňka a nějaká menší místnost pro společenské sezení a sociální zařízení. S tím by byla ve stávající budově zřízena i speciální místnost, nějaká kancelář pro účely na poskytování ubytování hostů.

Na pozemku zemědělského družstva proběhnou úpravy povrchu pro zahájení výstavby budovy. Návštěvníkům bude poskytnuta možnost si po družstvu zaplatit exkurze s výkladem, ve kterém se dozví všechny podrobnosti týkající se chovu skotu a dalších podmínek v rámci výroby ve družstvu. Návštěvníci díky detailní exkurzi mají možnost více poznat podnik, jak vše funguje a probíhá, a tím si mohou rozšířit své znalosti o nové.

Výhodou projektu a současně pro provoz agroturistiky ve družstvu Krásná Hora by bylo, že v okolí ostatní zemědělská družstva nic podobného nenabízí. Družstvo vybudováním ubytovacího zařízení docílí lepší úrovně a zvýšení své pověsti, ale zároveň podpoří i jiné oblasti v regionu, které by návštěvníci mohli využít, např. zdejší firmu LAKTOS a.s., která se zabývá výrobou mléčných výrobků a nachází se hned naproti družstvu, či navštívit další družstvo v Petrovicích apod.

Realizace a požadavky projektu

Odhadovaný termín výstavby by připadal v úvahu začátkem roku 2021 a byl by ukončen do začátku roku 2022. Celková doba realizace projektu by měla trvat přibližně 12 měsíců.

Nejprve by se musela v přípravné fázi projektu zpracovat Žádost o dotaci z Programu rozvoje venkova a projektovou dokumentaci, která by byla potřeba na vybudování ubytovacího zařízení ve družstvu. Dále se se do realizace projektu musely zahrnout úřady kvůli stavebnímu povolení a musel by být pro výběr zvolen ten správný dodavatel specializovaný na stavební práce.

Na samotné vybudování ubytovacího zařízení by pak došlo v realizační fázi projektu. Až by byla fyzická realizace projektu dokončena, a místnosti by byly plně vybaven novým nábytkem a technickým zařízením, tak by na řadu přicházelo přijímání nových zaměstnanců.

S tím souvisí, že podnik by měl dodržet dotaci na projekt, která byla stanovena. Dále by projekt musel projít případnou kontrolou SZIF, který ověřuje využití prostředků na realizaci projektu a povedou se kroky ke správnému udržení projektu. Podrobné náležitosti, které se musí při administrativě a realizaci projektu dodržet jsou již uvedeny v kapitole 0.

Investování projektu

Zemědělské družstvo Krásná Hora by případný projekt financovala z vlastních zdrojů a v případě nedostatku by využilo bankovní úvěr. Družstvo již v minulosti realizovalo projekty, které byly úspěšné a vždy využilo podporu ve formě dotací a doporučením je využít dotací i na tento projekt, a to z prostředků uvedených v následující tabulce č. 9.

Tabulka 9: Údaje o programu na investování projektu

Operační program	Program rozvoje venkova
Opatření	M06 Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti
Podopatření	6.4.2 Podpora agroturistiky

Zdroj: autorská práce

Program rozvoje venkova je nástrojem pro čerpání z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Jedná se o přímou nenávratnou dotaci jejíž výše je 25 % výdajů, ze kterých je stanovena dotace pro velké podniky. Částka výdajů, ze kterých je stanovena dotace činí maximálně 10 000 000 Kč. Příspěvek EZFRV činí 49,5 % a ČR 50,5 % veřejných zdrojů.

Odhadovaný návrh rozpočtu

Návrh cen rozpočtu je pouze odhadovaný na základě podobnosti již realizovaných projektů. Předpokládané náklady na výstavbu ubytovacího zařízení jsou vyčísleny ve výši cca 2 330 000 Kč.

Tabulka č 10. zobrazuje konkrétní částky položek, které by byly potřeba k výstavbě, které jsou již zahrnuty v celkové částce, která je odhadovaná ve výši 2 330 000 Kč.

Tabulka 10: Odhadovaný návrh nákladů na vybudování projektu

Název položky	**Částka v Kč**
Hrubá stavba	1 300 000
Vybavení pokojů	600 000
Vybavení kuchyně	100 000
Vybavení kanceláře pro poskytování služeb hostům	70 000
Sociální zařízení	200 000
Společenská místnost	60 000
Celkem	**2 330 000**

Zdroj: autorská práce

Rizika projektu

V průběhu realizace projektu a po jeho dokončení mohou nastat rizika, která projekt ohrozí. Nastat může chyba z hlediska nedodržení časového harmonogramu u projektu nebo se v okolí může vyskytnout nová konkurence s tím samým nápadem, a to by mohlo omezit zájem návštěvníků. může nastat finanční riziko, pokud podnik bude muset zvýšit své finanční prostředky na projekt. Příčinou může být neodsouhlasení dotační podpory ze strany SZIF nebo snížení jejich výše pod úroveň než, o kterou družstvo žádalo. Anebo pokud si podnik vezme finanční úvěr, tak může dojít k jeho zamítnutí ze strany bankovní instituce.

5.2.3 Návrh na realizaci projektu výstavba skleníku pro pěstování bylin

Posledním návrhem na realizaci projektu byl dle autorky doporučen projekt směřující k rozvoji ekologického zemědělství zaměřený na pěstování speciálních bylin pro šetrné zacházení k životnímu prostředí v místě sídla zemědělského družstva Krásná Hora nad Vltavou.

Pro realizaci projektu by byla využita dotace z operačního programu v rámci Programu rozvoje venkova. Podrobné informace o žadateli projektu jsou uvedeny v následující tabulce.

V tabulce č. 11 jsou uvedeny základní informace o projektu, kde je uveden žadatel projektu, název projektu, program, že kterého by mohly být poskytnuty finanční prostředky. Dále místo realizace projektu, předpokládaný termín realizace a výše dotace, která je stanovena ve specifických podmínkách u každého opatření v PRV.

Tabulka 11: Základní informace o projektu

Žadatel projektu	ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.
Název projektu	Výstavba skleníku pro pěstování bylin
Operační program	Program rozvoje venkova, opatření M04 Investice do hmotného majetku 4.1.1 Investice do zemědělských podniků
Místo realizace	Areál nebo okolí ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.
Předpokládaný termín výstavby	1.1.2021 – 30.8.2022
Výše dotace	Maximálně 40 % způsobilých výdajů

Zdroj: autorská práce

Popis projektu

Pro záměr toho projektu může být využito spousta druhů z rostlinné výroby, jako jsou například brambory, cukrová řepa, chmel, obiloviny, olejniny atd. Autor se konkrétně zaměřil na pěstování bylin, neboť o jejich přítomnost je v poslední době velký zájem, a hlavně o ty, které jsou šetrné k životnímu prostředí, a tak by se pěstovali takové byliny, která by spěla k ekologickému zemědělství. Jejich názorné příklady, které by mohly být zahrnuty do pěstování jsou uvedeny níže.

- Andělika lékařská
- Bazalka pravá
- Fenykl obecný
- Máta okrouhlolistá, kadeřavá
- Mateřídouška obecná
- Meduňka lékařská
- Jitrocel kopinatý
- Tymián obecný
- Majoránka zahradní

Cíle projektu

Hlavním cíle projektu je výstavba skleníku, který bude sloužit pro účely pěstování bylin. Existují venkovní skleníky, kde je spíše vhodnější pěstovat zeleninu, jak je např. pažitka či petržel a potom jsou tzv. uzavřené haly, ve kterých se pěstují právě byliny. Byliny

by byly pěstované ve standartních plastových květináčích s průměrnou velikostí cca 10-12 cm či v nějakých malých plastových kelímkách. Produkt musí svou kvalitou zákazníky zaujmout na první pohled a z bylin musí být cítit intenzivní aroma. K zachování kvality produktu by bylo využito technologie LED světel, které by zamezily, aby růst bylin nebyl vytáhnutý a košatý.

S pěstováním bylin také souvisí jejich obdělávání a obstarávání, tak aby finální úroda byla úspěšná a dostatečná. Tzn., že na jejich udržování by bylo potřeba dodržovat správnou teplotu a přívod vzduchu. Také by bylo zapotřebí se chránit před predátory a škůdci, kteří by byliny ohrožovali. Jelikož by se pěstovalo na bázi bioochrany, tak by to znamenalo používat takovou ochranu, která by byla bez chemických postřiků, to by mohly splňovat různé široké lepící pásy, na které by se hmyz zachytával.

Vypěstované byliny by se dále prodávali buď přímo v místě zemědělského družstva, kde by na to musel být zřízen prostor se speciální prodejnou či by se výrobky prodávali do různých supermarketů a hypermarketů, na kterých by byl štítek, na kterým by byl podpis zemědělského podniku a bylo by tak zřejmé odkud byliny pocházejí.

Na základě vybudování skleníkové haly pro pěstování bylin by bylo podpořen zejména místní výrobu ekologických produktů a rozšířit v této oblasti stávající nabídky bio potravin, popř. podpořit i rozvoj agroturistiky v regionu.

Realizace a požadavky projektu

Předpokládaná doba realizace projektu by činila přibližně 20 měsíců. Odhadovaný termín začátku výstavby skleníku by připadal na 1.1.2021 a jeho termín ukončení na 30.8.2022.

V rámci přípravné fáze projektu by byla zpracována žádost o dotaci z operačního programu Program rozvoje venkova. Součástí projektu na výstavbu skleníku by byla vypracovaná projektová dokumentace, v níž by byly zpracované všechny požadavky. Projektová dokumentace, by byla v souladu se zákonem 183/2006 Sb., Zákon o územním plánování a stavebním řádu v němž by byly uvedené všechny předpisy požadované na výstavbu a vyhláškou č. 268/2009 Sb., o technických parametrech. S tím by tedy souviselo i stavební povolení. Podepsána by musela být smlouva o dílo, a teprve pak by se mohlo začít s výstavnou. V procesu výstavby skleníku by se musely hlídat všechny související předpisy. Během realizace projektu by se muselo nakoupit potřebné vybavení, pro účely skleníku, aby vše mohlo být uvedeno do provozu a po dokončení fyzické výstavby by byla do skleníku

namontována nakoupená technologie a uvedena do provozu. Popř. zapojení nových pracovníků by se rozběhlo výběrové řízení nebo pohovory na nově vzniklá pracovní místa.

Po dokončení fyzické realizace a zahájení provozní fáze by byla zahájena propagace místních bylin, který by byly pěstovány ve skleníku. Prostory skleníku by byly také připravené na případnou hygienickou kontrolu či kontrolu SZIF.

S výstavbou a provozem skleníku, tak aby byla jeho realizace možná, by bylo potřeba zajistit řešení, která jsou uvedena níže:

- Zemní práce – klasifikovat základovou půdu, zjistit hladinu podzemní vody
- Výkopy – výkopy by byly vyhloubeny na úroveň spáry
- Podzemní voda – zjistit v jaké hloubce se podzemní vody nalézají a udělat izolaci proti zemní vlhkosti
- Základy a konstrukce – pro založení objektu by připadaly základové pásy z železobetonu, pod kterými by byly založeny nosné konstrukce s podkladním betonem a kari sítěmi. Dále by byla vložena obvodová výplňová konstrukce mezi sloupy udělaná z keramických cihel. A vnitřní stěny by byly také z keramických cihel. Konstrukce střechy by byla řešena deskou, která by měla tepelnou izolaci s odvodňovací a ochrannou vrstvou. Podlaha by se řešila, tak aby její údržba byla co nejsnazší, tzn., že by musely být dodrženy základní požadavky na nepropustnost, snadné čištění, zajištění proti mechanickým vlivům a zajištěné dostatečně desinfikované prostředí. Takže by musel být použit materiál, který nepropouští vodu, není klouzavý a je snadno omyvatelný.
- Větrání – bylo by zavedeno potrubí na odvádění znečištěného vzduchu a mělo být všude, kde není dostatečný přívod přirozeného větrání. Větrací systémy by byly zajištěny pravidelnou údržbou, tzn. čištěny a zaznamenávány případné poruchy.
- Osvětlení – na byliny by mělo být použito takové osvětlení, které jim nebude zkreslovat barvu, či je nějak oslňovat. K zachování kvality produktu by nejspíše bylo využito technologie LED světel, které by zamezily, aby růst bylin nebyl vytáhnutý a košatý.
- Vytápění skleníku – k celoročnímu vytápění skleníku k pěstování bylin je potřeba vybudovat zdroj, který to zajistí. V tomto případě by byla využita bioplynová stanice, kterou družstvo vlastní. Jedná se o provoz, který zajišťuje udržitelný rozvoj a je přínosem pro lepší životní prostředí a neškodí krajině. Přebytkové odpadní teplo lze

využít právě k tomuto účelu. V létě je potřeba výtopu minimální navzdory zimně, kde je potřeba naopak velká. Teplotu uvnitř skleníku je nutné udržovat v rozmezí 20-25 °C. S vytvořením přijatelných podmínek, které jsou nutné pro pěstován bylin jsou spojené nemalé provozní náklady. Aby ztráty byly, co nejmenší, tak by bylo rostlinám potřeba zachovat dostatečný průnik světla, a to na základě izolace. Jednou z výhod by bylo skleník nechat vybudovat v blízkosti bioplynové stanice, protože tím by docházelo k minimalizaci investiční nákladů na výstavbu teplotního potrubí. Nevýhodou může být využívaná energie, která i při plném využití tepla do skleníku v zimním období nebude celá spotřebována, a tak se musela najít ještě jiná řešení kam zbývající teplo zužitkovat, např. sušení, vytápění stájí, dodávka tepla do centrálního rozvodu tepla a další. bylinám by se musely zajistit vyhovující teplotní podmínky vzhledem k charakteru přívodu vzduchu.

- Elektrická energie – Tady by nastala stejná možnost jako u vytápění skleníku. Tedy by byla napájena energie z vlastního zdroje zemědělského družstva-z bioplynové stanice.
- Hygiena – zaměstnancům by byla poskytnuta hygienická opatření, jako jsou umývárny a záchod, popř. jiná zařízení.
- Voda – ta by byla napojena na stávající rozvody z obecní sítě
- Plyn – plyn by byl také napojen na stávající rozvod města
- Kanalizace – ta by byla napojena na přilehlý veřejný rozvod kanalizace.
- Vliv na životní prostředí – Navržený skleník by neměl mít žádný negativní vliv na životní prostředí, neboť je navržen tak, aby byl součástí zeleného okolí. Po vybudování tuto odpovědnost přebírá podnik ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.

Investování projektu

Vynaložené výdaje na realizaci projektu by ZD Krásná Hora hradila ze svých zdrojů, popř. z poskytnutého úvěru od banky a následující část nákladů bude podniku proplacena z dotační podpory.

ZD Krásná Hora by na projekt mohla využít dotace z programu uvedeného v následující tabulce č. 12, kde je uvedeno i opatření a podopatření tohoto programu.

Tabulka 12: Údaje o programu na investování projektu

Operační program	Program rozvoje venkova
Opatření	M04 Investice do hmotného majetku
Podopatření	4.1.1 Investice do zemědělských podniků

Zdroj: autorská práce

Program rozvoje venkova je nástrojem pro čerpání z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Jedná se o přímou nenávratnou dotaci jejíž výše je stanovena na 40 % výdajů. Částka výdajů, ze kterých je stanovena dotace činí maximálně 75 000 000 Kč. Příspěvek EZFRV činí 49,5 % a ČR 50,5 % veřejných výdajů.

Odhadovaný návrh rozpočtu

Výše rozpočtu se pohybuje pouze orientačně na základě odhadu a podobnosti již realizovaných projektů. Předpokládané náklady na výstavbu skleníku pro účely pěstování bylin jsou vyčísleny zhruba na částku ve výši 23 000 000 Kč včetně hrubé stavby, všech technologií, osvětlení, hygienických zařízení atd.

Rizika projektu

Jako u každé realizace projektu hrozí riziko. Tzn., jak již bylo zmíněno i předcházejících projektech, může dojít k nedodržení časového harmonogramu v průběhu stavební práce. Nemusí být dodrženy předpisy, podle vyhlášek v projektové dokumentaci či nám nemusí být vyplacena dotace v její plné výši, jak bylo plánované. Proto je nutné s těmito skutečnostmi počítat a snažit se jim vyvarovat, popř. si zajistit jiný způsob financování.

5.3 Možná řešení na získání většího objemu dotací pro podnik

Cílem každého podniku je dosáhnout co největšího objemu dotační podpory. Otázkou tedy je, co by měl podnik udělat, aby tomu tak opravdu bylo. V kapitole jsou nastíněna možná řešení tohoto problému.

První řešením by pro podnik bylo získat více pozemků od soukromých vlastníků, které by jim je pronajímali za pachtovné nebo by zemědělský podnik od nich tyto pozemky přímo odkoupit a měl je ve svém vlastnictví. Ovšem s tím souvisí, zda by na odkup podnik měl dost finančních prostředků a neměl vyčerpaný celý objem finančních prostředků, to by pak znamenalo, že by podnik musel využít úvěr.

Část z celkového půdního fondu tvoří orná půda s luky a pastvinami, tzn., že dalším východiskem by bylo, aby podnik orné půdy, které zatravňuje využil jako pastviny anebo by převedl louky na pastviny, neboť za pastviny je pobírán větší objem finanční podpory.

5.4 Zemědělství „bez dotací“?

V současné společnosti existuje řada lidí, kteří o této problematice vědí málo a nezabývají se jí, ovšem pak je tu část těch, kteří mají o této problematice přehled, a které přepadá myšlenka hospodařit v zemědělství, popř. jiných hospodářských oborech bez dotací, ať už se jedná o politiky, zemědělce či další. A ano, bylo by to řešení, jak mnoha zemědělským subjektům usnadnit boj s konkurencí na trzích, kde svojí výrobou dominují ostatní zemědělci. Ti, co se k tomuto způsobu „bez dotací“ přiklánějí, tak ví, že dotace způsobují nerovnováhu na trhu a svým působením ho kříví. A mají pravdu. V praxi je to, ale de facto nemožné, protože v dnešní době, ve které žijeme je tento systém ohledně zemědělských podpor tak složitý, že je zcela nemožné dotace vyčlenit z tohoto systému. Je na to vázána celá světová ekonomika, nejedná se jen o podpory v rámci EU, ale jedná se i o země, jež členy nejsou. Tzn., že pokud by se zrušily dotace v členských zemí EU, znamenalo by to pro nás pro všechny, kteří jsme součástí tohoto členství nevýhodu, a to z hlediska konkurence vůči ostatním zemím mimo EU. Také to není možné z hlediska pracovní síly v zemědělství, neboť zrušením dotací po celém světě by nastalo pro více než polovinu obyvatel riziko ztráty zaměstnání a tím by nastala ekonomická krize.

Z toho všeho vyplývá, že dotace všeobecně nejsou dobrým podnětem a v dnešním procesu propojení jednotlivých lokalit světa do jednoho společného celku je jejich zrušení v podstatě nemožné. To by znamenalo, že na zrušení dotací by se musely shodnout všechny státy a muselo by být zavedeno, že dotace nebude pobírat nikdo. Pokud by se tak stalo a tato situace opravdu nastala, tak pro české zemědělce by to určitě nebyla překážka a v konkurenčním prostředí mezi ostatními subjekty by tuto novou situaci bezpochyby zvládli a ustáli. Stanovení podmínek ohledně přidělování dotací mělo být původně nastaveno pro všechny země stejně, a i přesto se v současnosti jedná o situaci, kdy českému zemědělci je nabízena nižší podpora oproti ostatním zemědělcům než v jiných zemích EU. Tzn., že kdyby dotace opravdu skončily u všech zemí, tak by to na ekonomickou stabilitu českých zemědělců nemělo vliv. Samozřejmě by se nějakým způsobem musely ustálit i ceny směřované na potraviny, neboť dotace znehodnocují ceny potravin, a tím dochází k poklesu jejich kupní síly. A pokud by se zavedl tento systém týkající se zrušení dotací, tak by to pro

ceny znamenalo jejich vzrůst. To by se projevilo jen pokud by se dotace zrušily pouze v českém zemědělství, ovšem pokud by došlo k zrušení v celém světě, tak by to znamenalo zcela odlišné východisko, zejména pro české zemědělce, kteří v současné době pobírají o mnoho nižší dotace v porovnání s ostatními státy a ty by tím pádem už nebyli podporováni.

Jelikož by tato myšlenka nebyla v současnosti možná, tak řešením by tedy nemělo být dotace zrušit, ale upravit je tak, aby sloužily lepšímu účelu. Směřovat je tedy tak, aby lépe prospívaly společnostem a přispívaly k ochraně krajiny, rozvoji venkova a k dostupné produkci potravin, jak cenově, tak kvalitně.

V současnosti je systém vedený tak, že o dotaci mohou žádat subjekty, které nic nevyrábí a tzn., že tím pádem i nic nedávají na trh. Spousta zemědělců, zejména těch menších, kteří vlastní své pozemky na nich opravdu nehospodaří, tedy nic na nich nevyrábí a používají je jen k jejich údržbě, ale dostávají na ně dotace stejně tak, jako velcí zemědělci, kteří opravdu vyrábí. K dispozici jsou tedy různé tituly na údržbu krajiny či ošetřování pozemků, které nemají spojitost s produkcí, a o které může daný subjekt zažádat. Do budoucna na následující roky, tzn. někdy po roce 2020 by se měla dotační politika upravit, tak aby podpora byla poskytována na produkci aktivního zemědělce, tzn. zemědělce, který opravdu vyrábí. Toto myšlení je aplikováno právě Agrární komorou.

6 Závěr

Jak již bylo zmíněno na začátku, obsah bakalářské práce byl dělen do tří částí, první část zahrnovala úvod, kde byli čtenáři seznámeni s oblastí zemědělství a daným tématem, cíl, v němž bylo přesně stanoveno, čím se celá práce zabývá a k čemu její záměr směřuje a metodika zaměřená na jednotlivé metody aplikované při psaní práce.

Jasně stanoveným hlavním cílem práce bylo analyzovat možnosti využití finančních prostředků EU v rámci Programu rozvoje venkova v aktuálním programovém období 2014-2020 s bližším zaměřením na již realizovaný projekt v zemědělské praxi u konkrétní zemědělského družstva ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s. Z provedeného rozboru byly doporučeny optimální kroky a návrhy na čerpání dotačních titulů, na které ještě daný podnik dotace nečerpal. K analýze byly využity provozní a investiční dotace, které dosud podnik čerpá. K naplnění hlavního cíle a k potřebám uskutečnění praktické části byla definována struktura dotační politiky zaměřená na jednotlivé pojmy, zdroje a možnosti čerpání. Vše bylo koncipováno do programového období 2014-2020, ve kterém bylo zmíněno, jak toto období funguje, jaké má cíle, a které finanční zdroje a programy jsou proto toto období vyčleněny. Hlavní složku zde zastupoval Program rozvoje venkova, kde byly taktéž popsány jeho cíle, priority a dotační tituly, na které mohou žadatelé dotaci čerpat. To se odrazilo i do praktické části, kde byl popsán přesný postup při ŽD v rámci PRV.

Prvním dílčím cílem bylo vymezit agrární politiku České republiky společně se Společnou zemědělskou politiku a nastínit jejich základní charakteristické znaky, jak jejich vývoj rostl od vzniku až do současné doby.

Druhým dílčím cílem byly definovány pojmy související s dotační politikou, které byly důležité pro průběžné zpracování práce, zejména pak jejich promítnutí do praktické části. Nastíněna byla struktura dotačních zdrojů s uvedením jednotlivých dotačních titulů, o které mohou zemědělské subjekty žádat. Finanční podporu mohou zemědělci získat z národních a evropských zdrojů v rámci provozních a investičních dotací, u kterých byly uvedeny jednotlivé dotační tituly, o které lze žádat. Součástí byly finanční prostředky EU, u kterých jsou popsány evropské strukturální a investiční fondy vyčleněné pro aktuální programové období 2014-2020.

Na to navazuje další dílčí cíl, týkající se právě programového období 2014-2020, ve kterém byly zmíněny programy pro toto období. Práce se zaměřovala především na Program rozvoje venkova, a tak hlavní pozornost byla věnována problematice tohoto programu, kde

byly popsány jednotlivé cíle a priority, základní programové dokumenty, projektová opatření a postup při žádosti o dotaci na konkrétní projekt v rámci daného programu, která byla následně podrobně popsána i s uvedení konkrétní investiční žádosti u vybraného zemědělského družstva ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s. až v samostatné kapitole vlastní práce.

Vlastní práce se týkala zemědělského podniku ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. hospodařícího v bramborářsko-ovesné oblasti Středočeského kraje, pro který byla zpracována struktura dotačních zdrojů na období 2014-2020, jež se dělila na provozní a investiční dotace, kde byla uvedena konkrétní ŽD na projekt v PRV. Z uvedených provozních a investičních dotací bylo zřejmé, jaké dotační tituly podnik v minulosti čerpal. Brány byly hodnoty za jednotlivé roky a uceleny do grafů s následným porovnáním mezi nimi, u nichž bylo zjištěno, jaké dotace podnik čerpal nejvíce, a které naopak nejméně.

Z výsledné analýzy bylo tedy zřejmé, že podnik čerpá více provozních než investičních dotací, což může být způsobeno velmi složitou administrativní záležitostí, která je zapotřebí u ŽD v rámci PRV. Dále jsou doporučeny možné návrhy, v čem by měl podnik pokračovat, jak by mohl dosáhnout ještě více dotačních podpor, a které další dotační tituly by případně mohl v budoucnu čerpat a jak je využít pro další případové projekty. Pro návrhy na realizování projektu v zemědělské praxi byly vybrány a následně popsány tři případy, o které by zemědělské družstvo mohlo v budoucnu žádat. I v případě, že bylo podniku doporučeno omezit či úplně vypustit čerpání na dotace z PRV, a to z důvodu složité administrativní záležitosti, tak právě tyto návrhy jsou zaměřené na opatření v rámci tohoto programu, jelikož program nabízí spoustu titulů, o které je možno žádat. První návrh se týká rekonstrukce bourárny na maso a vybudování prodejny s mase z vlastního chovu zvířat. Družstvo již v minulosti provozovalo bourárnu masa, ale nakonec ji zrušilo. Doporučením je bourárnu zrekonstruovat a opět zařadit do provozu. Porážel by se skot z vlastního chovu, popř. by se dovážely i jiné druhy masa, jako je vepřové např. z jatek v Sedlčanech. Z masa by se vyráběly výrobky s následným prodejem. Pro prodej výrobků by byla zřízena místní prodejna přímo v areálu družstva, kde by se tyto výrobky prodávaly. To by mělo přínosný vliv na diverzifikaci podnikání o novou aktivitu a vliv by to mělo i na oblast sociální, neboť by se vytvořily nová pracovní místa a lidé by měli možnost ucházet se o nová pracovní místa. Celé vybudování projektu by se pohybovalo s odhadnutou částkou 2 670 000 Kč, kterou by si družstvo zainvestovalo, ze svých zdrojů a mělo by i možnost využít dotaci v rámci PRV, přesně z opatření M04 Investice do hmotného majetku 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh

zemědělských produktů. Druhým návrhem by byla realizace projektu ubytovací zařízení pro podporu agroturistiky. Vybudovány by byly nové prostory, které by sloužily pro ubytování návštěvníků z okolních oblastí i pro cizince ze vzdálených zemí, kteří by měli zájem o prohlídku zemědělského družstva. Ubytovací zařízení by tvořilo cca 5 čtyřlůžkových pokojů se sociálním zařízením a společnou kuchyňkou a menší společenskou místností. K dispozici by také byla místnost, která by sloužila jako recepce s obsluhou pro hosty, jež by se nacházela někde v současných prostorách družstva. Zrealizování projektu ubytovacího zařízení by bylo přínosné pro rozšíření podnikání družstva a podpory agroturistiky. to by mělo příznivý vliv i na konkurenceschopnost a celkově by tak podpořilo obec a rozšířilo i agroturistiku. Projekt by směřoval hlavně na podporu mimoprodukční funkce v zemědělství a financován by byl ze zdrojů družstva v odhadové výši 2 330 000 Kč s využitím dotační podpory na investiční projekt v rámci PRV v opatření M06 Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti 6.4.2 Podpora agroturistiky. Třetí návrh by se týkal výstavby skleníku pro účely pěstování bylin. Návrh by směřoval hlavně k využití přebytečného odpadního tepla a elektrické energie z bioplynové stanice, kterou má družstvo vybudovanou v místě areálu. Celý projekt by se pohyboval v předpokládané výši 23 000 000 Kč a byl by investován ze zdrojů podniku a na základě investičních dotací by měl možnost čerpat z operační programu PRV na konkrétní opatření M04 Investice do hmotného majetku 4.1.1 Investice do zemědělských činností. Po doporučených návrzích, jež by podnik mohl využívat za účelem rozšíření své podnikatelské činnosti jsou nastíněny i možnosti, jak by podnik mohl nabýt ještě většího objemu finančních prostředků.

Úplně v poslední části práce bylo také zmíněno, jak by zemědělství fungovalo „bez dotací“ a co by to způsobilo, zda by to pro naši zemi bylo prosperující či nikoli. Dotace jsou bez pochyby pro zemědělce velmi důležité, ale zároveň jsou špatným podnětem, a to zejména na trhu s výrobky, kde působí i další konkurenceschopné země.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Odborná literatura

1) **Artl, Josef a Artlová Markéta. 2008.** *Ekonomické časové řady.* Praha : Professional Publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-85-6.
2) **Bečvářová, Věra. 2001.** *Zemědělská politika.* Brno : Mendlova zemědělská a lesnická univerzita, 2001. ISBN 80-7157-514-3.
3) **Bičík, Ivan a Jančák, Vít. 2005.** *Transformační procesy v českém zemědělství po roce 1990.* Praha : Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, 2005. ISBN 80-86561-19-4.
4) **Boháčová, Ivana a Brožová, Ivana. 2010.** *Ekonomika agrárního sektoru.* Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2010. ISBN 978-80-213-2026-0.
5) **Cipra, Tomáš. 2014.** *Finanční ekonometrie.* Praha : Ekopress, 2014. ISNB 978-80-86929-93-4.
6) **Codl, Stanislav, Toman, Miroslav a Tuček, Petr. 2012.** *České zemědělství očima těch, kteří u toho byli.* Praha : SMA, 2012. ISBN 978-80-86874-39-5.
7) **ČÚZK. 2018.** *Souhrnné přehledy o původním fondu z údajů katastru nemovitostí ČR.* Praha : Český úřad zeměměřický a katastrální, 2018. ISBN 978-80-88197-02-7.
8) **Fojtíková, Lenka a Lebiedzik, Marian . 2008.** *Společné politiky Evropské unie.* Praha : Nakladatelství C.H.Beck, 2008. ISBN 978-80-7179-939-9.
9) **Hana, Vodičková a Cejpek, Jiří. 1965.** *Terminologický slovník knihovnický a biblografický.* Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1965.
10) **Hendl, Jan. 2016.** *Kvalitativní výzkum.* Praha : Portál, 2016. ISBN 978-80-262-0982-9.
11) **Hindls, Richard, Hronová, Stanislava a Novák, Ilja. 2000.** *Metody statistické analýzy pro ekonomy.* Praha : Management Press, 2000. ISBN 80-7261-013-9.
12) **Homolka, Jaroslav. 2008.** *Zemědělská ekonomika.* Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2008. ISBN 978-80-213-1830-4.
13) **Klufová, Renata a Klicnarová, Jana. 2012.** *Modelování regionálních procesů.* místo neznámé : Nakladatelství Alfa, 2012.
14) **Kozel, Roman, Mynářová, Lenka a Svobodová, Hana. 2011.** *Moderní metody a techniny marketingového výzkumu.* Praha : Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80247-3527-6.
15) **Neumann, Pavel. 2004.** *Společná zemědělská politika EU.* Praha : Oeconomica, 2004. ISBN 80-245-0814-1.
16) **Pělucha, Martin. 2006.** *Rozvoj venkova v programovém období 2007-2013 v kontextu reforem SZP EU.* Praha : IREAS, Institut pro strukturální politiku, o.p.s, 2006. ISBN 80-86684-42-3.

17) **Tahal, Radek. 2015.** *Základní metody sběru primárních dat v marketingovém výzkumu.* Praha : C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-585-5.

18) **Vilamová, Šárka. 2004.** *Jak získat finanční zdroje Evropské unie.* Praha : Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0828-0.

19) **Zákonč.218/2000Sb.** *Zákon o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).*

20) **Zákonč.250/2000Sb.** *Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.*

7.2 Internetové zdroje

1) **agris.cz. 1999.** MZe ČR. *Transformace zemědělství po roce 1990.* [Online] 26. Leden 1999. [Citace: 16. Listopad 2019.] http://www.agris.cz/clanek/86644.

2) **aktualce.cz. 2012.** Aktuálně.cz. *Evropské dotace.* [Online] 15. Březen 2012. [Citace: 27. Leden 2020.] https://www.aktualne.cz/wiki/ekonomika/evropske-dotace-eurodotace-strukturalni-fondy/r~i:wiki:2563/.

3) **bioreality.cz. 2017.** bioreality. *Platba pro mladé zemědělce.* [Online] 2017. [Citace: 22. Listopad 2019.] https://www.bioreality.cz/dotace-saps.

4) **Bussinesinfo.cz. 2019.** Bussinesinfo. *Státní dotace a programy podpory.* [Online] 2019. [Citace: 28. Listopad 2019.] https://www.businessinfo.cz/cs/dotace-a-financovani/statni-dotace-a-programy-podpory/zemedelstvi.html.

5) **consilium.europa.eu1. 2020.** Evropská rada. *Víceletý finanční rámec: směrování výdajů EU.* [Online] 21. Leden 2020. [Citace: 30. Leden 2020.] https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/eu-budgetary-system/multiannual-financial-framework/.

6) **Consilium.europa.eu2. 2019.** Rada Evropské unie. *Víceletý finanční rámec na období 2014-2020.* [Online] 25. Únor 2019. [Citace: 30. Leden 2020.] https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/eu-budgetary-system/multiannual-financial-framework/mff-2014-2020/.

7) **dotaceeu.cz. 2019.** Dohoda o partnerství 2014-2020. *Alokace programů EIS.* [Online] 29. Duben 2019. [Citace: 29. Listopad 2019.] https://www.dotaceeu.cz/getmedia/3e0f0610-a55a-494d-883d-fd80afe90674/Dohoda-o-partnerstvi-(5-revize,-duben-2019).pdf.aspx?ext=.pdf.

8) **dotaceeu.cz7. 2019.** DotaceEU. *Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD).* [Online] 2019. [Citace: 28. Listopad 2019.] https://www.dotaceeu.cz/cs/Ostatni/Dulezite/Slovnik-pojmu/E/Evropsky-zemedelsky-fond-pro-rozvoj-venkova-(EAFRD.

9) **Dotaceeu.cz8. 2010.** DotaceEU. *Fond soudržnosti (CF - Cohesion Fund).* [Online] 7. Červenec 2010. [Citace: 28. Listopad 2019.] https://www.dotaceeu.cz/cs/Ostatni/Dulezite/Slovnik-pojmu/F/Fond-soudrznosti-(CF-Cohesion-Fund).

10) **Dotaceeu.cz9. 2019.** DotaceEU. *Programové období 2014-2020.* [Online] 2019. [Citace: 21. Listopad 2019.] https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020.

11) **eAGRI.cz. 2014.** Dotace. *SZP - II. pilíř PRV.* [Online] 2014. [Citace: 24. Listopad 2019.] http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/casto-kladene-otazky/szp-ii-pilir-prv-1/.

12) **eagri.cz1. 2004.** eAGRI. *Leader ČR.* [Online] 16. Prosinec 2004. [Citace: 2. Leden 2020.] http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/leader-cr/.

13) **eagri.cz2. 2014.** eAGRI. *Program rozvoje venkova na období 2014-2020.* [Online] 9. Červenec 2014. [Citace: 30. Prosinec 2019.] http://eagri.cz/public/web/file/323384/PRV_do_vlady.pdf.

14) **eagri.cz3. 2015.** eAGRI. *Program rozvoje venkova na období 2014-2020.* [Online] 6. Listopad 2015. [Citace: 2. Leden 2020.] http://eagri.cz/public/web/file/434289/PRV_1._modifikace_schvalena_verze_EK.pdf.

15) **eagri.cz4. 2017.** eAGRI. *Veřejné zakázky PRV.* [Online] Srpen 2017. [Citace: 3. Leden 2020.] http://eagri.cz/public/web/file/417739/Napoveda.pdf.

16) **eagri.cz5. 2019.** eAGRI. *Struktura dotačních zdrojů.* [Online] 2019. [Citace: 27. Listopad 2019.] http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/?fullArticle=1.

17) **eagri.cz6. 2019.** eAGRI. *Národní dotace.* [Online] 2019. [Citace: 28. Listopad 2019.] http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/narodni-dotace/.

18) **eagri.cz7. 2019.** eAGRI. *Žádost o dotaci z PRV.* [Online] 2019. [Citace: 3. Leden 2020.] http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/opatreni/.

19) **eagri.cz8. 2009.** Ministerstvo zemědělství. *Společná zemědělská politika.* [Online] 2009. [Citace: 26. Prosinec 2019.] http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/cr-a-evropska-unie/spolecna-zemedelska-politika/vznik-vyvoj-a-reformy-spolecne/.

20) **eagri.cz9. 2019.** eAGRI. *Jednotná platba na plochu.* [Online] 2019. [Citace: 22. Listopad 2019.] http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/prime-platby/jednotna-platba-na-plochu/.

21) **ec.europa.eu2. 2019.** European Commission. *European Maritime and Fisheries Fund (EMFF).* [Online] 2019. [Citace: 28. Listopad 2019.] https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/.

22) **ec.europa.eu3. 2019.** European Commission. *Rural development.* [Online] 2019. [Citace: 30. Prosinec 2019.] https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development?2nd-language=de.

23) **ec.europa.eu4. 2015.** Evropská komise. *Evropské strukturální a investiční fondy.* [Online] 14. Prosicen 2015. [Citace: 28. Listopad 2019.] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/funding-opportunities/funding-programmes/overview-funding-programmes/european-structural-and-investment-funds_cs.

24) **Esfcr.cz2. 2019.** Evropský sociální fond ČR. *Evropský sociální fond v ČR.* [Online] 2019. [Citace: 28. Listopad 2019.] https://www.esfcr.cz/detail-clanku/-/asset_publisher/BBFAoaudKGfE/content/evropsky-socialni-fond-v-cr.

25) **europal.europa.eu1. 2020.** Evropský parlament. *Evropská územní spolupráce.* [Online] Leden 2020. [Citace: 28. Listopad 2019.] https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/98/evropska-uzemni-spoluprace.

26) **euroskop.cz. 2018.** EUROSKOP.CZ. *Zemědělství.* [Online] Září 2018. [Citace: 29. Listopad 2019.] https://www.euroskop.cz/8924/sekce/zemedelstvi/.

27) **fi-compass.eu. 2015.** Evropská komise. *Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova.* [Online] 2015. [Citace: 14. Leden 2020.] https://www.fi-compass.eu/sites/default/files/publications/EAFRD_The_european_agricultural_fund_for_rural_development_CS.pdf.

28) **mfcr.cz. 2015.** Ministerstvo financí ČR. *Víceletý finanční rámec 2014-2020.* [Online] 14. Leden 2015. [Citace: 30. Leden 2020.] https://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/hospodareni-eu/vicelety-financni-ramec/vicelety-financni-ramec-2014--2020-20232.

29) **mmr.cz. 2015.** Ministerstvo pro místní rozvoj. *Evropské a strukturální fondy 2014-2020.* [Online] 2015. [Citace: 29. Listopad 2019.] https://www.mmr.cz/getmedia/dda4e489-df77-4be3-b09d-bb9fec5b6323/ESI_fondy_v_kostce_ISBN-web.pdf.

30) **op.europa.eu. 2017.** Publikace EU. *Partnerství mezi Evropou a zemědělci.* [Online] 13. Únor 2017. [Citace: 23. Listopad 2019.] https://op.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/f08f5f20-ef62-11e6-8a35-01aa75ed71a1.

31) **prehleddotaci.cz. 2020.** Přehled dotací. *Podporované aktivity.* [Online] 2020. [Citace: 14. Únor 2020.] https://www.prehleddotaci.cz/operacni-program/prv-rozvoj-venkova/.

32) **szfi.cz1. 2019.** SZFI. *Opatření PRV 2014-2020.* [Online] 2019. [Citace: 3. Leden 2020.] https://www.szif.cz/cs/prv2014-opatreni#.

33) **SZIF.cz. 2019.** Příručka pro žadatele. [Online] 2019. [Citace: 2019. Listopad 23.] https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fplatby_na_zaklade_jz%2Fsaps%2F1523860870686.pdf.

34) **Szif.cz. 2013.** SZIF. *Národní programy.* [Online] 2013. [Citace: 28. Listopad 2019.] https://www.szif.cz/cs/nd-dotacni-programy.

35) **szif.cz2. 2019.** Státní zemědělský intervenční fond. *Program rozvoje venkova 2014-2020.* [Online] 2019. [Citace: 2. Leden 2020.] https://www.szif.cz/cs/prv2014?lyt=w3zpravy&year=-1&page=7&isarchiv=true&ino=1.

36) **szif.cz3. 2014.** Státní zemědělský invervenční fond. *Program rozvoje venkova 2014-2020.* [Online] 2014. [Citace: 30. Prosinec 2019.] https://www.szif.cz/cs/prv2014.

37) **szif.cz4. 2019.** Státní zemědělský invervenční fond. *Program rozvoje venkova 2014-2020.* [Online] 2019. [Citace: 2. Leden 2020.] https://www.szif.cz/cs/prv2014-zakladni_informace.

38) **szif.cz5. 2013.** SZFI. *Programové dokumenty.* [Online] 2013. [Citace: 14. Únor 2020.] https://www.szif.cz/cs/prv2014-prog_dokumenty#.

39) **szif.cz6. 2013.** SZIF.cz. *Finanční zdraví podniku.* [Online] 2013. [Citace: 17. Únor 2020.] https://www.szif.cz/cs/prv2014-fin_zdravi#.

40) **szif.cz7.** SZIF. *Greening.* [Online] [Citace: 22. Listopad 2019.] https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Fplatby_na_zaklade_jz%2Fsaps%2Fgreening%2F1457510247949.pdf.

41) **szif.cz9. 2013.** SZIF. *Program rozvoje venkova 2014-2020.* [Online] 2013. [Citace: 30. Prosinec 2019.] https://www.szif.cz/cs/prv2014?lyt=w3zpravy&year=-1&page=7&isarchiv=true&ino=1.

42) **zdkh.cz. 2019.** ZD Krásná Hora. *Logo.* [Online] 2019. [Citace: 4. Leden 2020.] https://www.zdkh.cz/.